

ПОЛИТИКИН

2
ДИНАРА

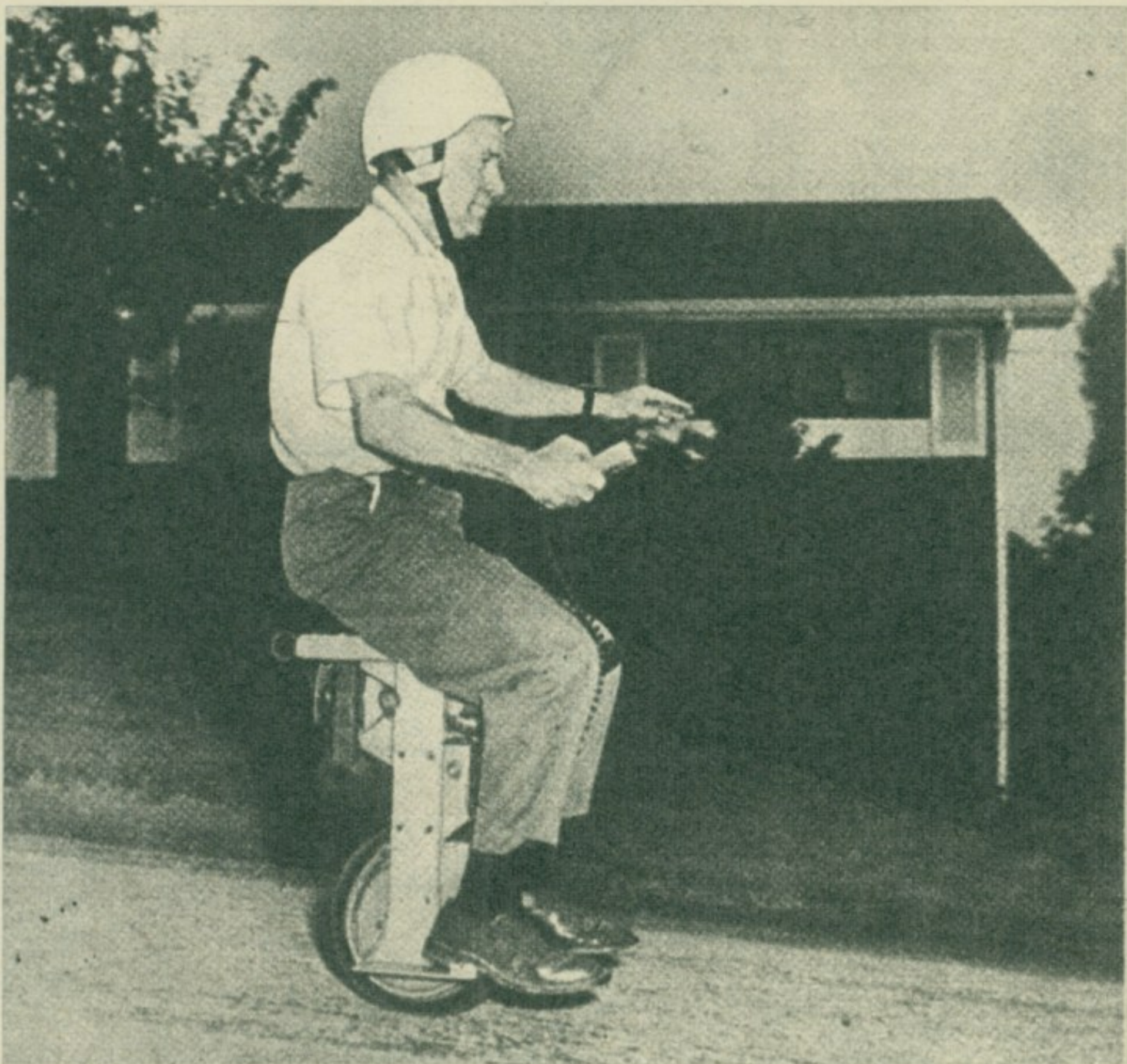
ГОДИНА
XXXII
БРОЈ
1032
8. X 1971.

ЗЕБЕАВНИК

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

ДОГОДИЛО СЕ...

МОТОРНИ МОНОЦИКЛ. — Цери Смит, механичар из Монровила у Пенсилванији, уживао је посматрајући циркусског артисту како вешто вози „бицикл“ с једним точком. Тако се у њему родила идеја о моноциклу с бензинским мотором. За његов изум заинтересовало се неколико произвођача и већ овог лета моторни моноцикли могли су се видети на улицама многих америчких градова.

ОСИГУРАН РУЧАК. — Пеликани су толико добри риболовци да их у неким земљама рибари користе као помагаче у риболову. Међутим, ова два пеликана са обале Флориде уместо да сами себи лове рибу, иду од једног педача до другог и „просе“. Ручак им је увек обезбеђен код дванаестогодишње Бети Сток која све што упеча чува за своје крилате и прождрљиве пријатеље.

НАЗНЕОБИЧНИЈИ ПЛЕС НА СВЕТУ

ИГРАЧ
ИЗ АФРИЧКОГ
ПЛЕМЕНА **ЛОБИ**
ДРУЖИ У ЈЕДНОЈ
РУЦИ САБЛЮ,
А У ДРУГОЈ
ДУГАЧКУ КАМУ
И
САТИМА
СЕ
ОКРЕКЕ
ОКО
СЕБЕ
ДРЖЕКИ
НА
ВРХУ
ОШТРОГ
ОРУЖЈА
ЈЕДНОГ
АЧАКА!

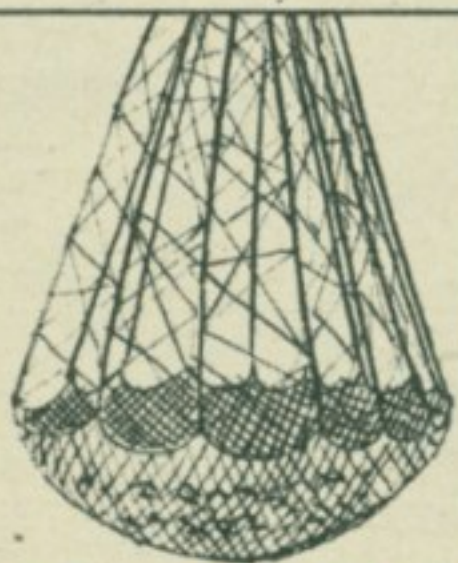
ХАВАЈСКА ПТИЦА— ВАЂАЧ КАМЕЊА

ТРАЖЕКИ ИНСЕКТЕ
И ЦРВЕ
СТАЛНО
ПРЕВРЋЕ
МАЊЕ
КАМЕЊЕ.

Ripley

Веровати или не!

ЗАЈЕДНИЧКА ПАУЧИНА СИТНИ ПАУКОВИ

ИЗ РИЈАНСКИХ ШУМА
(ЈУЖНА АМЕРИКА)
ЗАЈЕДНО ГРАДЕ ПАУЧИНУ—
ЈУЛАШКУ У КОЈОЈ
ПОНЕКАД ЖИВИ
СТОТИНУ
ПАУКОВА И НЕКОЛИКО
КОЛОНИЈА МРАВА КОЈИ
БРАНЕ ОД НЕПРИЈАТЕЉА
ЗАЈЕДНИЧКУ КУКУ.

ЦВЕТА НЕВИЏЕНА

АУСТРАЛИЈСКА ОРХИДЕЈА
RHIZANTELLA ROGERS
РАЗВИЈА ЦВЕТ ИСПОД ЗЕМЉЕ!
ЊЕН ЦВЕТ СЕ МОЖЕ ВИДЕТИ САМО
АКО СЕ СЛУЧАЈНО У ВРЕМЕ ЦВЕТАЊА
АШОВОМ РАЗРПНЕ ЗЕМЉА.

ТАКОЗВАНА
НОВА ЦРКВА
У ВЕНОЗИ (ИТАЛИЈА)
СТОЈИ НЕЗАВРШЕНА
ВЕК 700 ГОДИНА.
ТА ГРАЂЕВИНА БЕЗ
КРОВА ПОВЕЗУЈЕ СТАРУ
ЦРКВУ И ЈЕДАН ЈОШ
СТАРИЈИ МАНАСТИР.

Сара МАРШ

(1779-1883)
ЖЕНА ЈЕДНОГ СИРОМАШНОГ СЕЉАКА
ИЗ РИЧТАУНА, У КАНАДИ, ВУКЛА ЈЕ ПЛУГ,
ОКРЕТАЛА РУЧНИ МЛИН ЗА МЛЕВЕЊЕ
ЖИТА, НА ЛЕЂИМА ОДНОСИЛА НА НАЈБЛИЖУ
ПИЈАЦУ ПРОИЗВОДЕ СА СВОГ ИМАЊА И
ВРАЋАЛА ОНО ШТО ЈЕ У ГРАДУ КУПИЛА
ПРЕВАЉУЈУЋИ НА **ТАЈ НАЧИН—**
ПЕШИЦЕ ПРЕКО 550 КИЛОМЕТАРА!
ЖИВЕЛА ЈЕ
104 ГОДИНЕ!

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

РЕШЕЊЕ

На редовном годишњем заседању Академије наука у Паризу септембра 1875. академик Вирц прочитао је писмо свог ученика Лекон де Боабодрена:

„27. августа између три и четири часа изјутра пронашао сам нови елемент у минералу сфалериту из рудника Пјерфит у Пиринејима“.

Откриће галијума, како је у част старог имена своје домовине Француске Боабодрен назвао новооткривени елемент, узбудило је хемичаре читавог света. Најодушевљенији је био један скромни руски професор. Истог часа кад је сазнао ову вест, дохватио је перо и хартију и у телеграфском стилу написао писмо париској Академији:

„Галијум је елемент чије сам постојање пре шест година предсказао и назвао га ека-алуминијумом. Његова атомска тежина је око 68, а специфична око 5,9. Испитајте! Проверите! Д. И. Менделеев.“

КО СЕ ПРЕВАРИО

Од тог часа хемичари целог света с нестрпљењем су пратили како један француски хемичар у лабораторији, боцама, епруветама, ретортама и електричним апаратима проверава пророчанство свог непознатог руског колеге који се служио једино пером, хартијом и, наравно, мозгом!

„Господин Менделеев се преварио!“ — написао је ускоро Француз. „Специфична тежина галијума износи свега 4,7.“

Боабодрен није дуго чекао одговор из Петрограда:

„Господин Лекон де Боабодрен се преварио! Специфична тежина галијума треба да буде 5,9. Проверите! Вероватно вам материја није довољно чиста.“

Француз је издвојио већи комад чистог галијума и најпажљивије га испитао.

„Господин Менделеев је у праву!“ — признао је без оклевања. „Специфична тежина галијума стварно је 5,9“.

КЊИГА ЗА БУБАЛИЦЕ

Била је то победа једне генијалне Менделееве тезе: У природи влада ред. Нема случајности. Реда мора да буде и међу хемијским елементима!

Била је то победа Периодног система хемијских елемената.

4 Дванаест година пре опи-

хоће нешто стварно да науче!

Млади професор је незадовољно гурнуо са стола странице свог уџбеника и нервозно почео да корача собом.

— Нешто нисам схватио! Нешто сам пропустио! У природи влада ред, царује закономерност! Свет није хаотична шума. И у хемији мора да постоје јединство и склад. Мора!.. Ова моја књига не вреди ни пет пара!

— питао се. — Одакле да кренем?

Боја?.. Не, никако! Боја не може да буде одлучујућа особина. Чак и исти елемент има једну боју кад је у чврстом, другу кад је у течном, а трећу кад је у гасовитом агрегатном стању.

Специфична тежина?.. Ни она! Под различитим температурама тела имају различите специфичне тежине.

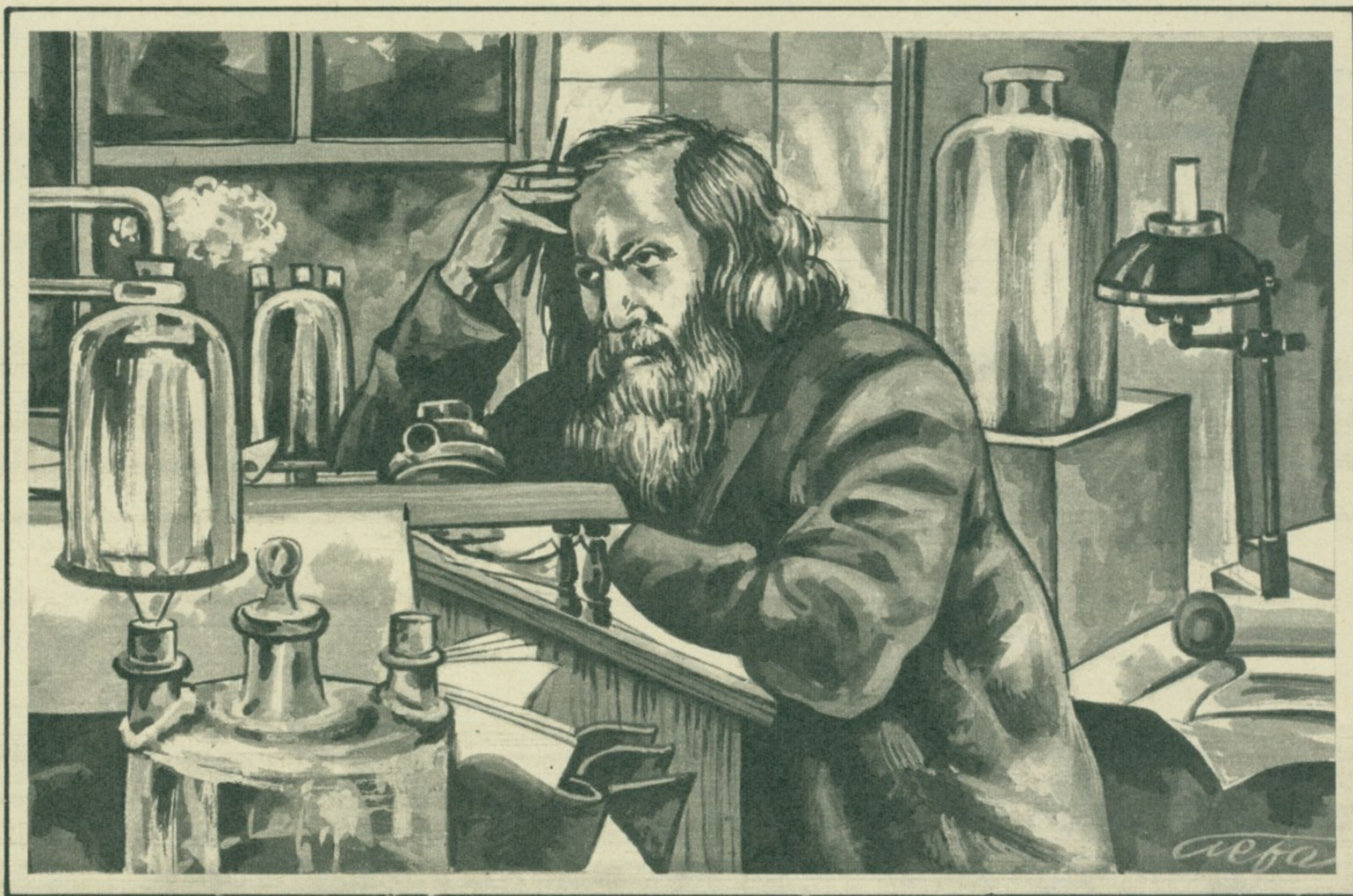
Шта онда? Где је кључ? Где је ред?

Као искусни детектив који

треба да тражи кључ природног система хемијских елемената.

Кључ се налазио у атомској тежини!

Ређајући елементе један до другог према све већим атомским тежинама Менделеев је опазио нешто нарочито: да сваки осми елемент има сличне особине са оним који је седам места по атомској тежини испред њега, и то толико сличне да је немогуће да не чини с њим једну природну групу. Према то-

је тек написао, па се онерасположио.

— Узалудан труд! — уздахнуо је. — Још док сам писао прву страну, осећао сам да радим бескористан посао. Шта је, у ствари, та моја књига? Прост опис до сада позната 63 елемента, од којих сваки са сваким ствара стотине и хиљаде различитих једињења: соли, киселине, базе. Прост опис особина безбројних материја: чврстих, течних, гасовитих. У том уџбенику налазе се хиљаде података о боји, мирису, афинитету, специфичној тежини, кристалима, дејству топлоте или електричне струје, постојаности. Безброј не хиљаде података који међусобно немају ама баш никакве логичне везе. У тој књизи влада хаос! Хаос какав влада и у науци о елементима. То је књига за бубалице, а не за људе који

Од тог часа Менделеев више није имао мира. Непрекидно га је опседала мисао да мора пронаћи логички кључ за разумевање хемијских појава.

КАО ДЕТЕКТИВ

— Зашто је магнезијум запаљивији од угљеника? Зашто је платина постојана, а калијум се спаја са сваким елементом који случајно сретне? Зашто је калијум сличан натријуму?

Менделеев је осећао да у природи ништа није случајно, да и у хемији мора постојати нека скривена веза између елемената према којој их треба класифицирати и — бацно се у потрагу.

— Где да тражим решење?

методом елиминисања избацује осумњичене из листе могућих криваца, Менделеев је месецима крчио пут кроз таму непознатог. На крају је узео своје визиткарте и на свакој од њих написао име и знак по једног елемента и његове најважније особине. Кад је тако испунио 63 картице, са свим докле познатим елементима, почео је да их слаже у све могуће комбинације, према свакој особини посебно.

Узалуд!

Данима, недељама, месецима није налазио решење.

Једне пролећне ноћи 1869. слагао је свој хемијски пасијанс до пред зору и онда преморен заспао за столом. Подсвест, још увек будна, и даље је тражила решење загонетке.

Изјутра је Менделеев знао — тако нам саопштава један његов ученик — где

ме је сад поређао све елементе у 11 хоризонталних редова од по седам елемената и добио 8 вертикалних група (види приложену таблицу). Из мрака незнања изрониле су читаве породице сличних елемената. Хаос је почео да се претвара у савршени ред.

ВИДЕО ЈЕ НЕВИДЉИВО

Литујум који се са атомском тежином 7 налазио на другом месту, био је врло сличан натријуму са атомском тежином 23 који је заузео девето место. Калијум који је заузео шеснаесто место био је њихов најближи сродник. По седам места даље налазили су се бакар, рубидијум, сребро, цезијум и злато. Сви су они били врло

Узалуд је професор Менделјејев годинама тражио кључ који би му помогао да реши највећу тајну хемије, до открића дошао — у сну!

Менделејев је титан преместо на једно место даље, у групу угљеника где својим особинама није нарушавао склад. Тако је присилио елементе да у Периодном си-

ШАРЛАТАН ИЛИ НАУЧНИК

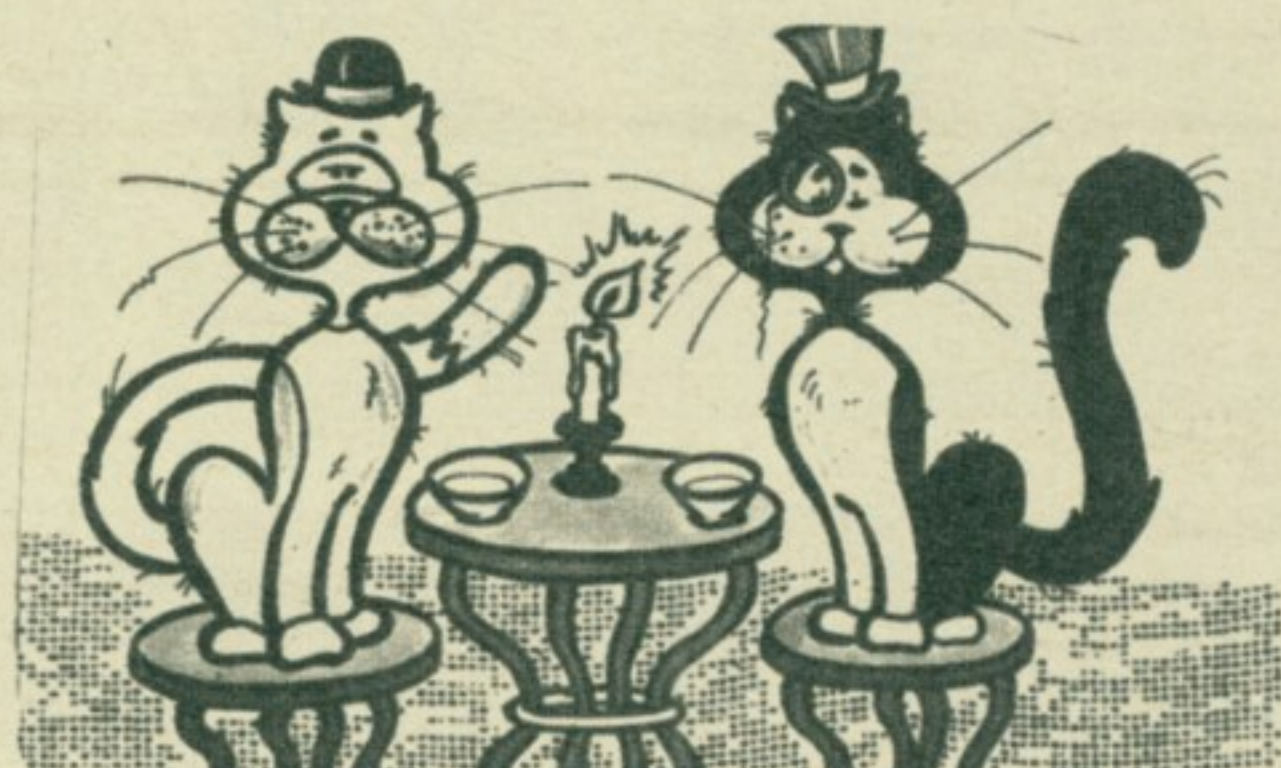
Многи научници су с омадоважавањем и поругама дочекали Мендељејев Периодични систем. Назвали су га врачом-погађачем који још верује у вештице. То је трајало све док Лекок де Боабдрен није пронашао Галијум и доказао да је Менде-

Професора Менделејева признали су Кембриџ, Оксфорд и други стари европски универзитети, био је члан Лондонског краљевског друштва, Римске, Париске и Берлинске и других академија, али до краја живота није успео да у својој земљи постане члан Петроградске академије наука! Генијални научник умро је 1907. непризнат у својој земљи. Данас се Природни периодни систем елемената сматра највећим делом природних наука уопште, а Менделејев за најзначајније име хемије.

А. Р.

GRUPE

I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		O	
1 H 1.0080 VODONIK													(H)				2 He 4.003 HELIUM
3 Li 6.940 LITIJUM	4 Be 9.012 BERILIJUM	5 B 10.81 BOR	6 C 12.011 UGLEJENIK	7 N 14.008 AZOT	8 O 16.000 KISELIK	9 F 19.00 FLUOR											10 Ne 20.183 NEON
11 Na 22.991 NATRIJUM	12 Mg 24.32 MAGNEZIJUM	13 Al 26.98 ALUMINIJUM	14 Si 28.09 SILICIJUM	15 P 30.975 FOSFOR	16 S 32.066 SUMPOR	17 Cl 35.457 KLOR											18 Ar 39.944 ARGON
19 K 39.100 KALIJUM	20 Ca 40.08 KALCIJUM	21 Sc 44.96 SKANDIJUM	22 Ti 47.90 TITAN	23 V 50.95 VANADIJUM	24 Cr 52.01 KROM	25 Mn 54.94 MANGAN											26 Fe 55.85 VOŽOŽE
																	27 Co 58.94 KOBALT
																	28 Ni 58.69 NIKAL
																	36 Kr 83.80 KRIPTON
29 Cu 63.54 BAKAR	30 Zn 65.38 CINK	31 Ga 69.72 GALIJUM	32 Ge 72.60 GERMANIJUM	33 As 74.91 ARSEN	34 Se 79.96 SELEN	35 Br 79.904 BROM											
37 Rb 85.48 RUBIDIJUM	38 Sr 87.63 STRONCIJUM	39 Y 88.92 ITRIJUM	40 Zr 91.22 CIRKONIJUM	41 Nb 92.91 NIObIJUM	42 Mo 95.95 MOVBEN	43 Tc (99) TEHNECIJUM											44 Ru 101.7 RUTENIJUM
																	45 Rh 102.91 RODIDIJUM
																	46 Pd 106.7 PALADIJUM
47 Ag 107.880 SREBRO	48 Cd 112.41 KADMIJUM	49 In 114.76 INDIJUM	50 Sn 118.70 KALAJ	51 Sb 121.75 ANTIMON	52 Te 127.61 TELUR	53 J 126.91 JOD											54 Xe 131.3 KSENON
55 Cs 132.91 CEZIJUM	56 Ba 137.36 BARIJUM	57 La 138.92 LANTAN	58 Ce 140.12 CEZIJUM	59 Pr 140.91 PRAMIJUM	60 Nd 144.24 NIOBIJUM	61 Pm (145) PROMETIJUM											62 Sm 150.36 SAMIJUM
																	63 Eu 151.96 EUROPIJUM
																	64 Gd 157.25 GADOLINIJUM
71 Lu 174.967 LUTECIJUM	72 Hf 178.49 HAFNIJUM	73 Ta 180.95 TANTAL	74 W 183.85 VOLFRAM	75 Re 186.21 RENIJUM	76 Os 190.23 OSMIJUM	77 Ir 192.22 IRIDIJUM	78 Pt 195.08 PLATINA										79 Au 196.967 ZLATO
																	80 Hg 200.59 ZIVA
																	81 Tl 204.38 TALIJUM
																	82 Pb 207.2 OLOVO
																	83 Bi 208.98 BIZMUT
																	84 Po 209 POLONIJUM
																	85 At (210) ASTAT
																	86 Rn (222) RADON
87 Fr (223) FRANCIJUM	88 Ra 226.025 RADIJUM	89 Ac (227) AKTINIJUM	90 Th 232.038 TORIJUM	91 Pa (231) PROTAKTINIJUM	92 U 238.029 URAN	TRANSURANI											

ЧЕТВОРОНОГИ НАСЛЕДНИЦИ. — Недавно је умро пензионисани капетан енглеске војске Филип Сотмерш и целокуину имовину, која износи око 200 милиона старих динара, оставио је својим двома мачкама, Томију и Тиблесу. Од наслеђа ће се, према Сотмершовом тестаменту, изградити „дом за мачке“ о којем ће се старати друштво за заштиту животиња из Јорка. У том дому Томи и Тиблес имаће у погледу хране и смештаја „предност над осталим гостима“.

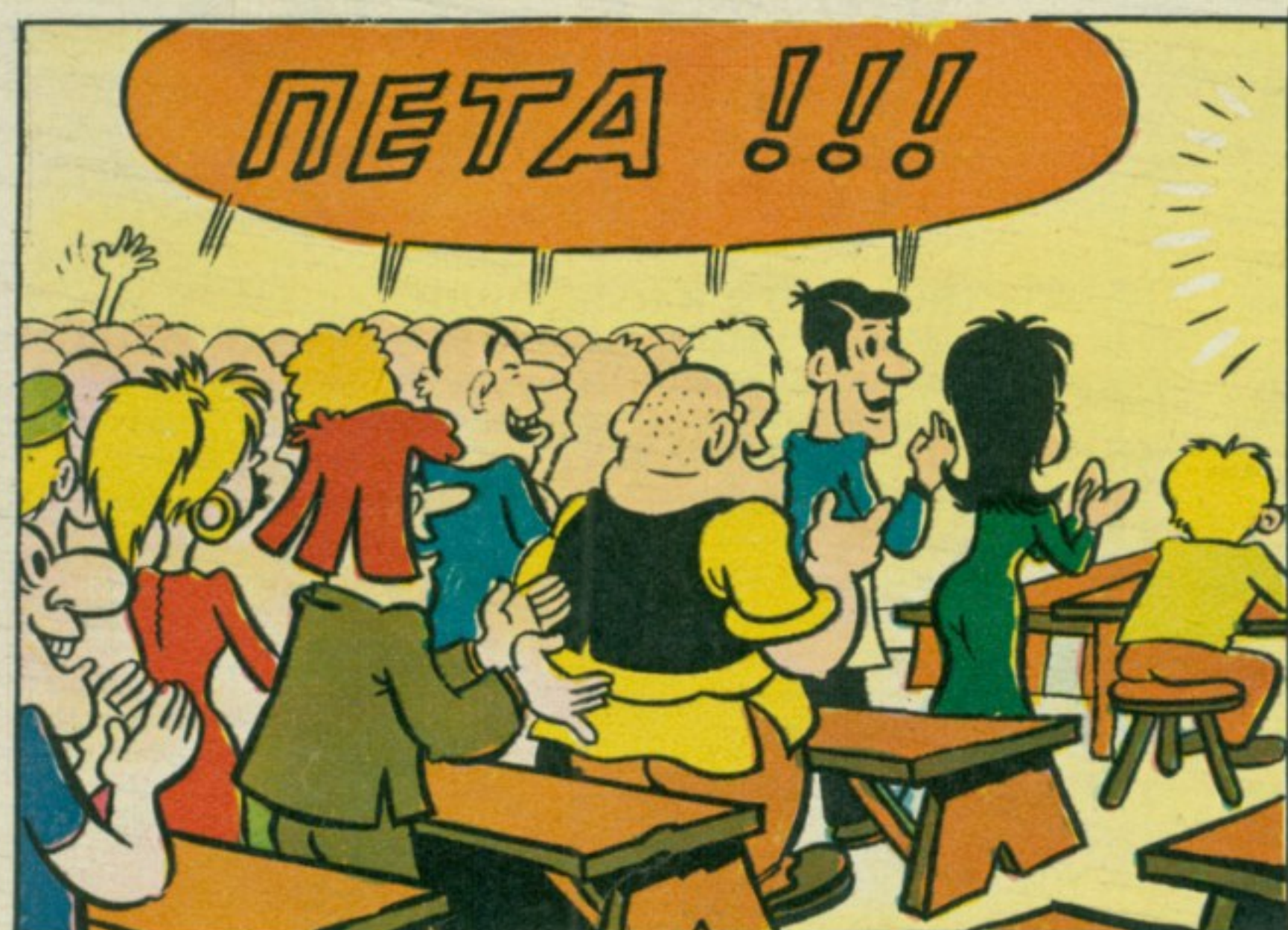
РЕЧ ЈЕ РЕЧ. — Јозефу Камеру, ученику из немачког града Верта, донао је у руке проспект једног хотела у Оберсдорфу у којем је стајало: „Са сваким новчаником можете провести одмор код нас“. Јозеф је написао дирекцији хотела: „И ја имам новчаник али празан. Могу ли ипак да дођем?“ Дирекција није могла да дозволи да јој се пребаци да не држи обећање па је позвала ученика на неколико дана одмора али је одмах повукла свој проспект.

МОДЕРНЕ КРАВЕ. — Због кvara на далеководу који је трајао неколико дана читав један део француске покрајине Веркор остао је без електричне струје. На сеоским имањима настала је паника: краве навикнуте на мужу помоћу електричних апарата нису допуштале да их музу рукама. Додуше, на сеоским имањима наишло се мало оних који су још знали како се краве музу. Селаци су већ помишљали да преко огласа траже веште музичке кад је квар оправљен.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ПУТ У СИРМИЈУМ

ОПРОШТАЈ С КАПЕТАНОМ

Савезници су ушли у италијански град Напуљ 1. октобра 1943. године. Рим је био удаљен само 160 километара па ипак су савезнички војници стигли до њега тек после осам месеци тешких и упорних борби. Читаво то време са њима је, делећи њихову судбину, био ратни дописник Ернест Пајл који је у својим репортажама описао то мукотрпно напредовање.

У рату сам упознао многе официре које су њихови потчињени војници волели и поштовали. Ипак, никад нисам срео човека који је био тако омиљен као капетан Хенри Т. Васков из Белтона у Тексасу.

Капетан Васков био је четни командир у 36. дивизији. Командовао је том четом дуго пре него што је она кренула из Сједињених Америчких Држава. Био је веома млад, имао је тек 25 година, али је у њему било неке искрености и нежности, тако да су војници желели да им он буде старешина.

„Он ми је први после оца“, рекао ми је једном један наредник.

„Увек је бринуо за нас“, казао је неки војник. „Увек се старао о нама“.

„Никад није учинио ништа непоштен“, рекао је други војник док смо чекали.

Био сам у подножју брда, на месту где су пристизале мазге, ове ноћи кад су капетана Васкова снели у долину. Месец је био скоро пун и стаза која је водила уз брдо далеко се видела...

Сву ноћ су погинули пристизали с планине, везани на леђима мазги. Стизали су пребачени преко дрвених самара: главе су им висиле на једној страни, а

укочене ноге неприродно стрчале на другој. И како су мазге корачале тако су се они њихали...

Не знам ко је био први. Човек се у присуству мртвих осећа мали и не поставља глупа питања.

Скинули су га с мазге и за тренутак поставили на

групу мазги које су се полако спуштале у долину.

Неко је напоменуо да је мртви војник погинуо још пре четири дана а онда о томе нико више није проговорио ни речи. Читав сат, а можда и више, разговарали смо онако, по војнички. Погинули је ле-

ков — тихо је рекао један од њих.

Два војника су га одвезала с мазге, подигла и положила у заклон каменог зида. Други војници скинули су остале погинуле. Сад су сви лежали један крај другог, њих петорица, у сенци зида.

Растоварене мазге су се упутиле у маслињак. Војници на путу нису могли да се одлуче да крену. Стајали су збијени у групи и ја сам осетио како се полако, један за другим,

Пришао је други и рекао: „Проклетство, заиста!“ Гледао је наниже неколико тренутака, окренуо се и отишао.

Пришао је још неко. Мислим да је био официр. У полумраку тешко је било разликовати војнике од официра јер су сви били прљави и зарасли у браде. Човек је погледао у уко-

чено капетаново лице и обратио му се као живом: „Тешко ми је, пријатељу“. Затим је пришао војник, застао крај официра, нагао се, а онда је и он проговорио свом мртвом капетану, али не шаптом, с невероватном нежношћу. Рекао је: „Заиста ми је тешко, господине“.

На то је официр чучнуо, пружио руку и капетанову руку узео у своју. И тако је остао читавих пет минута држећи руку мртвог капетана и непремично гледао његово лице. И читаво то време, док је тамо чучао, није рекао ни речи.

Најзад је положио капетанову руку на земљу. Затим је испружио своју и нежно исправио руб око-вратника на капетановој кошуљи и погладио рубове исцелане униформе око ране, устао и сасвим сам кренуо низ путањак окупационог месецином.

Ми остали смо се вратили у штабу и оставили петорицу погинулих да леже један крај другог у сенци ниског каменог зида. Бацили смо се на сламу и ускоро сви заспали.

Из књиге
„Други светски рат“
С. Л. Сулцбергер

ноге. У сумраку се лако могао заменити за болесника који стоји и ослања се на друге. Затим су га положили на земљу у сенку каменог зида крај пута. Оставили смо га тамо крај пута, тог првог, и сви се вратили у штабу и поседали по јаслама и легли по слами да сачекамо идућу

жао напољу потпуно сам у сенци зида и чекао.

Затим је у штабу ушао војник и рекао да их је напољу још неколико. Ишли смо на пут. Четири мазге стајале су на месечини, на крају стазе што води с планине. Војници који су их довели стајали су крај њих и чекали.

— Овај је капетан Вас-

ков. Не зато, мислим, да би га погледали већ да би њему и себи казали нешто коначно. Стајао сам у близини тако да сам све могао да чујем.

Пришао је војник, погледао наниже и гласно казао: „Проклетство!“

Рекао је само то и отишао.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ С. Л. Сулцбергер

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ је узбудљиво дело оживљено незаборавним фотографијама. Од напада Немачке на Пољску 1939. године па до предаје Јапана на палуби брода Мисури 1945. године, велики рат је описан кроз текст и приказан кроз стотине пажљиво изабраних фотографија. Писац ове књиге је С. Л. Сулцбергер, познати новинар, који је највећи део рата и сам доживео.

Дело се објављује први пут на српско-хрватском језику.

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ — књига на 640 страна великог формата — садржи 720 фотографија, штампаних прворазредном колор и црно-белом техником.

Продајна цена 280.— динара.

Специјални попуст за читаоце ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА.
Купци за готово платиће уместо 280.— динара само 220.—, а купци на отплату 250.— динара.

„ВУК КАРАЦИЋ“, Краљевића Марка 9, 11000 Београд

Овим неопозиво купујем књигу ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ.

1. ЗА ГОТОВО — по повлашћеној цени од 220 дин. који ћу износ исплатити поштару кад ми донесе књиге (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ — по повлашћеној цени од 250 дин. у 8 месечних рата. Прву рату уплатићу поштару када ми донесе књиге.

(Читко: Име и презиме)

(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа — пензионери шаљу исечак ако се купује на отплату)

(Потпис лица које плаћа)
(број л. карте)

Поручбеницу попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи: „ВУК КАРАЦИЋ“, Краљевића Марка 9, 11000 Београд.

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

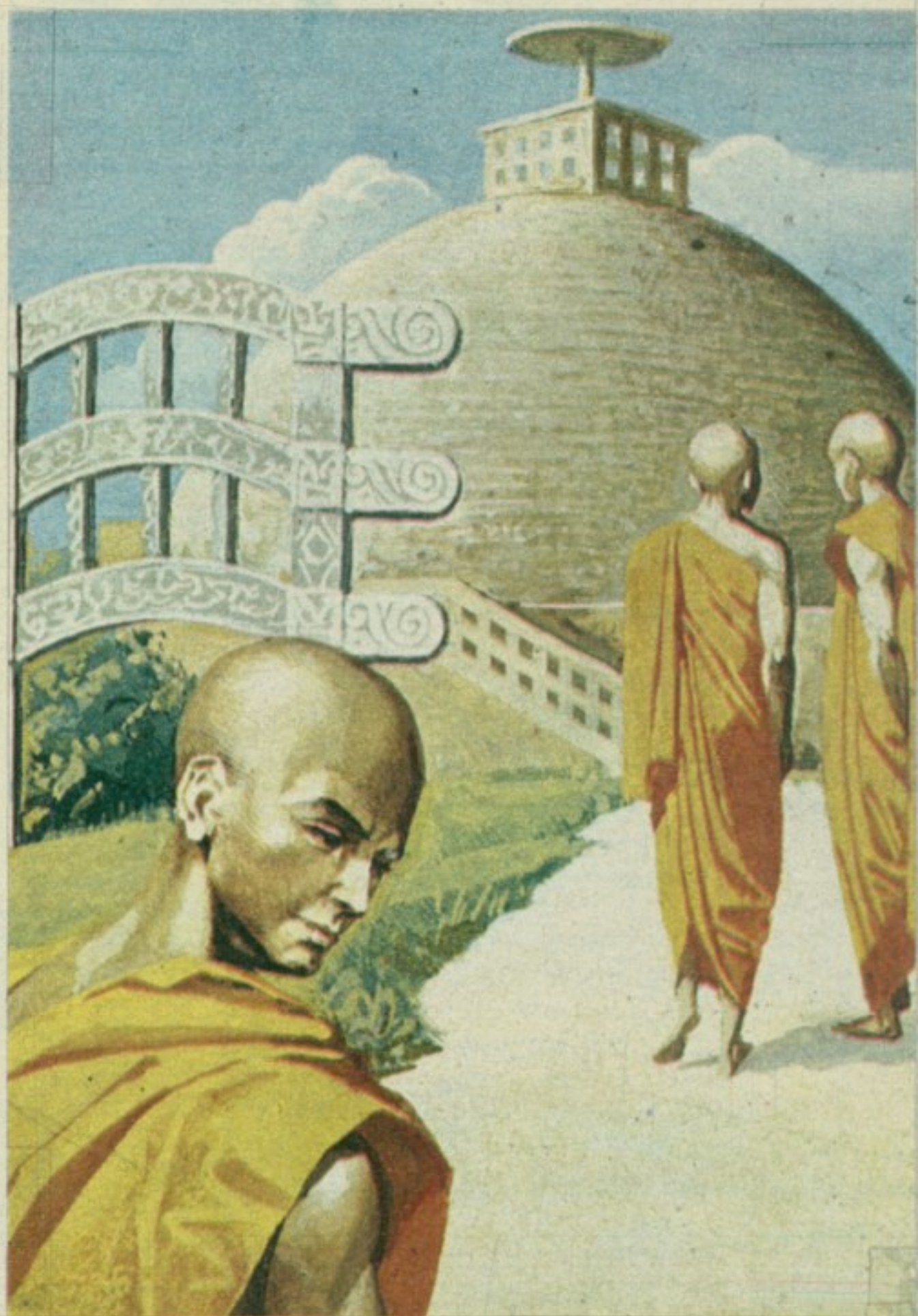

ИНДИЈА

13

ЧЕТИРИ ИСТИНЕ — Буда није дозвољавао да га називају богом или божијим изаслаником говорећи да је он само учитељ. Своје проповеди започео је у врту Сарнат код Бенареса. Глас о принцу испоснику ширио се земљом као звук огромног звона обешеног о небески свод, каже легенда. Буда је умро али је остало његово учење сажето у 4 Велике истине: 1. Живот је патња; 2. Патња се рађа из жеље; 3. Жеља нестаје када се постигне врхунско добро — нирвана; 4. Жеља нестаје када се поступа чисто и честито.

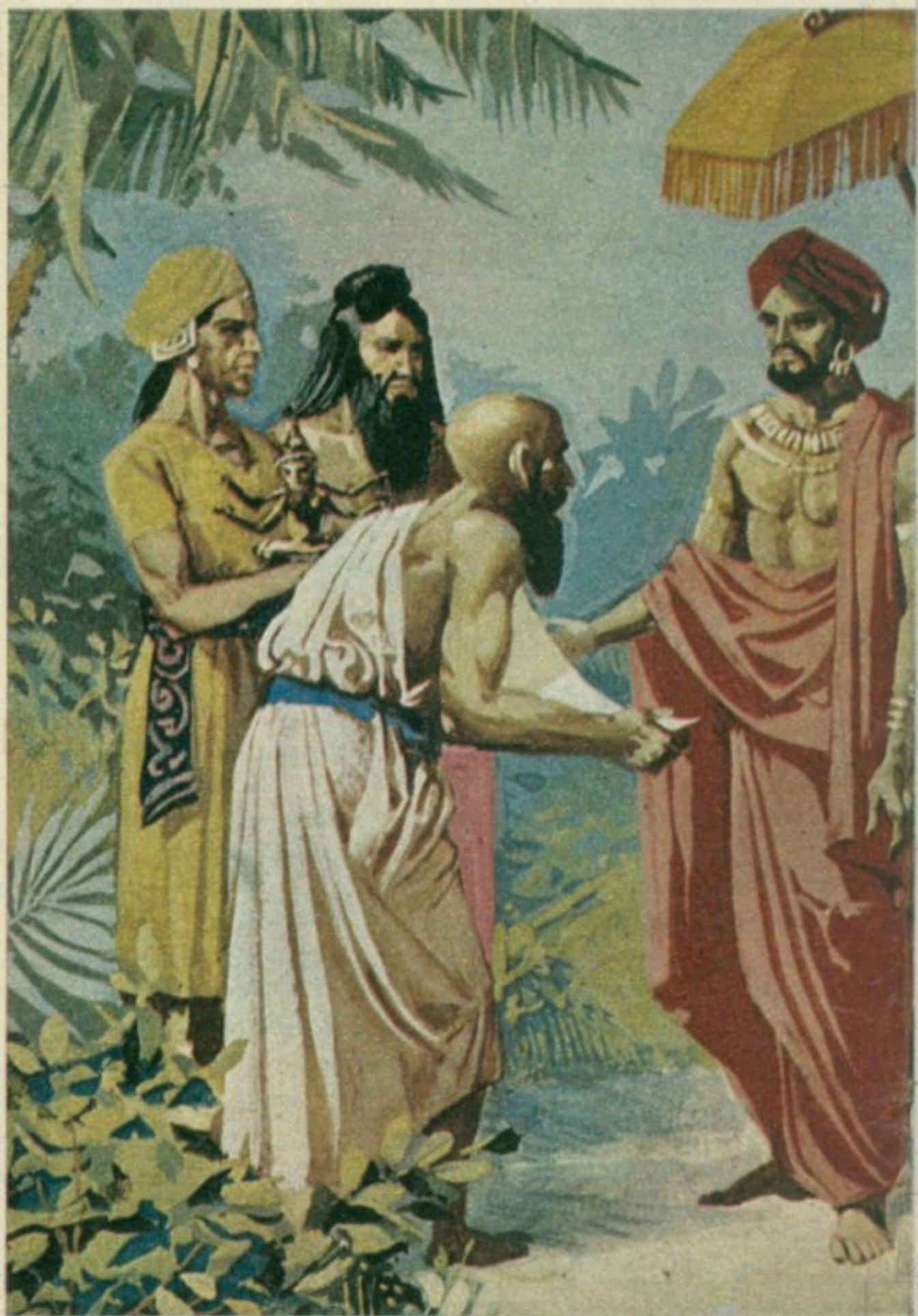
14

СВИМ СРЦЕМ — Идеал једнакости и братства међу људима који све до појаве будизма није могао ни да се замисли учинио је да народ свим срцем прихвати Будино учење. Будистички свештеник (на слици) могао је

16

АШОКА СУРОВИ — Чандрагупта I Мурија први је почео да уједињује Индију. Његов унук Ашока најславнији је владар кога је ова земља имала. На челу војске газио је Ашока све пред собом и мачем и потоцима крви стварао јединствену Индију. Битка код Калинге у којој је Ашока тријумфовао спада у највеће покоље тога доба али баш ту до-
родио се прелом. Када је цар видео хиљаде побијених, доживео је шок и прижу савести и тада је заувек увукао мач у корице, прихватио будизам и започео реформу државе.

17

КРАЉ КАЛИШКА — Када се у II веку распало Маурија царство, Ашокина мисао о уједињењу брзо је заборављена и почели су међусобни ратови малих династија. Таква Индија била је погодна мета читавог низа

Текли су потоци крви

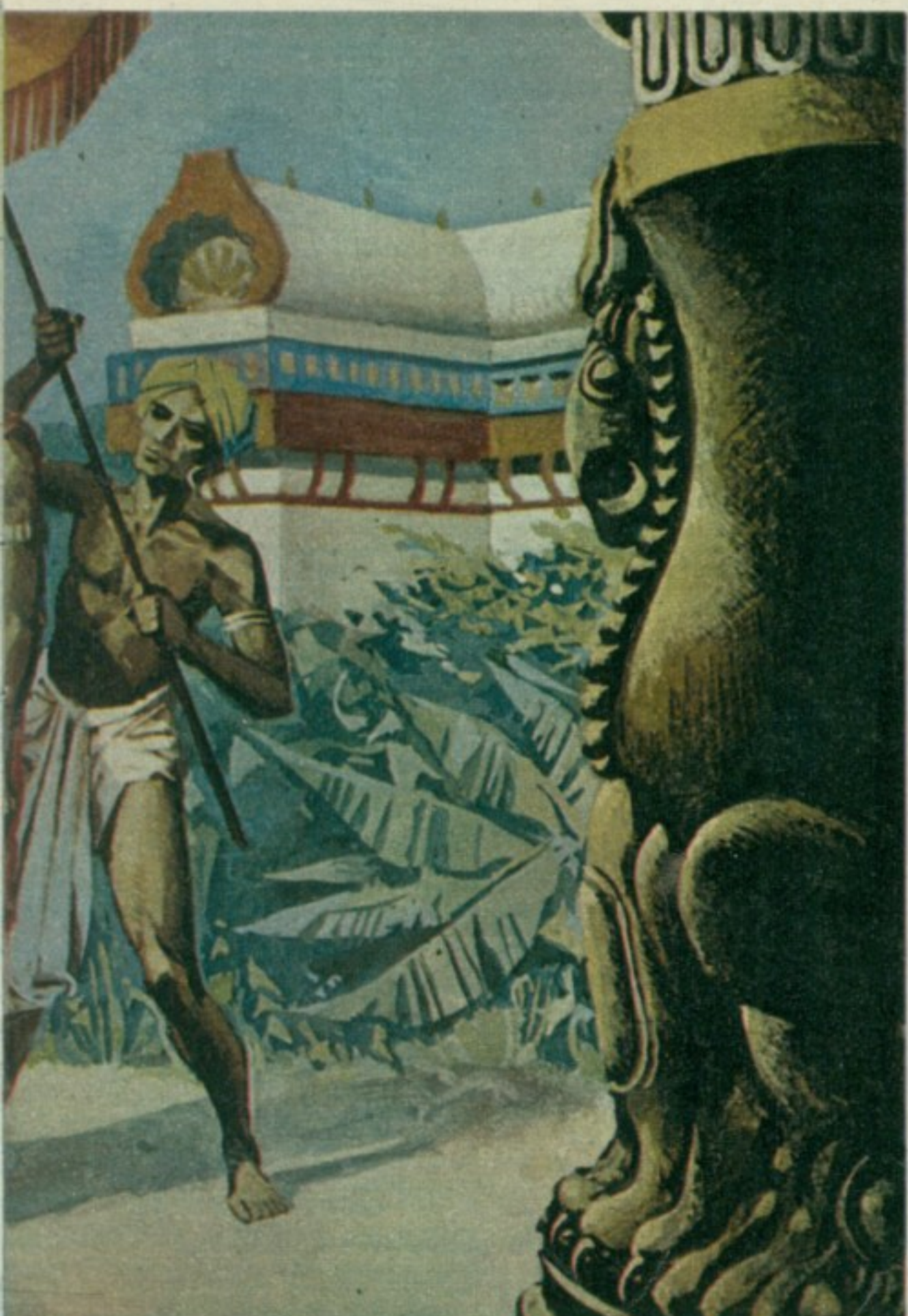

да постане свако, без обзира којој кисти припадао. То је за Индију било нечувено. У то време стварају се велике државе. Паталипутру, престоницу највеће од њих, Магаде, основао је један Будин ученик и његови потомци владали су њом читавих 150 година.

15

АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ — Године 330. пре н.е. на Индију је пошао Александар Македонски. Његова намера била је да победоносни поход на Персију крунише освајањем огромне индијске територије. Снажни али спори и незграпни слонове краља Паураве хрбро су се супротставили лакој грчкој коњици али нису одолели. Цар је великодушно поступио с побеђенима и Паураву наименовао за свог гувернера. Али, грчки војници нису могли да се навикну на поднебље Индије, избила је побуна и славни цар морао је да се повуче.

напада, прво грчких а затим разних скитских племена из централне Азије. Већи део северне Индије пао је у руке пуџинаца. Тек је краљ Калишха успео да им се супротстави и прошири границе своје државе до Бихара. Он је био одличан вођа, законодавац, заштитник уметности.

18

СУНЦЕ СНАГЕ — Владавином династије Гупта настаје најславније доба индијске културе. Оснивач је Чандрагупта а највећи реформатор Самудрагупта који је ујединио велики део Индије. Његов син назван Сунце Снаге наставио је очеву политику. Кинески путисписац Фа Хијен пише о владавини Гупта: Индија је једна од највећих држава у свету, са најсавршенијим друштвеним уређењем и највећом културом. У Индији нема тлади, неправде, крађе, злочинаста. Живот индијског човека проткан је науком и уметношћу.

НАСТАВИТЕ СЕ

КАКО ВАС КАЖЊАВАЈУ?

Читаоци поверавају »Политикином забавнику« своја страдања у ђачком добу. Пошто ће обичај да се млади кажњавају изумрети (???), ово може бити и докуменат за историју

Било је лето, сунчано и топло. Тата, мама и ја пошми смо на купање у оближњи базен. Тамо сам нашла моју

У БАЗЕНУ

школску другарицу па смо заједно ишле у воду. Од једном мојој другарици си ну идеја да скачемо у воду са скакаонице. Сложила сам се без поговора јер ми се идеја веома допала.

Моја другарица се прва попела на скакаоницу и окочила. Затим сам ја дошла на ред. Мало сам се уплашила, али је скок био успешан иако сам попила нешто воде. Охрабрила сам се и наставила да скачем у воду. Али ускоро сам чула строги глас мог оца и наређење да не скачем више. Нисам га послушала јер једноставно нисам могла да се одрекнем тог задовољства. Једино сам послала сваког скока покушавала да се сакријем у води међу многобројним купачима.

И управо кад сам се после једног скока спремила да искористим погодан тренутак и да из воде отрчим на скакаоницу, неко ме ухвати за ногу и повуче према дну. Уплашила сам се страшно, вода ми је продирала у уста и мени се чинило да се давим, да је са мном све свршено.

После извесног времена поново сам била на обали и одахнула се олакшањем. Поред мене је стајао мој тата и смејао се. Тад сам схватила да је она рука у води која ме вукла на дно била његова. Он ме је тако казнио за непослушност и доказао да скачање у воду може да буде и опасно.

Снежана Петрова, Скопје
Ул. Неврокопска 2

ГЛУМИО МРТВАЦА

Једне зимске вечери играо сам се са ваздушном пушком. У комшијином дворишту чуо сам чика-Јованов глас. Знао сам да ће се ускоро упутити својој кући па сам одлучио да се нашалим с њим.

Легао сам у снег баш тамо куда је чика Јован морао проћи. Ваздушну пушку сам ставио на пола метра од себе и препречио је преко пута тако да одмах падне у очи. Кад је после неколико минута зашкрипала комшијина капија, знао сам да долази чика Јова и био сам потпуно спреман да глумим мртваца поред кога је још лежала и пушка. Ућутао сам се гледајући једним оком шта ће се догодити.

Угледавши ме, чика Јова је застао запањен. Погледао је околу и као да је хтео да виче. Затим је полако пошао према мени. Нисам могао више да издржим и праснуо сам у смех верујући да ће он све ово схватити као безазлену шалу. Али, чика Јова се одједном разбеснео. Морао сам да бежим па сам улетео у наше двориште и сакрио се у подрум. За тим сам чуо чика-Јову ка-

ко испред куће разговара са мојом мајком. Говорио је како га је због моје неумесне шале могла ударити срчана кап.

Касније се све утишало и ја сам мислио да могу слободно да идем кући. Тамо ме дочекала мајка

са страшним прутом и добро ме изударала. Али, то није све било. Одузела ми је ваздушну пушку и ја данима нисам смео ни да питам за њу.

Мића Петровић, Доњи Милановац, Светозара Марковића 4.

МАЛА ПРЕДСТАВА

Наш сусјед је имао малог пса који се звао Рекси. Сви су га волели и говорили да је лијеп, али мени се, не знам зашто, није свиђао. Једног дана сам одлучио да се осветим том »милиом« псу и да му приредим малу представу.

Узео сам из куће парче kobасице и пошао да намирисао kobасицу, зачас је дотрчао а ја сам га ухватио и стрпао у дубоко корито пуно воде. Тако је представа почела. Јадан мали Рекси беспомоћно је млатарао ногама по води у кориту и тужно цвилио а ја сам поред њега уживао.

Изненада је наишао мој тата. Викнуо је на мене не схватајући зашто мучим

ту слатку малу животињу. Извадио је Рексија из корита и помиловао га по мокрым леђима а мене је пријекорно гледао. Нисам могао ништа да му кажем. Стајао сам сагнуте главе постиђен и бијесан истовремено. Ускоро су сви у нашем дворишту сазнали шта сам урадио.

За два дана моја мајка је са сетром и братом отишла на пут, а ја сам морао да останем код куће. Био сам кажњен. Осим тога, док сам се играо у дворишту, Рекси је стално трчао поред мене и подсјећао ме на ону малу представу.

Славко Рудолф, Оток Вир је 11. р. Цестица 42208 Вараждин

МЕДУЗА ПЛОВ

Јуна 1816. године из Француске је испловила ескадра од 4 ратна брода. Највећи међу њима била је фрегата МЕДУЗА, затим корвета ЕХО и брикови АРГУС и ЛОАРА. Бродови су ишли да у име француског краља Луја XVIII преузму власт у Сенегалу на западу Африке. Бивша француска колонија Сенегал припала је после пада Наполеона Бонапарте Великој Британији, али је уговором од новембра 1815. одлучено да буде враћена француској круни.

Нуџе Мадере

У пратњи пуковника Шмалца, личног изасланика Луја XVIII, налазио се извесан број војника, затим група државних чиновника, истраживача, свештеника, лекара, разних занатлија који су имали задатак да остану у Сенегалу и обнове колонију. Са њима су биле и њихове породице, укупно око 350 особа. Капетан МЕДУСЕ и читаве флоте био је педесет двогодишњи Дироса де Шомареј, стари поморац који, међутим, није пловио читавих 20 година. Тек када се укрцао на МЕДУЗУ капетан је видео да су посада и командни штаб ескадре састављени од сасвим младих морнара и официра, без икаквог искуства. Али, било је касно.

Капетан Шомареј одредио је курс пловидбе према острву Мадери али онога дана када је према плану ескадра требало да прође по ред острва од копна није било ни трага ни гласа. Мадера се указала тек 165 км западније. Овај податак довољно говори о тачности поморских карата у то доба. Пловидба је затим настављена у правцу Канарских острва. После краћег задржавања у Тенерифи на Канарима бродови су по мирном мору запливили према обалама Африке.

Шомареју је било познато да се јужно од рта Брин налази опасан пешчани спруд који треба обилазити али му то није много вредело јер се у пловидби кроз непознате воде могао ослонити само на једну поморску карту коју је добио од Министарства морнарице и за коју му је речено да је „вероватно погрешна“. Да би избегао спруд остало му је само да што чешће мери дубину воде. Одлучио је да се ипак придржава карте мада је знао да су грешке на њој веће од 100 км.

Брод је сџао

Тако се догодило да се за време мале прославе приређене на бродовима у част преласка Раковог повратника са осматрачнице разлегао узвик: „Земља на видику!“ Са осматрачнице се чинило да је копно удаљено око 35 км. Наредено је да се одмах измери дубина мора. Извештај је гласио: „Дубина 45 лаката (око 22 м), дно шљунковито!“ Корвета ЕХО, плићка газа, наставила је пут сама, према Шомарејевим упутствима. Путници са МЕДУСЕ ускоро су је изгубили из вида. Био је 1. јули.

Следећа мерења показала су да је дубина воде 50, 60, 80 и 120 лаката и Шомареј је закључио да је МЕДУЗА срећно избегла опасан

спруд. За сваки случај, наредио је да се још неко време плови према југу, а затим скрене на исток. Сутрадан у подне један млади морнар који је тек преузео дужност изненада је приметио да вода око МЕДУСЕ није плава већ зеленкаста, као у плићкаку. Одмах је отрчао првом официру али је овај одбио да заустави брод и нареди мерење. Прошла су још два часа а онда је морнар на своју руку зауставио брод. Дубина воде износила је свега 6 лаката (3 м)! Кобилица МЕДУСЕ налазила се, значи, свега неколико сантиметара од дна и само што се није завила у песак!

Шомареј, који се одмарао у својој кабини, страшно се изненадио када је приметио да брод стоји. Изишао је таман на време да чује дубину воде. Одмах је наредио да

се изврши полуокрет али у истом тренутку брод су потресла три снажна ударца. МЕДУЗА се насукала. Капетан се изbezумио, путници су покуљали на палубу. Тада настаје паника: војници трче као муве без главе, жене вриште, официри се мувају лево-десно. Командни штаб који се на једвите јаде састао могао је само да установи оно што је свима било јасно: да се брод насукao у најгорим могућим условима, и да нареди бацање терета како би се МЕДУЗА олакшала и омогућило маневрисање.

Прво је побачано бродско наоружање, затим резерве хране и, најзад, путнички пртљак. Тада је почела осека, ниво воде је опао, МЕДУЗА опасно балансира и сваког часа може да се претури на

бок. Али, официрима се вратило самопоуздање јер је установљено да бродско корито није оштећено. Жељно се очекује плима и брод ослободи. Али, плима је изневерила наде јер се у току ноћи подигао снажан ветар и још више насукao МЕДУЗУ. Тада је команду узео у своје руке краљев изасланик пуковник Шмалц.

Каџеџан оглази

Он је са командног моста прво наредио да се у море спусте чамци за спасавање. Али, одмах се показало да су чамци у очајном стању и да пропуштају воду. Због тога је Шмалц заповедио да се све остави и посада прионе на прављење великог спасавања. Сплав, оклепан

Једина бродска карџа била је неџачна, каџеџан недорасџао задаџку, џосада млада и неискusна, чамци за сџасавање у очајном сџању. Тако се доџодила џфраџедија којој нема равне у исџорији џоморсџба

И У ПАЖАО

на брзину, био је дугачак 20, а широк 5 м и могао је да прими око 200 људи. Сплав је оптерећен и привезан за МЕДУЗУ а морнари су сели у чамце за спасавање, такође привезане за брод. Снажним веслањем некако су успели да окрену прамац МЕДУЗЕ према отвореном мору и чак је одвуку око 200 м. И већ када су сви поверовали да је спас близу, подигла се у току ноћи бура и поломила кобилицу брода. Све наде биле су за прен ока покопане и од тога часа

свако брине само о сопственој кожи. Настаје општи хаос.

Прво су разваљени магацини и путници су се потукли око хране и алкохола. Брод је ускоро одјекивао од пијане галаме. Бродоломници затим јуришају на чамце за спасавање јер нико не жели да се укрца на сплав. Најзад је Шмалц некако успео да на сплав утовари већину војника из пратње и неколико морнара. Чамци за спасавање били су тако крцати да вода само што их није преплавила. Једино мали чамац у коме је капетан Шомареј са 28 људи није претрпан.

Двадесетак људи одлучило је да остане на олупини МЕДУЗЕ. Океан се, срећом, смирио.

Још када је сплав спуштен у море донета је одлука да се за њега привезу сви чамци и вуку га до најближе обале. Ова одлука била је сада бесмислена јер су се претоварени чамци и сами једва кретали. Као по договору чамци се један за другим откачињу од сплава и нестају на хоризонту — пут Африке. Једино заповедник највећег чамца поручник Еспио и капетан Шомареј покушавају да помогну сплав. И тада је капетан Шомареј учинио нешто што ће га касније скупо коштати: видевиши да су сви покушаји узалудни он је одлучио да се некако дочепа Африке и првим бродом на који наиђе врати и помогне несрећницима на сплав. Када је поручник Еспио видео да се капетанов чамац удаљава није му преостало друго него да и сам учини исто. Сплав са 147 људи препуштен је милости пучине.

Кроз џунџлу

После 4 дана потуцања по мору чамци Шомареја и Еспија срели су корвету ЕХО и на њој стигли у Сенегал. У луци је био укотвљен и АРГУС који је одмах кренуо да тражи бродоломнике. Енглези такође шаљу експедицију дуж обала у потрагу за преживелима. Заиста један од чамаца успео је да се дочепа обале. Сутрадан још два. Несрећни полуголи бродоломници кренули су кроз пустињу у нади да ће наићи на неко људско насеље. Само двадесет петоро одлучило је да остане у чамцима.

Трећег дана хода кроз пешчани бескрај јављају се у колони изгладнелих и измучених људи први знаци лудила. Деца умиру једно за другим. Четвртог дана падају у руке групе Мавара и са њима настављају према југу. После дугог марша стижу у луку где је укотвљен АРГУС. Али, Мавари траже велики откуп који посада брода не може да скуп. И када је све изгледало изгубљено, догађа се преокрет: пред маварским логором никао је као из земље караван ратника бедуина на камилама, са бурнусима око главе. Њихов заповедник захтева од маварског поглавице да одмах преда заробљенике или ће бедуини напасти логор и савити га са земљом. Мавари су послушали и отишли даље, а онда се открило да су бедуини у ствари прерушени Енглези који су се послужили лукавством да би спасли несрећнике. Двадесет петорицу људи који су остали на обали крај чамаца пронашао је један енглески брод и у задњем часу спасао, полумртве од глади, жеђи и сунца.

Сабласни сџаб

За то време бродоломници на сплав, вучени океанским струјама, одавно су изгубили копно из вида. Претовареним сплавом није уопште могло да се управља. Знаци лудила појавили су се већ првог дана. Другог дана на МЕДУЗИ-НОМ сплаву било је 20 људи мање: неки су сами скочили у океан, неке су други гурнули. Неколици-

на, свесна да су изгледили да се преживи више него јадни, одлучује да умре али да и остале поведе у смрт. Они се ножевима бацају на конопце који повезују балване сплава и неколико присебних официра једва успева да их смири. Ти исти официри одлучују да на сплаву преузму команду како би се завео неки ред и заштитили животи бродоломника. На тај начин одмах су створена два табора: оних који су били за и оних који су били против нове команде.

Сукоби су избили одмах. Када су официри сабљама исекали једног по луделог морнара, настао је прави покољ. Сплавом су севали ножеви, сабље, секире; балвани су били клизави од крви. Мртви и рањени бацили су у океан а следећих дана, када су бродоломници попадали од умора, видело се да их је 60 мање.

Сплав је и даље пловио ношен струјама. Завладала је глад. Поједени су опасачи, конопци, каишеви, ципеле. Једне ноћи неки морнар припуњао се лешу човека који је умро те вечери, одсекао парче меса и халапљиво појео. Сутрадан су то исто учинили и остали. Затим је начињено огњиште где су раскомадани лешеве печени. Нови покољ започео је када су ухваћена два морнара како пију вино које су до тада брижљиво крили. Казна им је изречена одмах и обојица су бачени у море. То је изазвало револт њихових другова морнара и на сплаву је настао лом. Последња ове битке била је катастрофална: 10. јула на сплав је преостало само 30 људи. Али, преживелима се учинило да би било много боље да их је још мање, да би се лакше одржали у животу када би се уловљене рибе делиле на мањи број људи и одмах су неколико најслабијих бацили у море.

Тринаестог дана после бродолома на видику се указало једро. Био је то АРГУС. Пред очима морнара указао се славичан приказ. На сплав пуном људске косе, крви, костију и меса била су само 3 човека а и они су личили на све само не на људе. Остали су дан раније направили мали сплав и на њему отпловили да се никада не врате.

Сџрашна казна

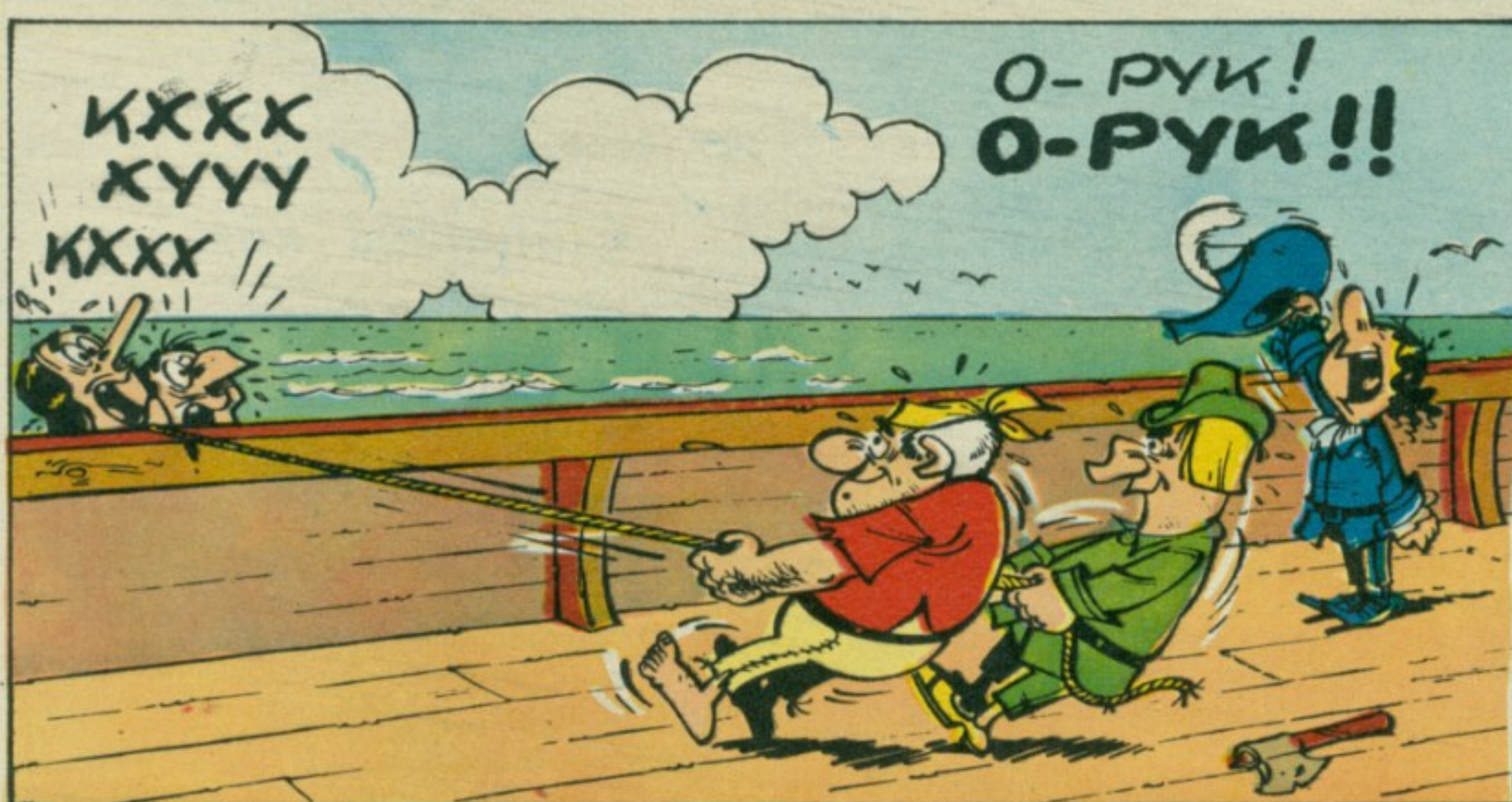
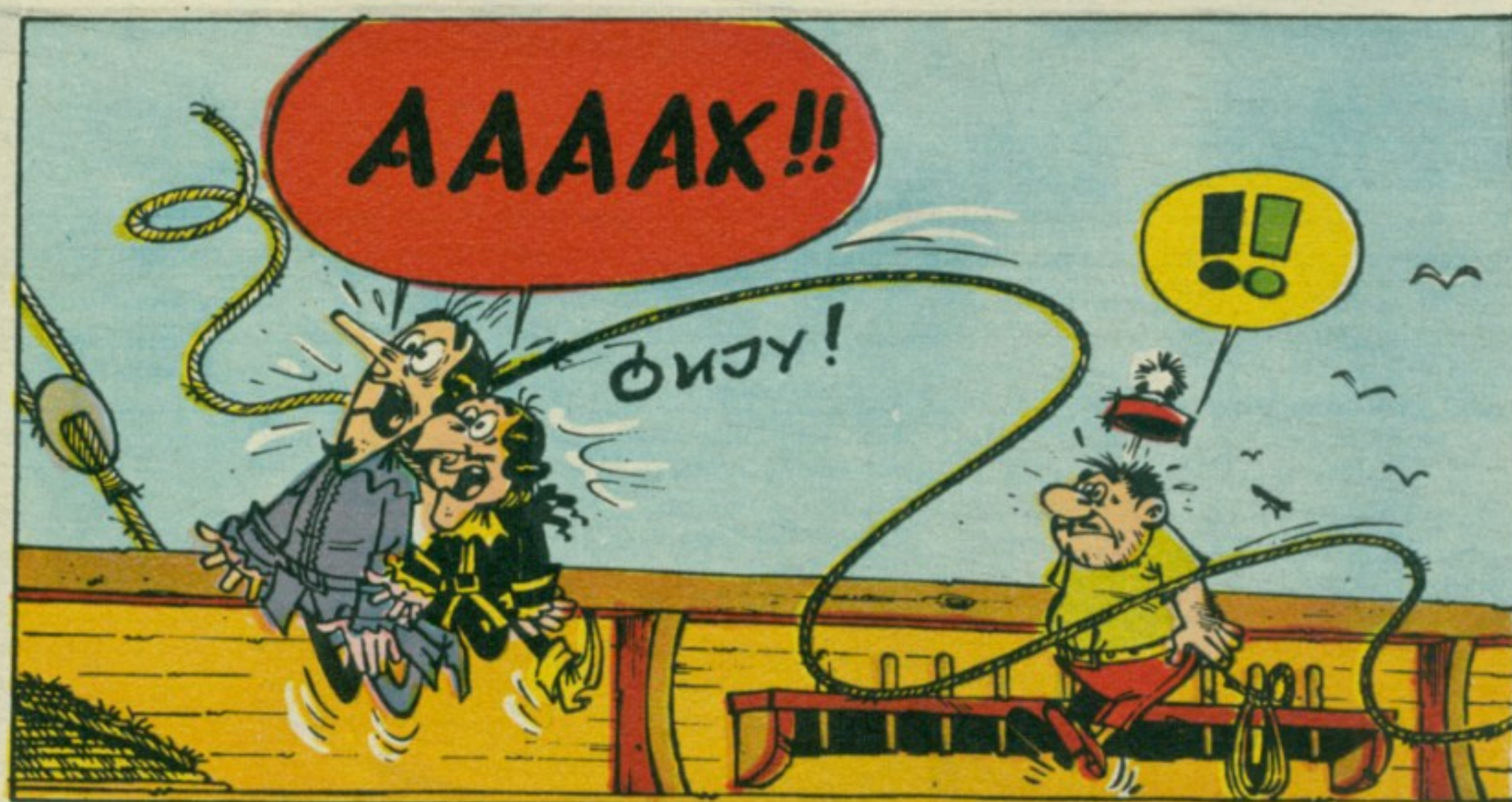
Капетана де Шомареја чекала је у Француској тешка казна. Када се искрцао у Рошфору, наређено му је да у луци сачека краљеву одлуку. Тек ту он је сазнао да се против њега дигла хајка и да је штампа сасвим погрешно приказала његову улогу у трагичном бродолому. Наравно, није се помињало да је он учинио све што је могао и да је први организовао спасавање бродоломника.

Поморски војни суд који је заседао на адмиралском броду укотвљеном у Рошфору и који се састојао од адмирала Тилаја, седам капетана ратних бродова и краљевог комесара прогласио је капетана де Шомареја кривим за одвајање ескадре, насукавање МЕДУЗЕ и напуштање олупине брода. Ослобођен је оптужбе за губитак фрегате и напуштање сплава. Суд је капетана осудио на губитак чина, брисање из списка официра морнарице, 3 године затвора и плаћање судских трошкова.

Пошто је издржао казну, Шомареј се повукао у свој породични замак Лашено. Кад год би изишао из замка сељаци су га плували, деца гађала камењем. Најзад је престао да излази. Двадесет једну годину чекао је смрт потпуно изолован од света и све до краја нису га напуштала грозна привиђења са МЕДУЗЕ.

Д. А.

Злато „Ел Терибла“

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО

Да ли је
стрвинар
користан?

12

ЦАРИЋ — Изванредан певач који може да се такмичи и са славујем. Пева преко целе године, чак и зими када остале птице заћуте. Живи на северној Земљиној полулопти и није селица. Никада не оскудева у храни, ни када је свз под снегом, јер спретно лови ларве инсеката: куцањем по деблу открива у дрвету ходнике, буши кору ударцем кљуна и језиком извлачи ларву која завршава у његовом — стомаку.

ЕГИПАТСКИ СТРИНАР — Зову га још и бела кања или фараоново пи

13

ле. Живи у земљама Средоземног базена и источно до јужне Азије. Виђен је и у долини Кашмира на надморској висини од 1800 м. Величине је око 50 см. од главе до репа а распон крила му је 1,5 м. Кружи око насеља и храни се изнутрицама заклане стоке и стрвинама. Он на тај начин „чисти“ земљу али има неугодан задах и код људи изазива одвратност.

14

МИШАР — Живи у Европи и Азији а виђа се само за време зиме, и у северној Африци. У Југославији се гнезди по већим шумама и планинама али није многобројан. То је јастреб величине око пола метра а боје су му тако различите да се тешко могу наћи два иста мишара. Храни се стрвинама, жабама, инсектима, зечевима и другим мањим сисарима, птицама, птичјим јајима. Омиљена посланица су му мишеви. Велики је непријатељ змија и у борби с њима неустрашив је мада на змијски отров није имун. Али, обично је он победник.

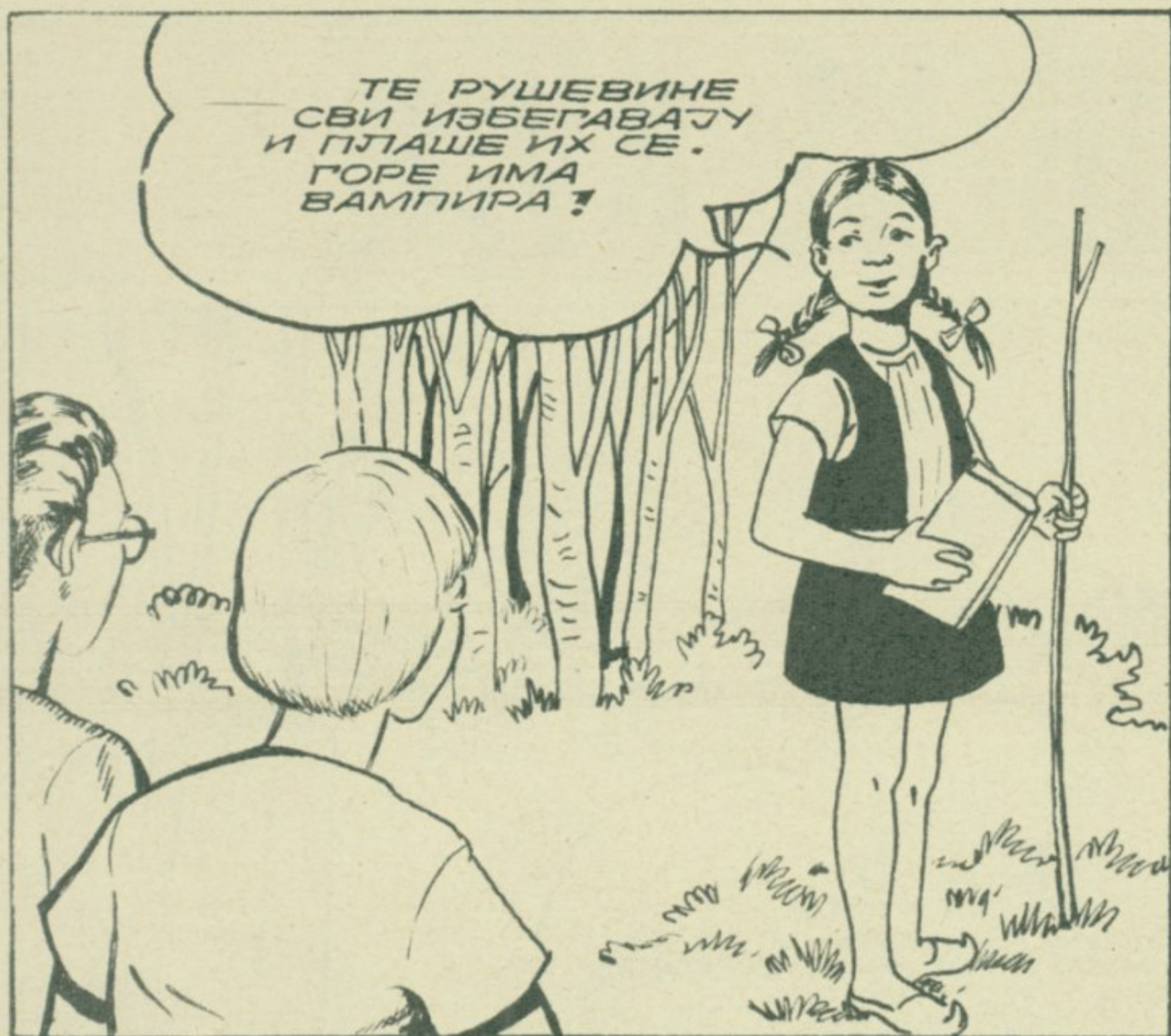
15

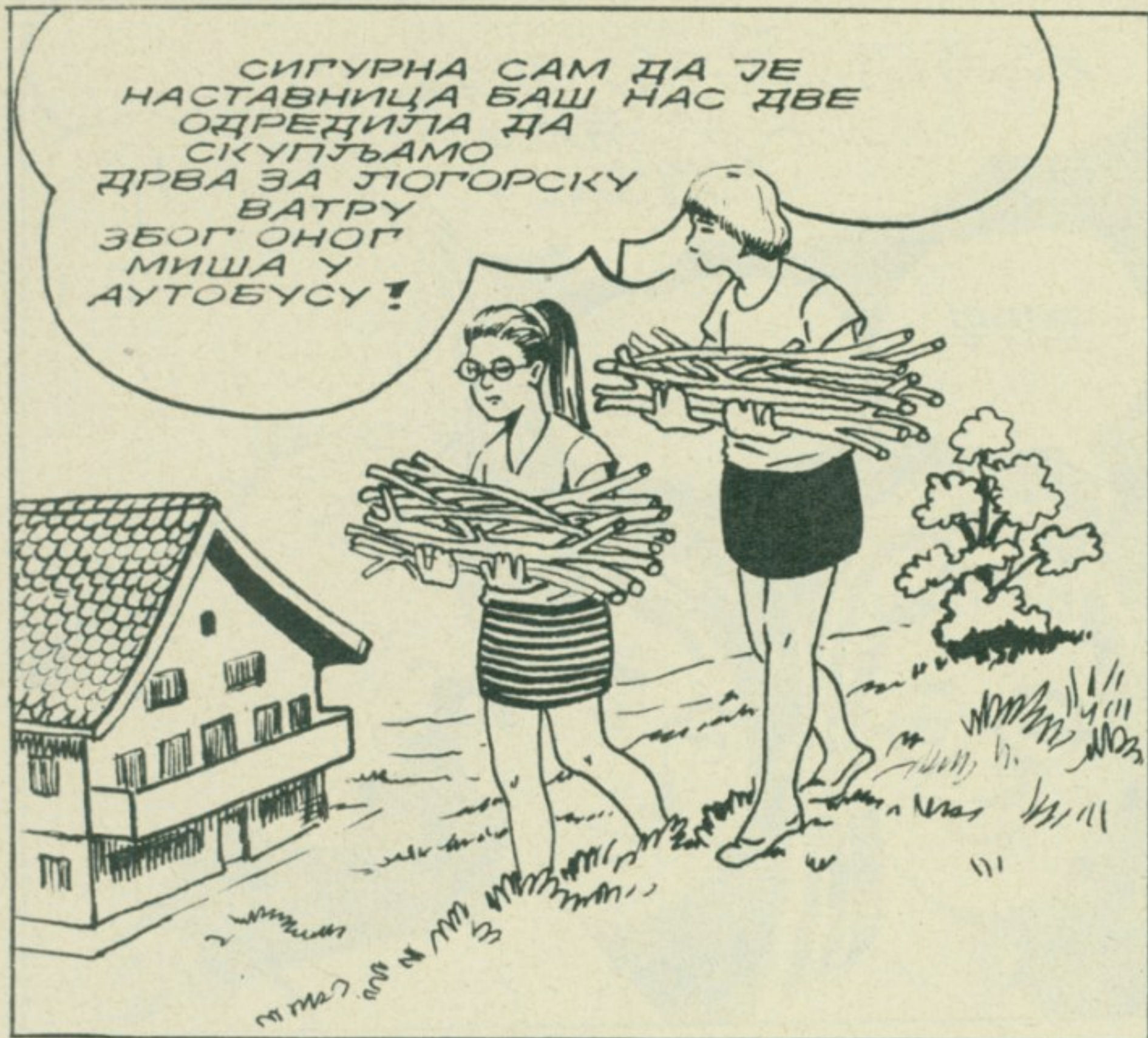
АЛПСКА КОКА — Зове се и бела препелица или снежарка јер живи на далеком северу око Арктика и на високим планинама Европе и Азије. Гнезди се на тлу. Јединствена је међу птицама јер 3 пута годишње мења „одећу“ према околини да би се камуфлирала. Зими, када је све под снегом, алпска кока је сасвим бела; у време гнезђења, када је земља гола перје јој је мрко а с јесени је зеленкастосива. Тако непријатељ не може да је примети. Зими копа јаму у снегу и у њој се склања од ветрова и невремена.

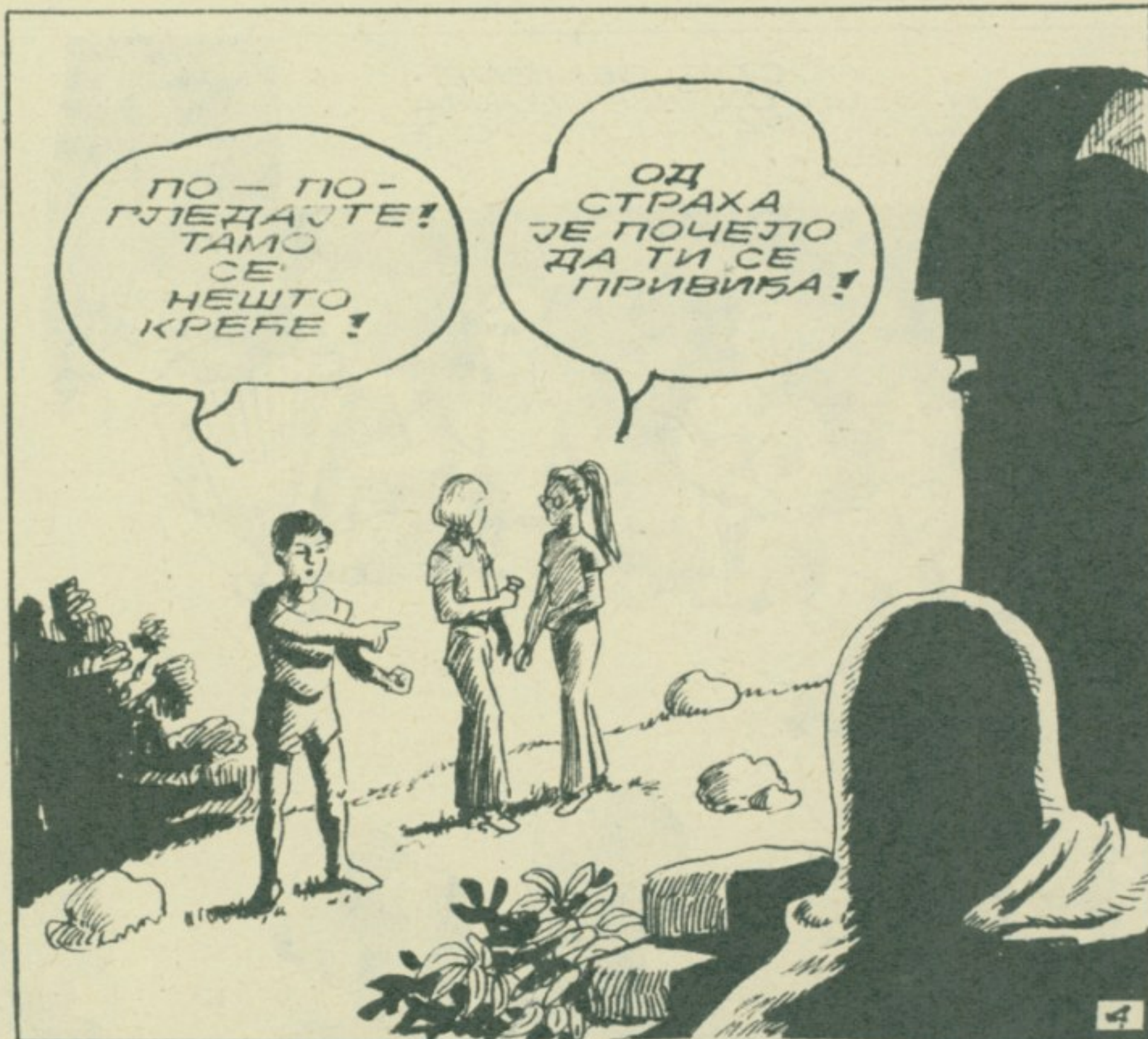
НАГРАДНИ КОНКУРС: Чувајте ову страну! Одговорите на крају серије на питање. Награде: Бицикл, часовници, књиге.

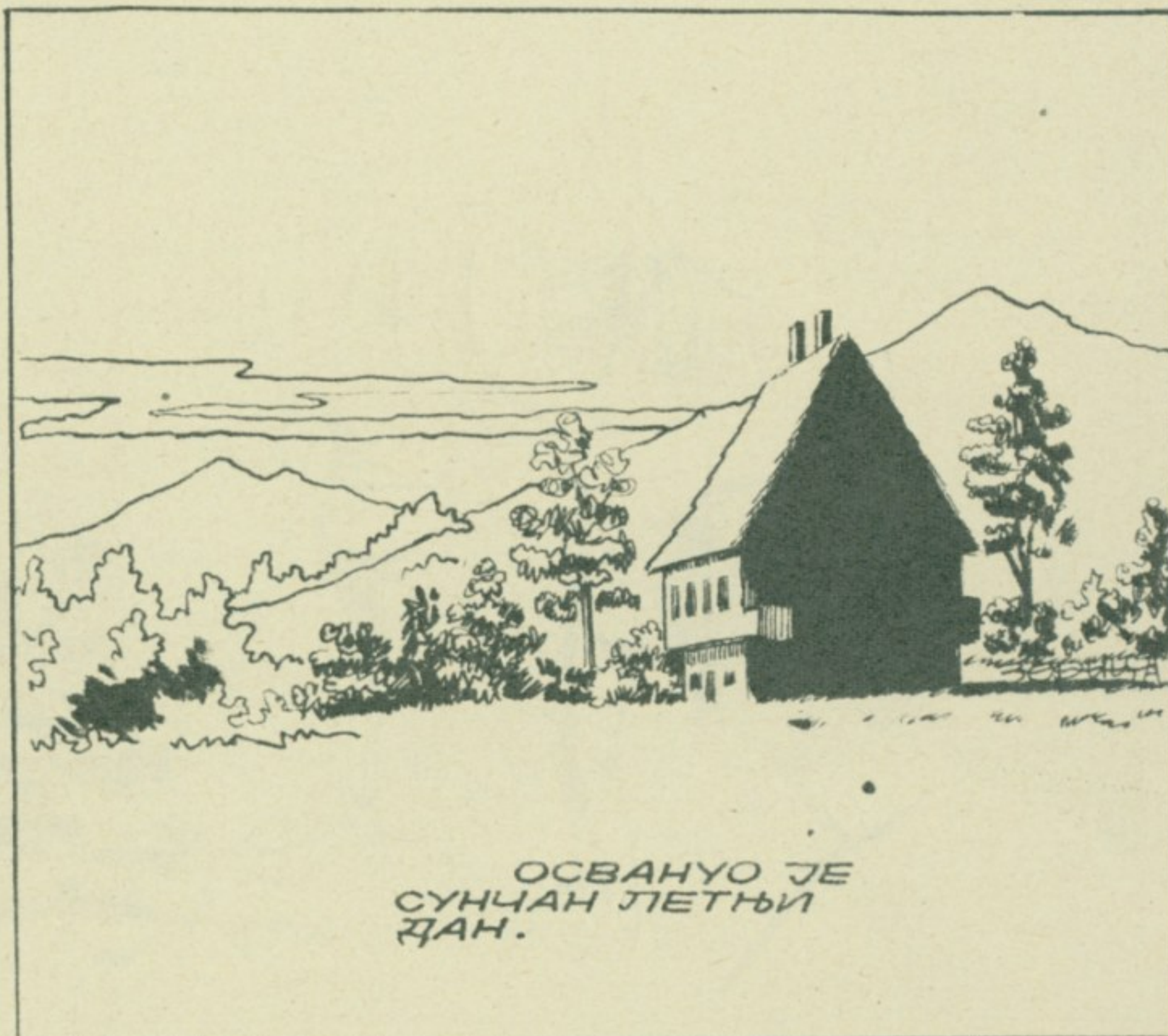
ТАЈНА ПОРУШЕНЕ КУЛЕ

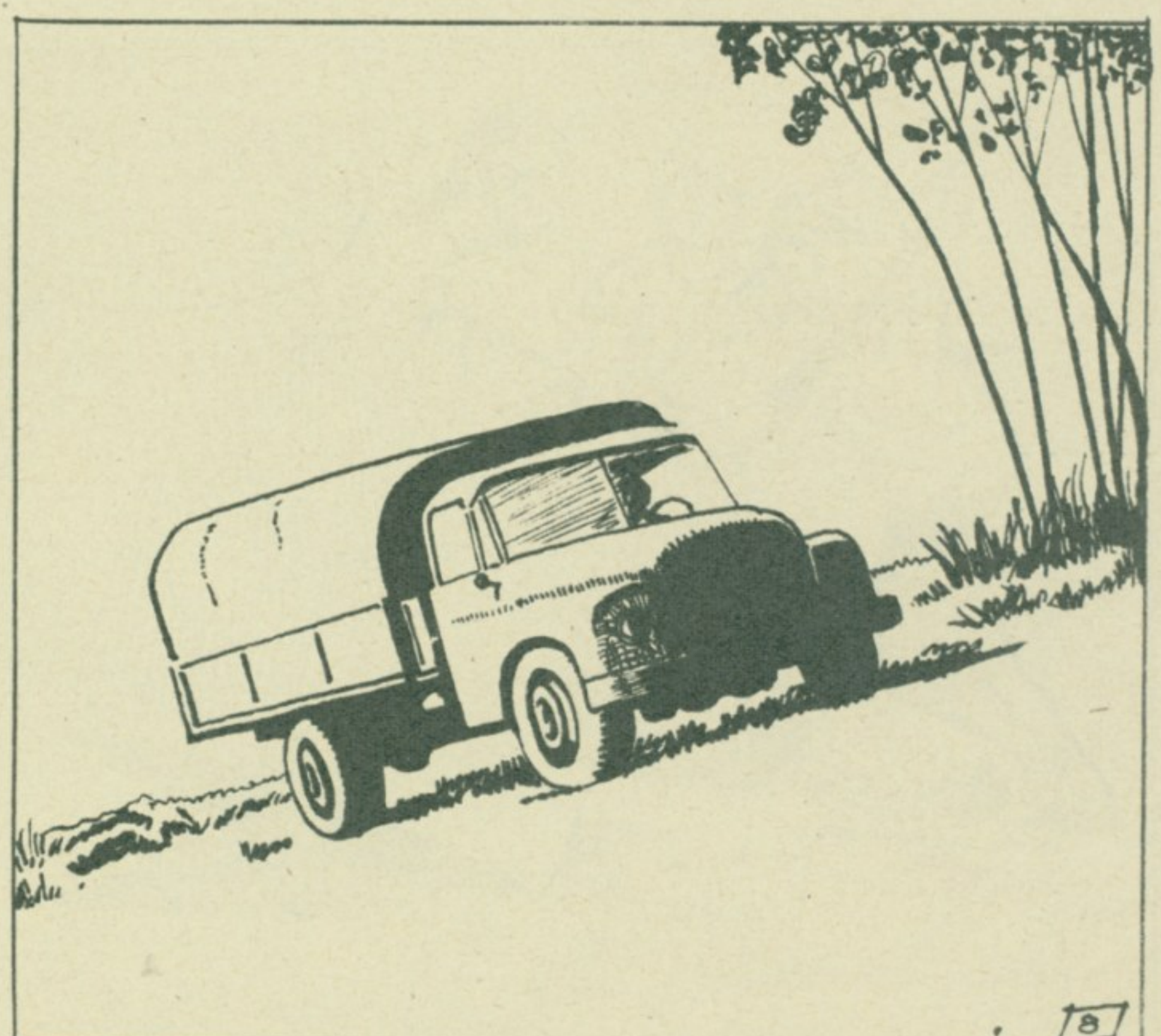
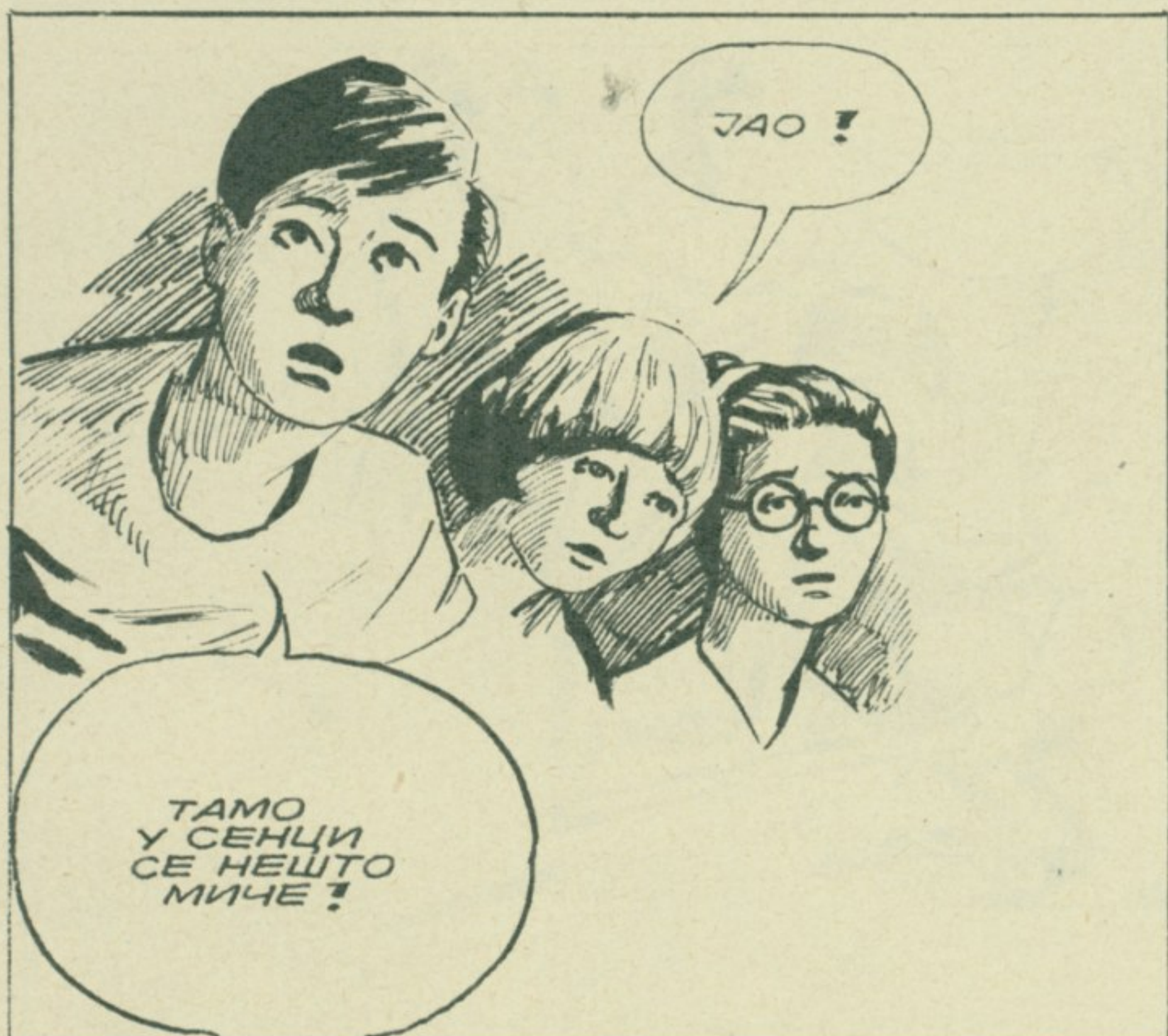
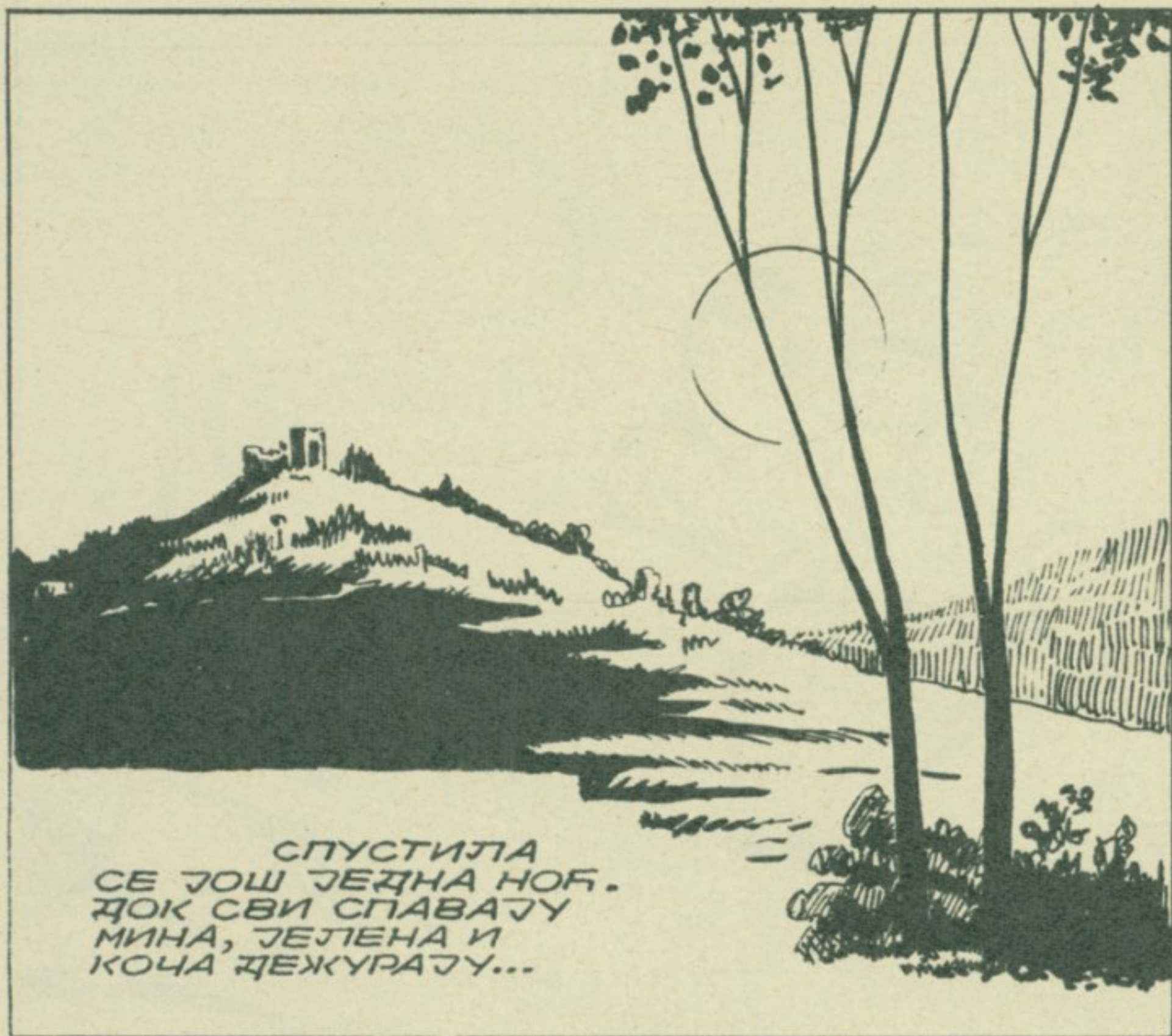

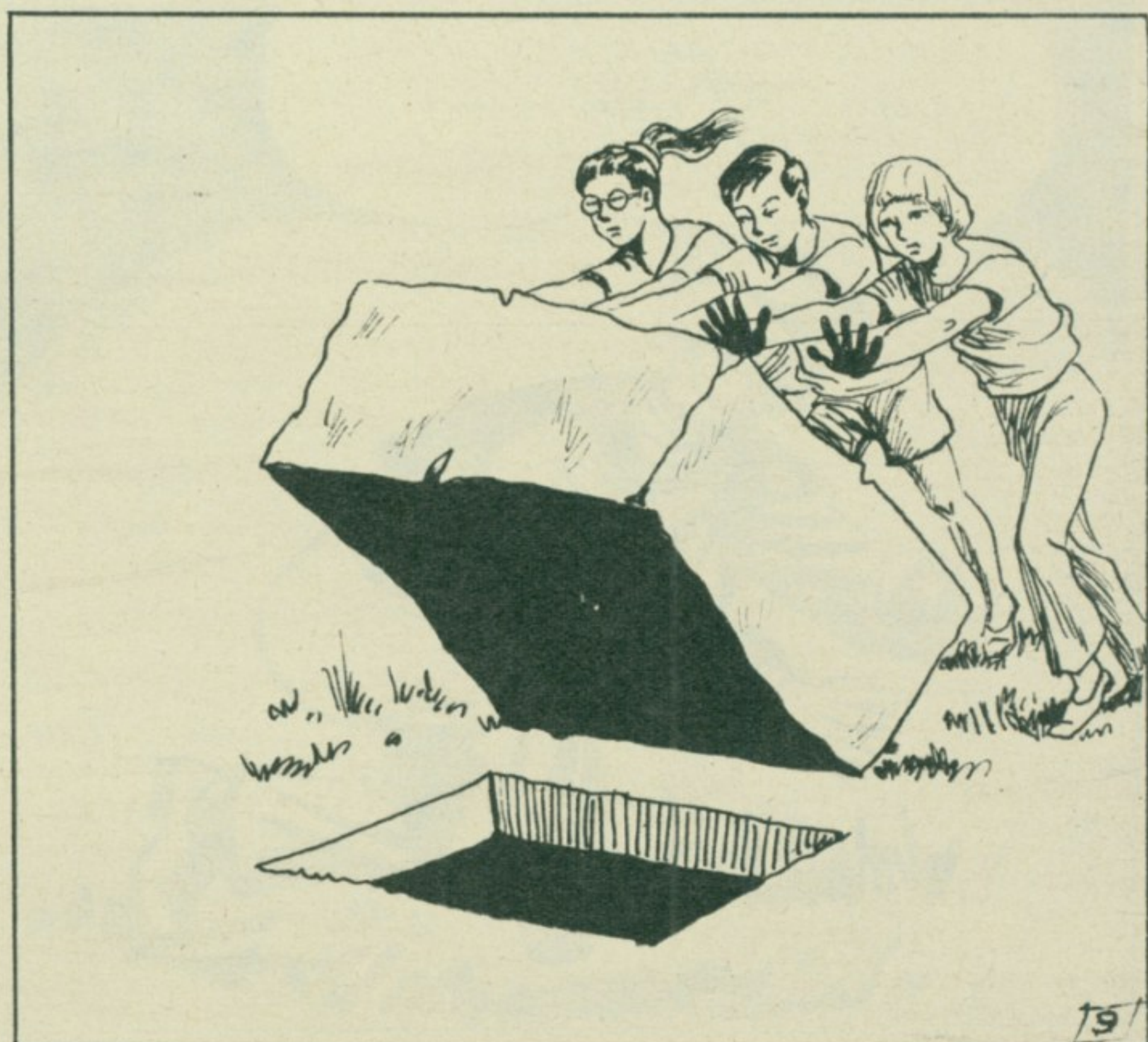
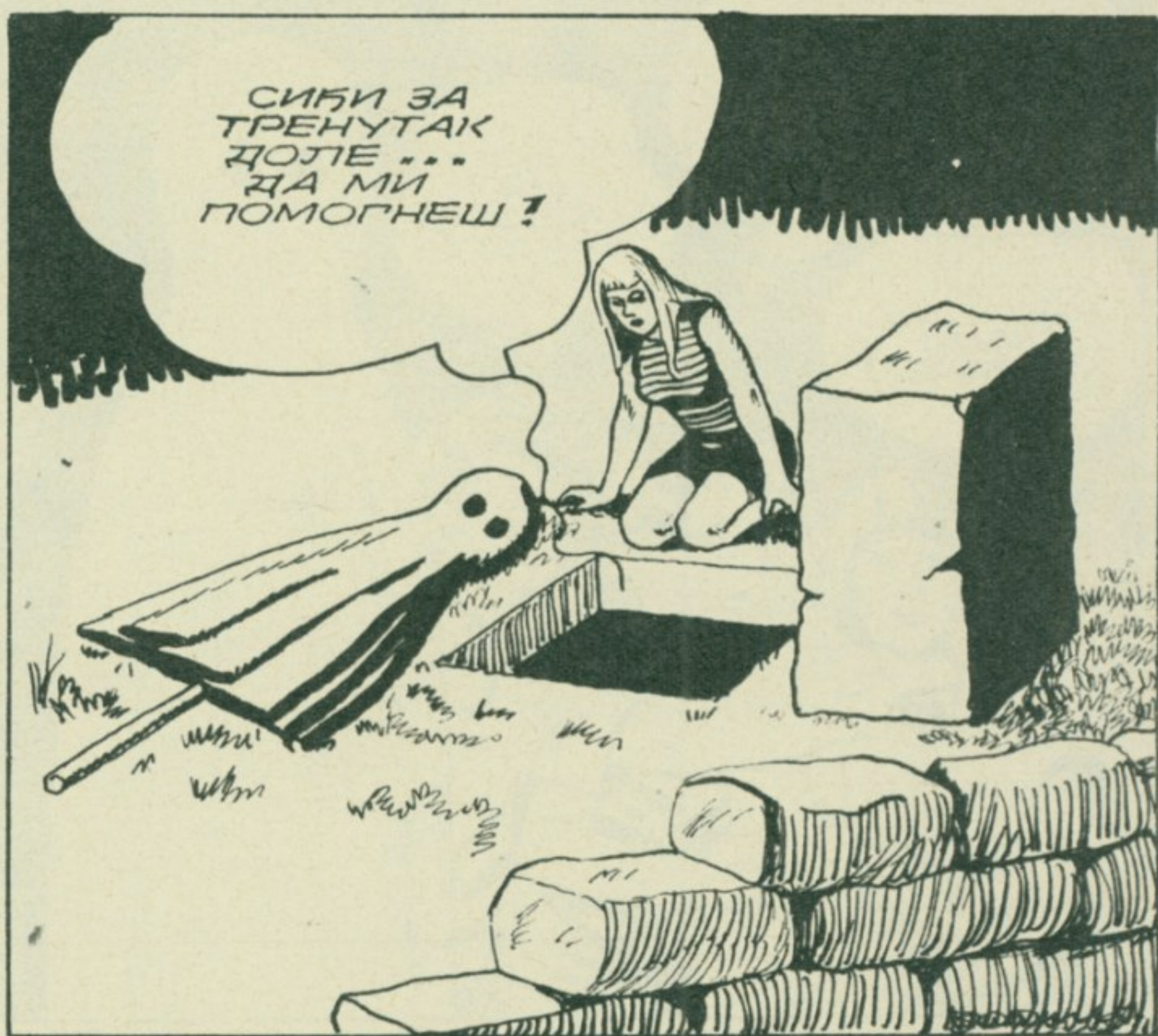

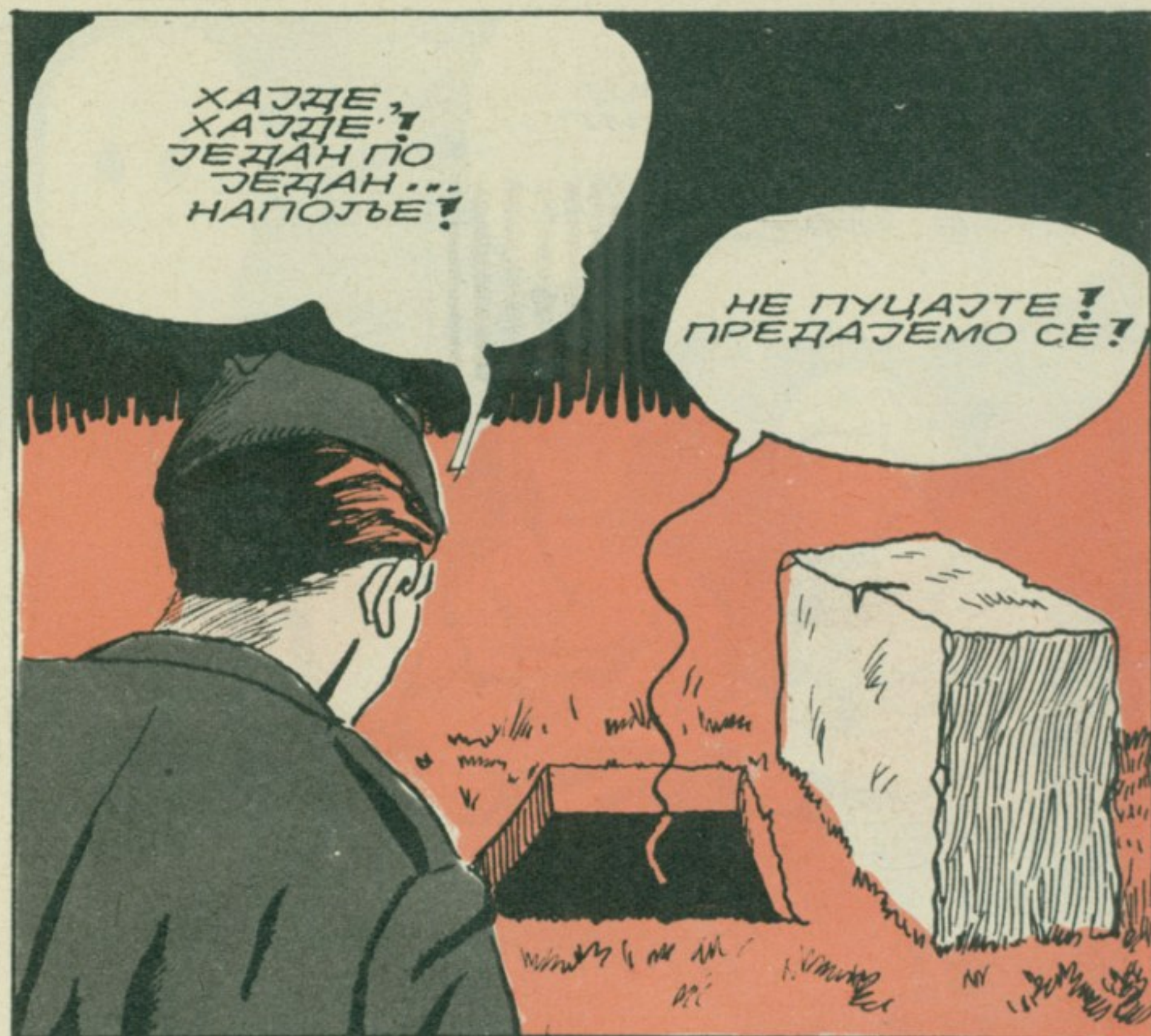

СТРАШНИ ПОЗЛАТАР

ДОК ЈЕ ДОБРИ
БАГДАДСКИ
КАЛИФ ХАРУН
ЕЈ ПУСАХ
СТРПЉИВО
СЛУШАО
ИЗВЕШТАЈ
СВОГ ЦЕРЕ-
МОНИЈАЛ-
МАЈСТОРА...

ДАКЛЕМ, ЗА ДАНАС САМ ПЛАНИРАО:
ЦЕРЕМОНИЈУ УСТАЈАЊА, ЦЕРЕМОНИЈУ
ДОРУЧКА, ЦЕРЕМОНИЈУ РУЧКА, ЦЕРЕ-
МОНИЈУ СПАВАЊА ПОСЛЕ РУЧКА, ЦЕРЕ-
МОНИЈУ...

ЗАР БАШ
МОРА ДА СЕ
ОДРЖИ ТА
ЦЕРЕМОНИЈА
УСТАЈАЊА?

... НЕГОВ ВЕЗИР
ИЗНОГУД РАЗ-
БИЈАО ЈЕ ГЛАВУ
ПОКУШАВАЈУЋИ
ДА ИЗ-
МИСЛИ
НОВЕ
ПОРЕЗЕ И
НАМЕ-
ТЕ...

ЧУЈ ОВО, ДИЈАТ
ЛАРАТЕ! ДА УВЕДЕМО
РЕГИСТАРСКЕ ТАБЛИЦЕ
ЗА СЛОНОВЕ! ВЕЋ ВИДИМ
ВОДИЧЕ СЛОНОВА
СТОЈЕ У РЕДУ
ДА ИХ КУПЕ!

А ЈА ИХ ВЕЋ ЧУЈЕМ
КАКО ПСУЈУ!

КАКВА
НЕСРЕ-
БА! О,
КАКВА
БЕДА!

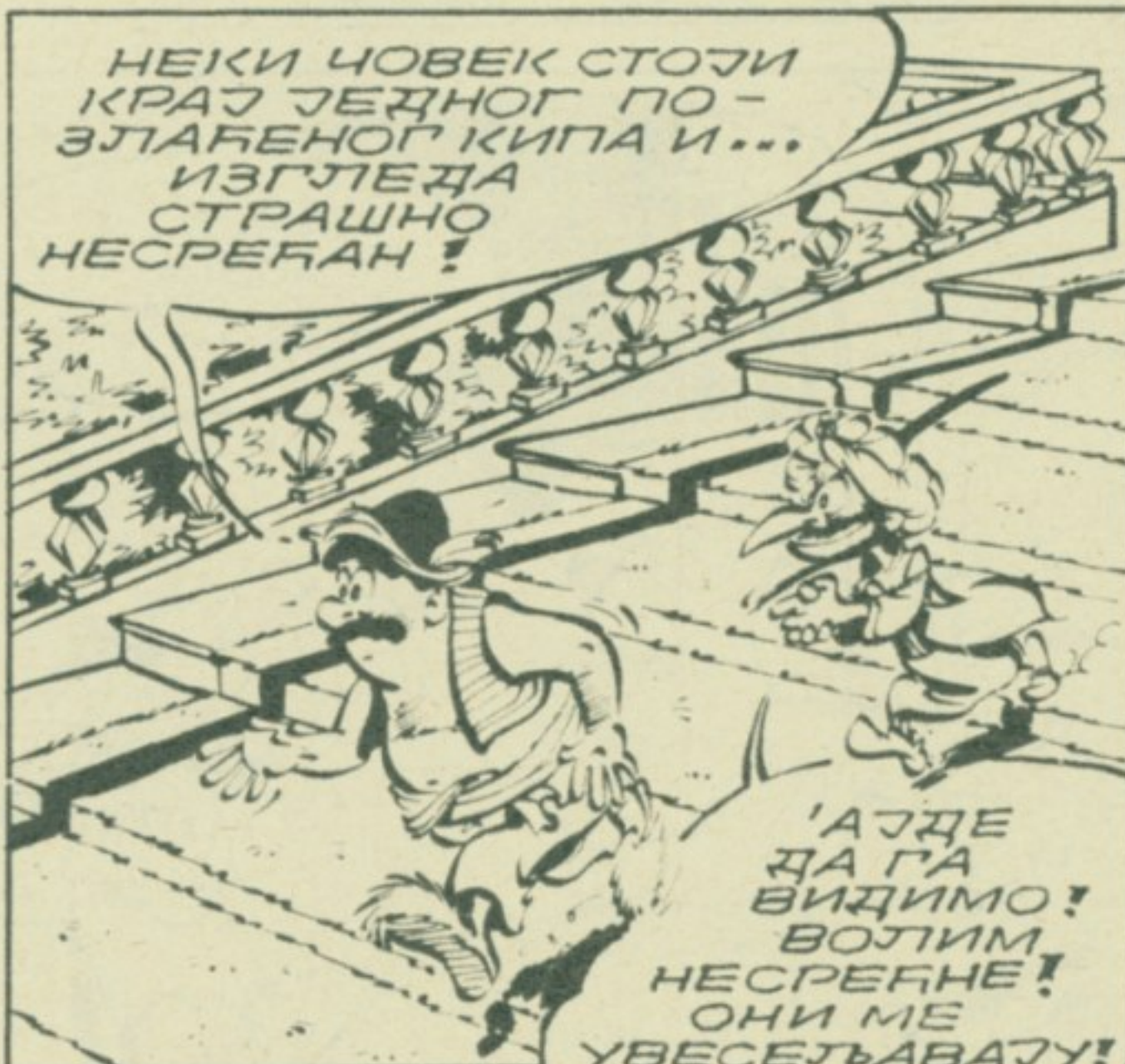
ШТА? НЕКО
ЈЕ ВЕЋ
ПРОВАЈИО
ВЕСТ О
ТАБЛИЦА-
МА? ОВДЕ ИМА
ШПИЈУНА!

НЕ,
ГОСПО-
ДАРУ!
НЕШТО СЕ
ЧУДНО
ДОГАЂА...

НЕКИ ЧОВЕК СТОЈИ
КРАЈ ЈЕДНОГ ПО-
ЗЛАТНОГ КИПА И...
ИЗГЛЕДА
СТРАШНО
НЕСРЕЋАН!

АЈДЕ
ДА ГА
ВИДИМО!
ВОЛИМ
НЕСРЕЋНЕ!
ОНИ МЕ
УВЕСЕЉАВАЈУ!

БУУУУУ!

ШТА ЈЕ,
НЕСРЕЋНИЧЕ?
ЗАШТО РОНИШ
СУЗЕ НА ТАЈ
КИП?

НИЈЕ ТО КИП?
ТО МИ ЈЕ
ДРУГАР!
ИСПРИ-
ЧАЈУ
ВАМ...

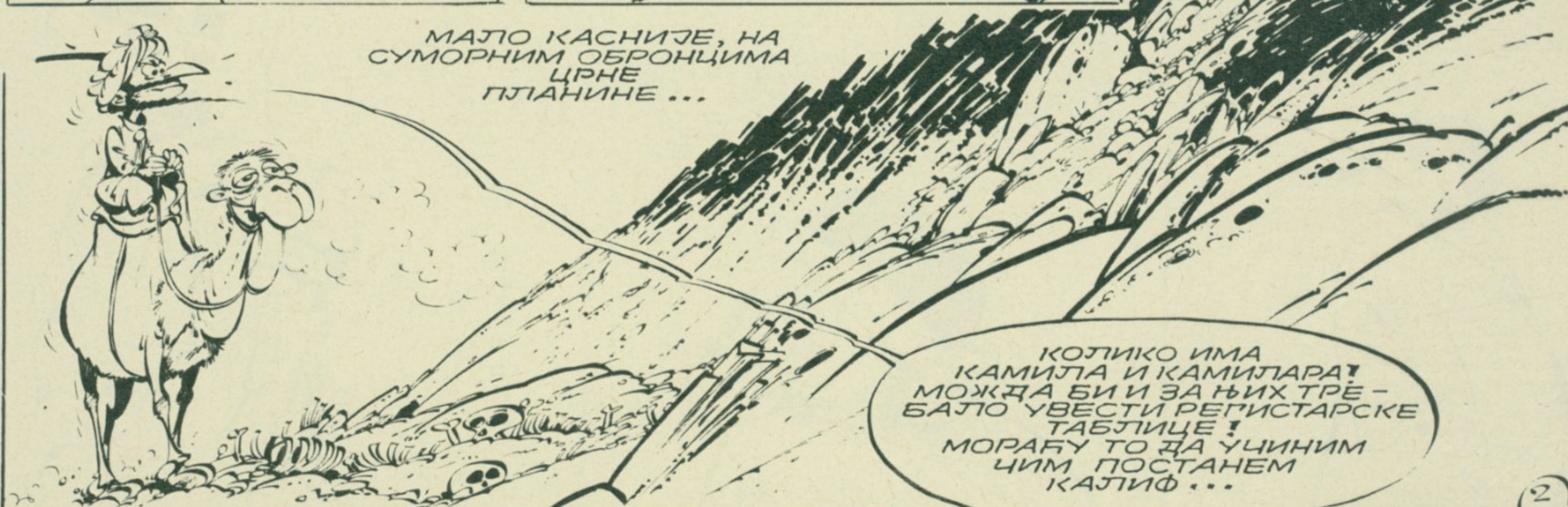
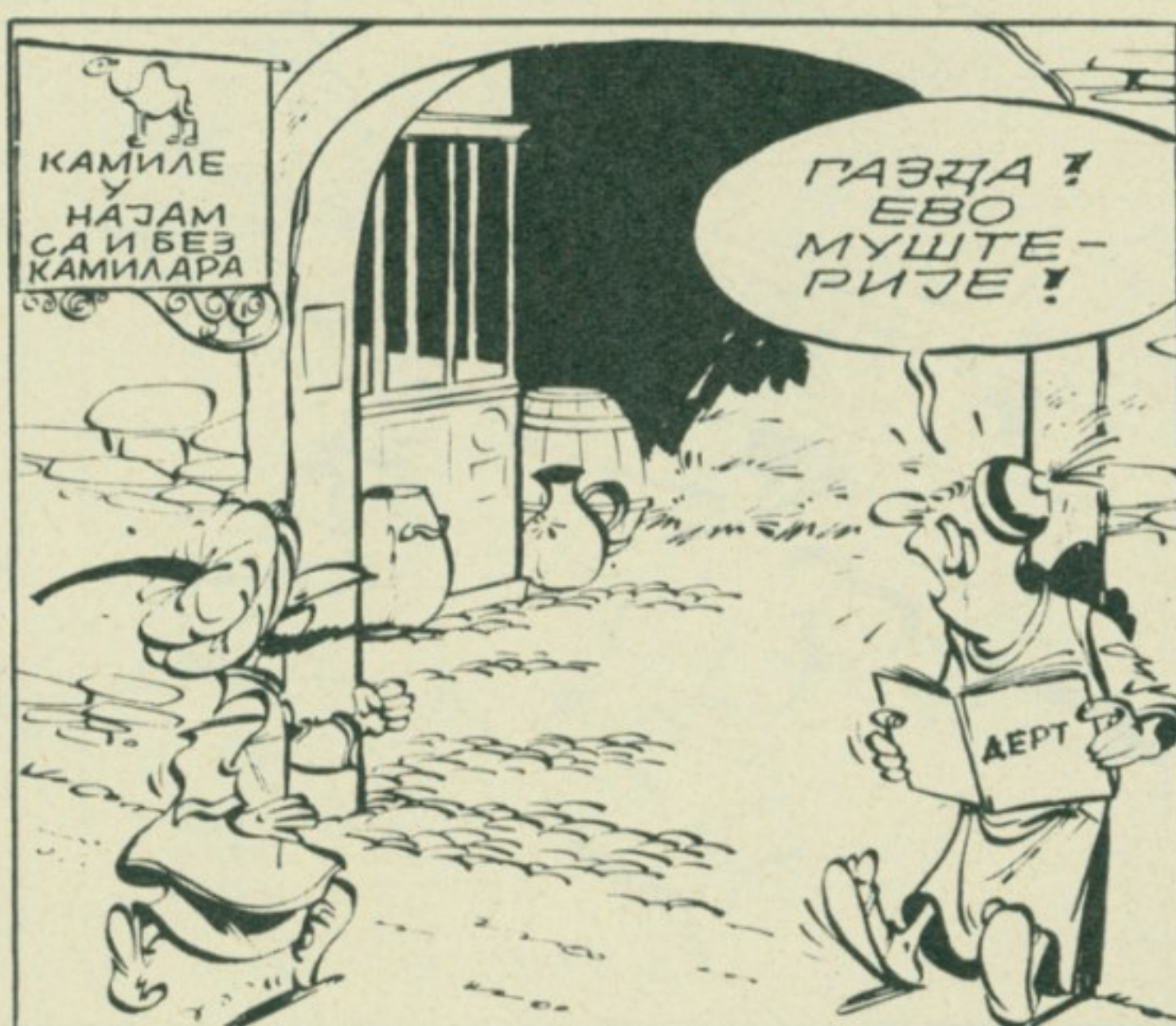

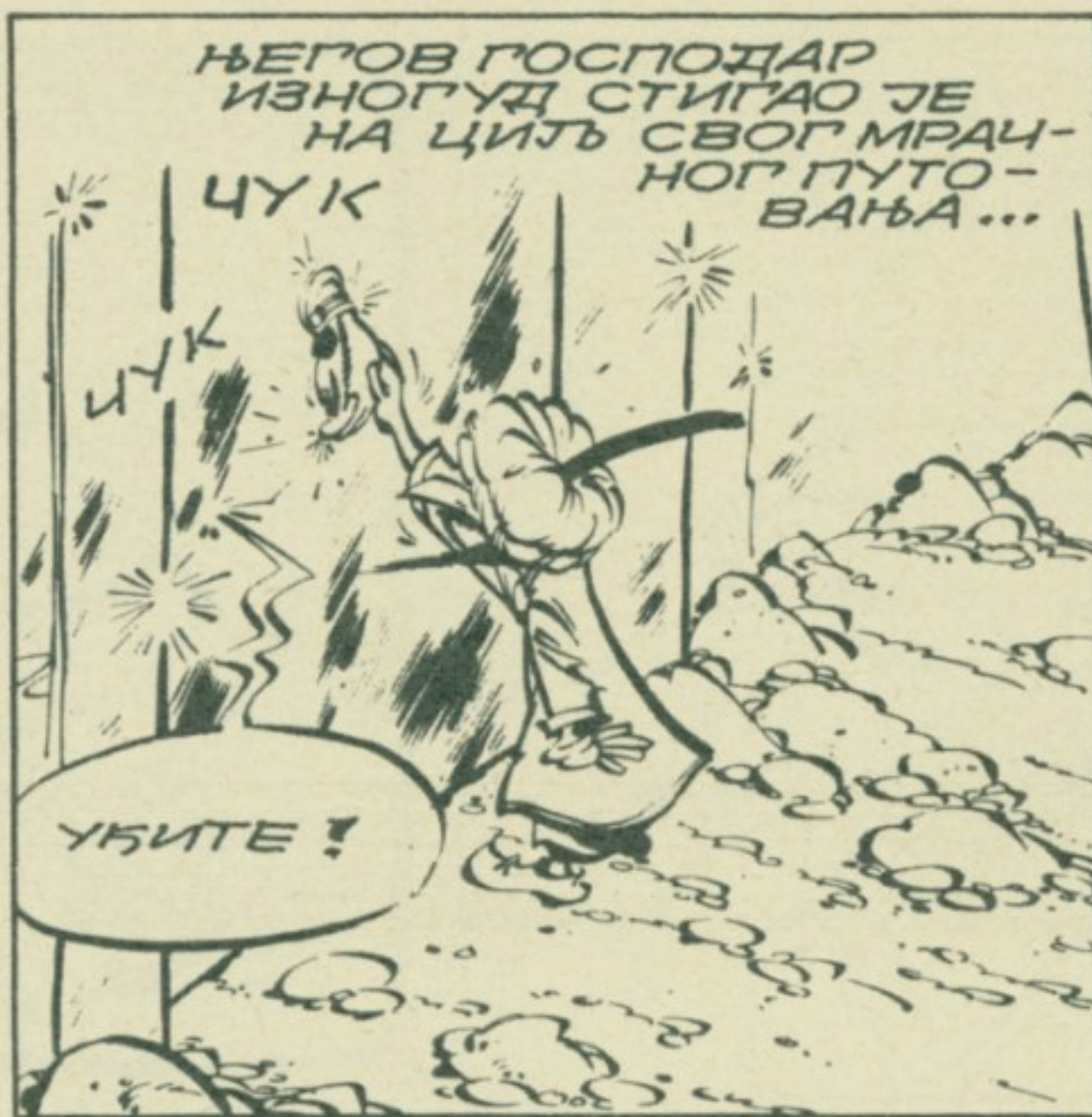
ЈА САМ МЕНАЏЕР МОГ
ДРУГАРА КОЈИ ЈЕ... КОЈИ
ЈЕ БИО УКРОТИТЕЉ ЗМИЈА!
БИЛИ СМО НА ТУРНЕЈИ ПО
УНУТРАШЊОСТИ! КАД СМО
ПРОЛАЗИЛИ КРАЈ ЈЕДНОГ
ДВОРЦА НЕКИ ЧОВЕК НАС
ЈЕ ЗАМОЉИО ДА МУ ПОКА-
ЖЕМО НАШУ ВЕШТИНУ...

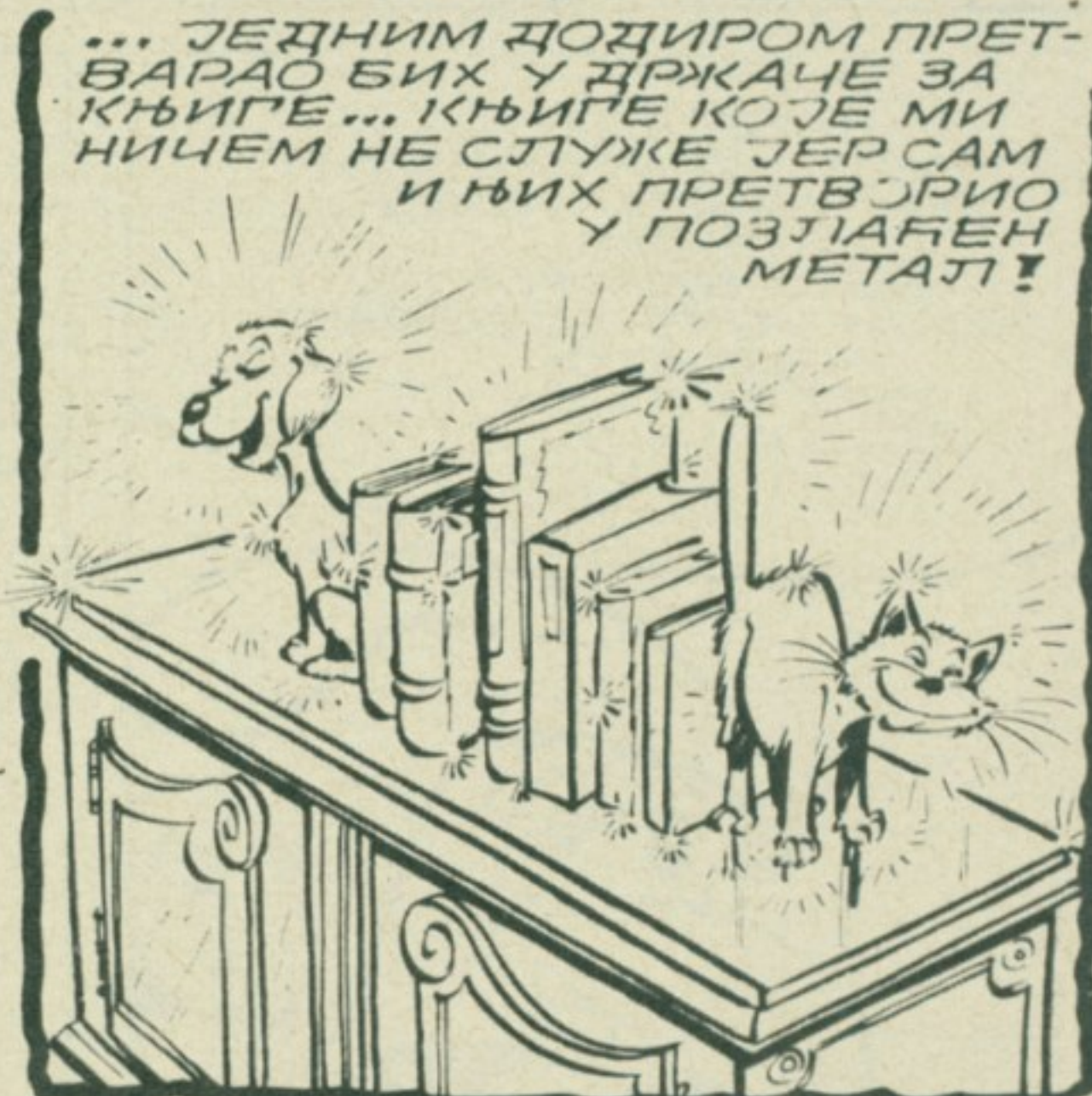
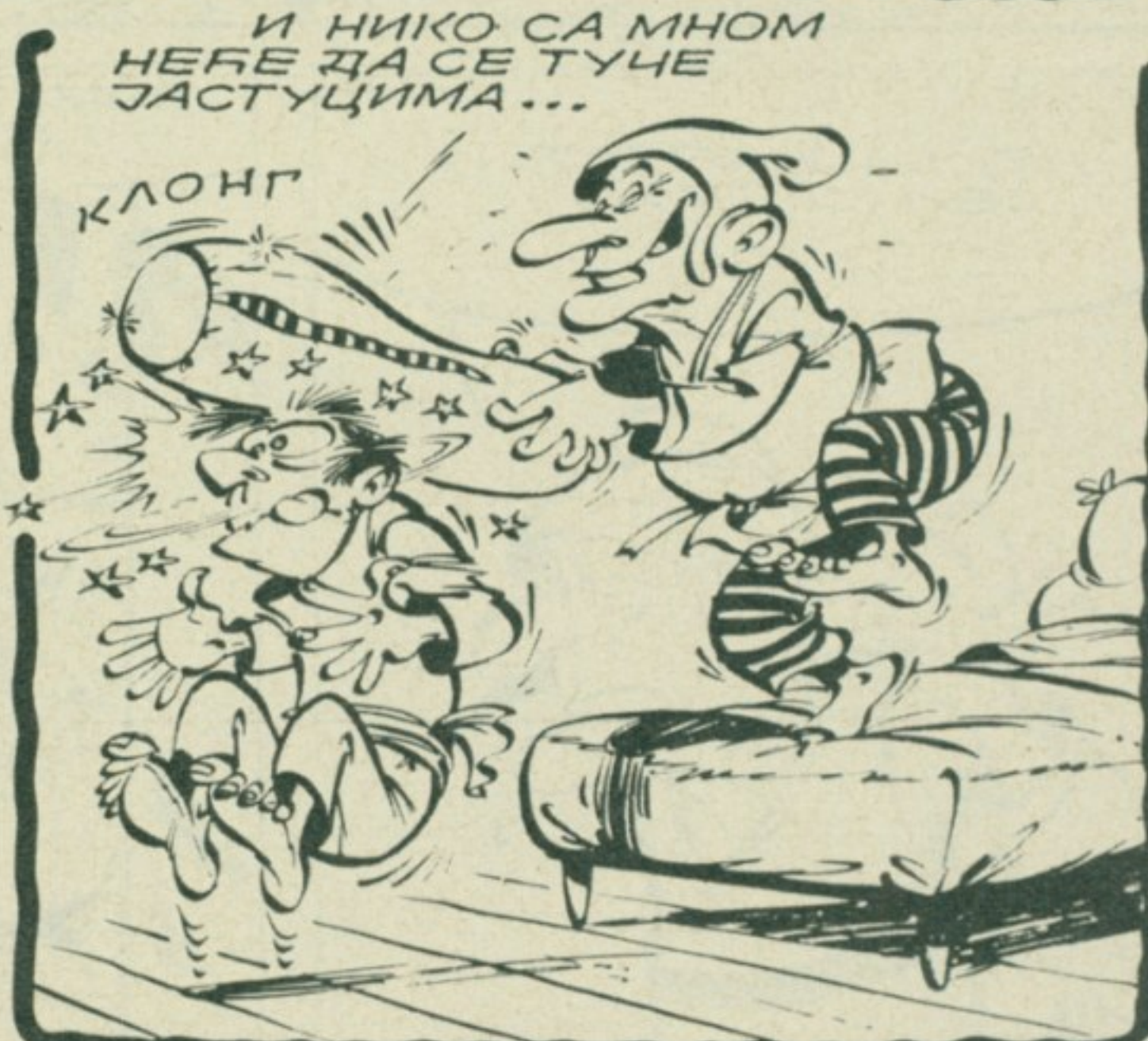

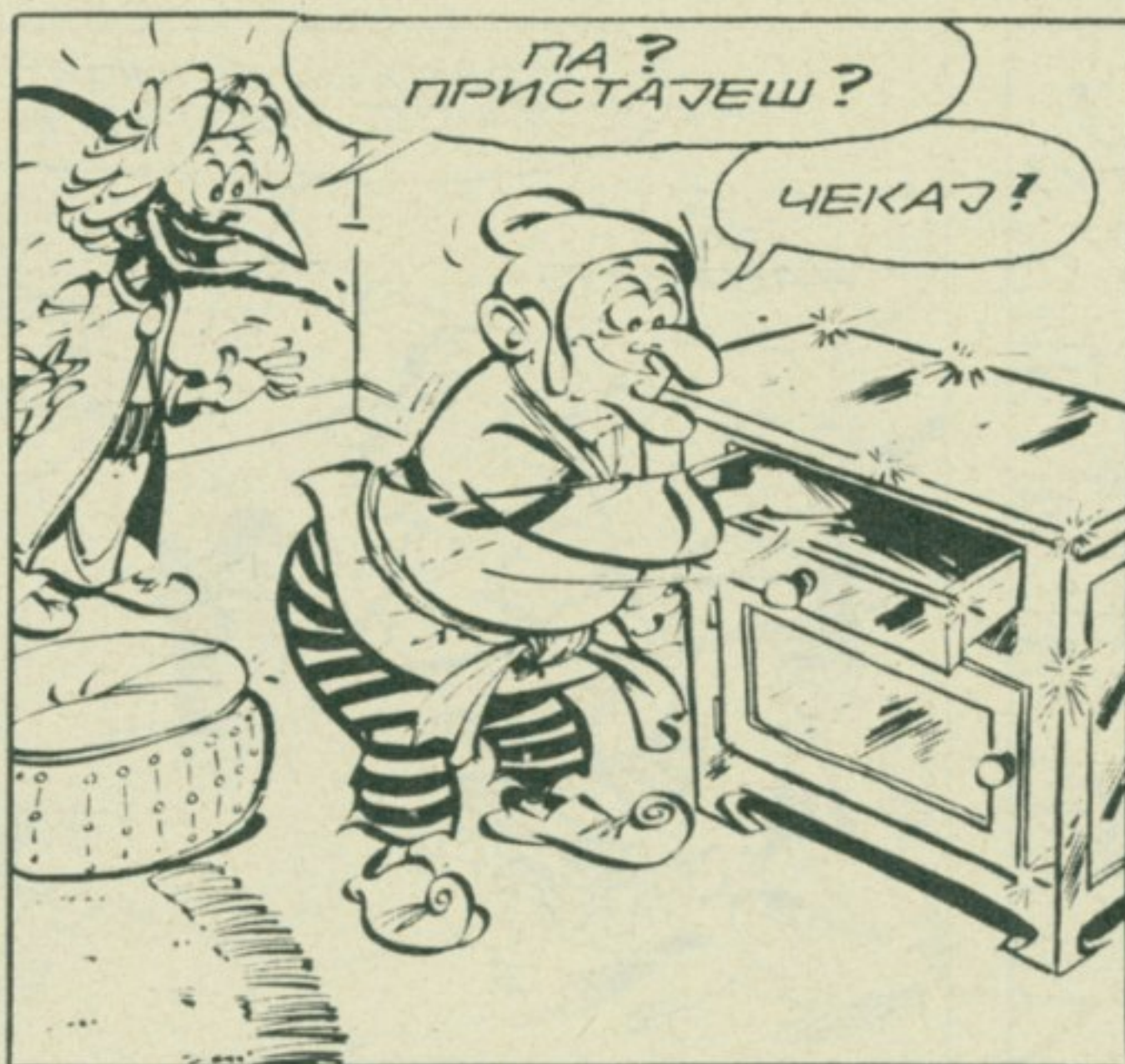
... ПОСЛЕ
ПРЕДСТАВЕ
(ВЕОМА УСПЕШ-
НЕ). ЧОВЕК ЈЕ
СТЕГАО РУКУ МОМ
ДРУГАРУ... ДА
МУ ЧЕСТИТА И...
ЈАДНИ МОЈ
ДРУГАР
ИСТОГ
ЧАСА СЕ
ПРЕТВО-
РИО У
ПОЗЛА-
ТЕН
КИП!

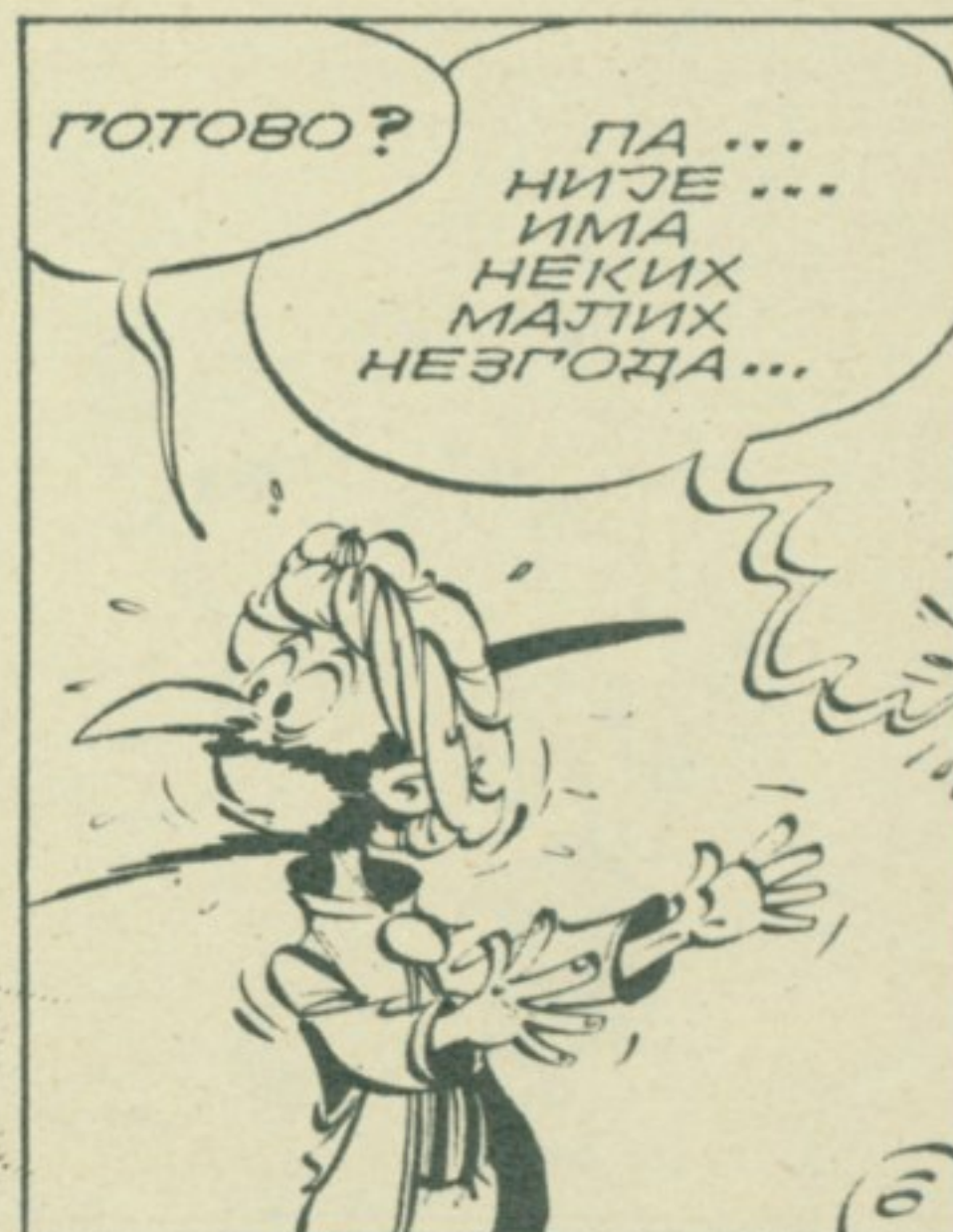
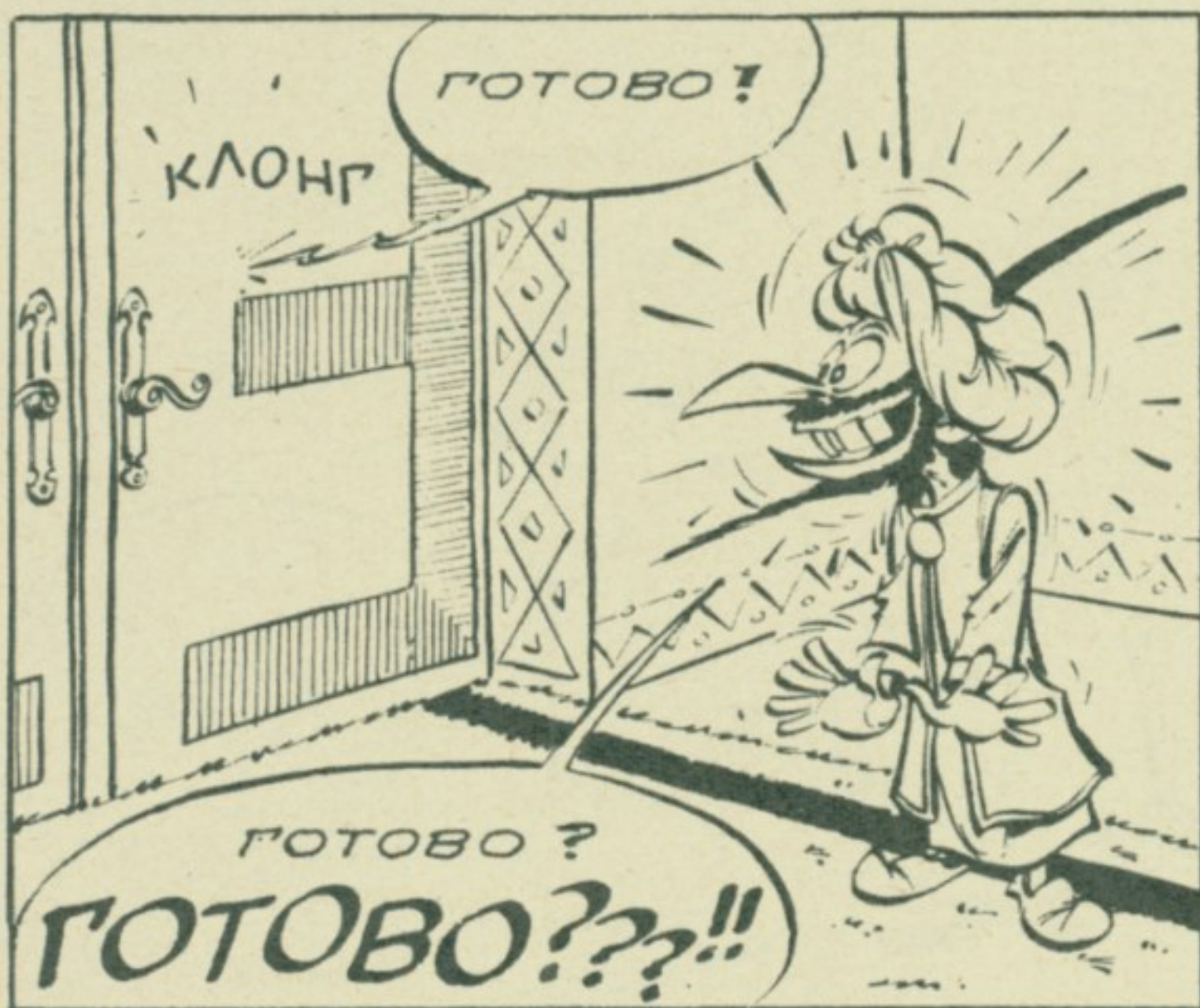
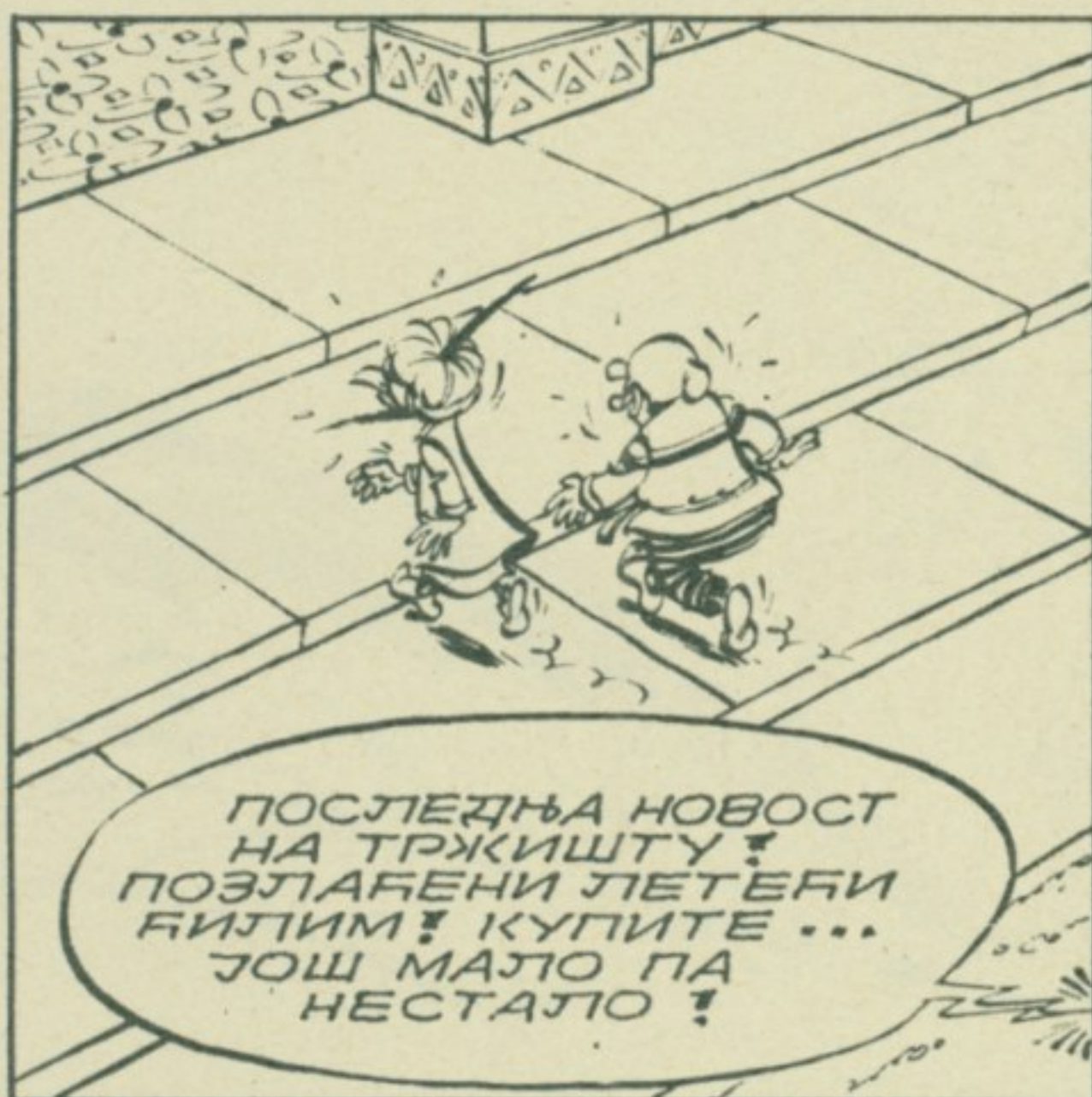

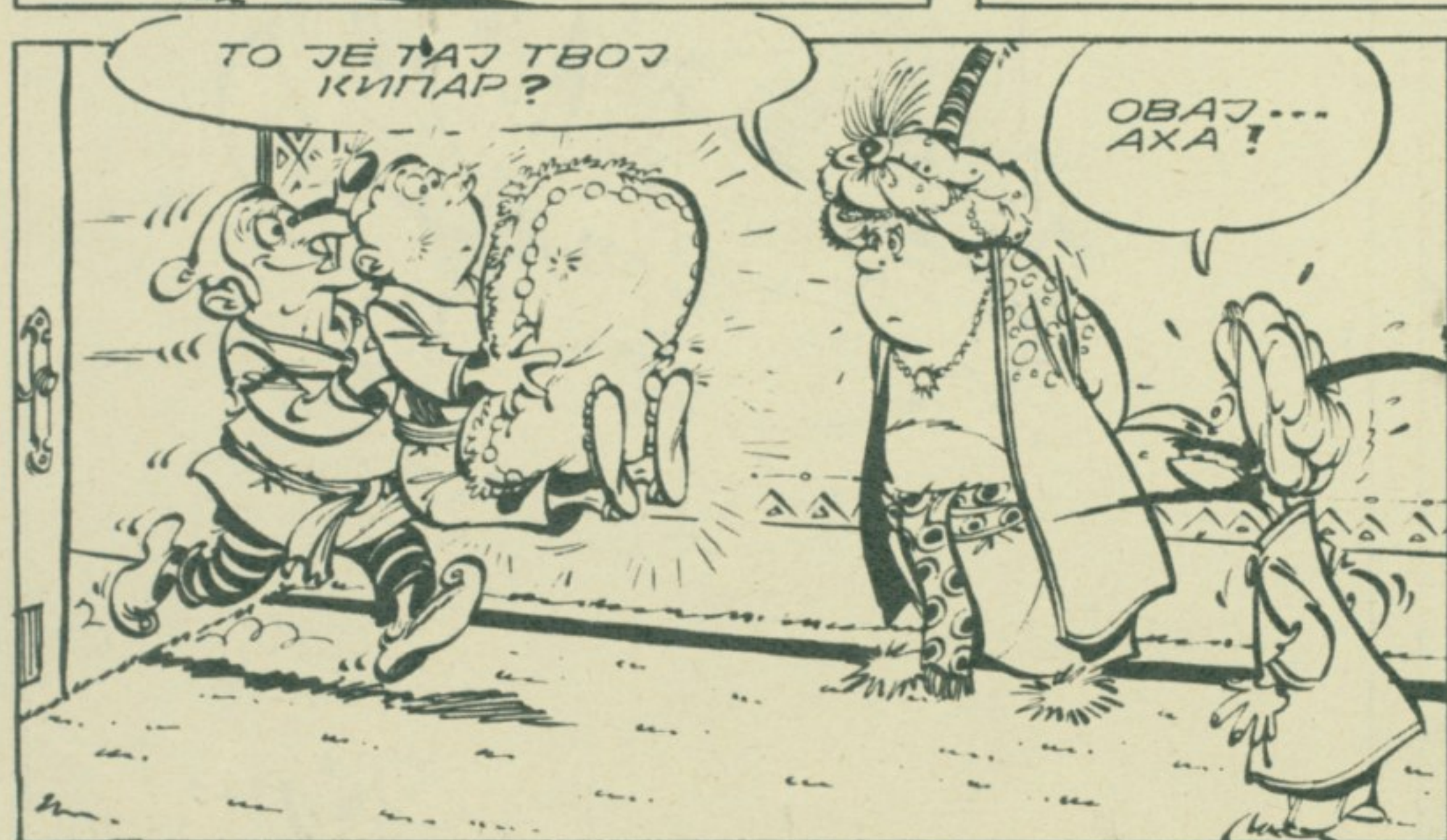
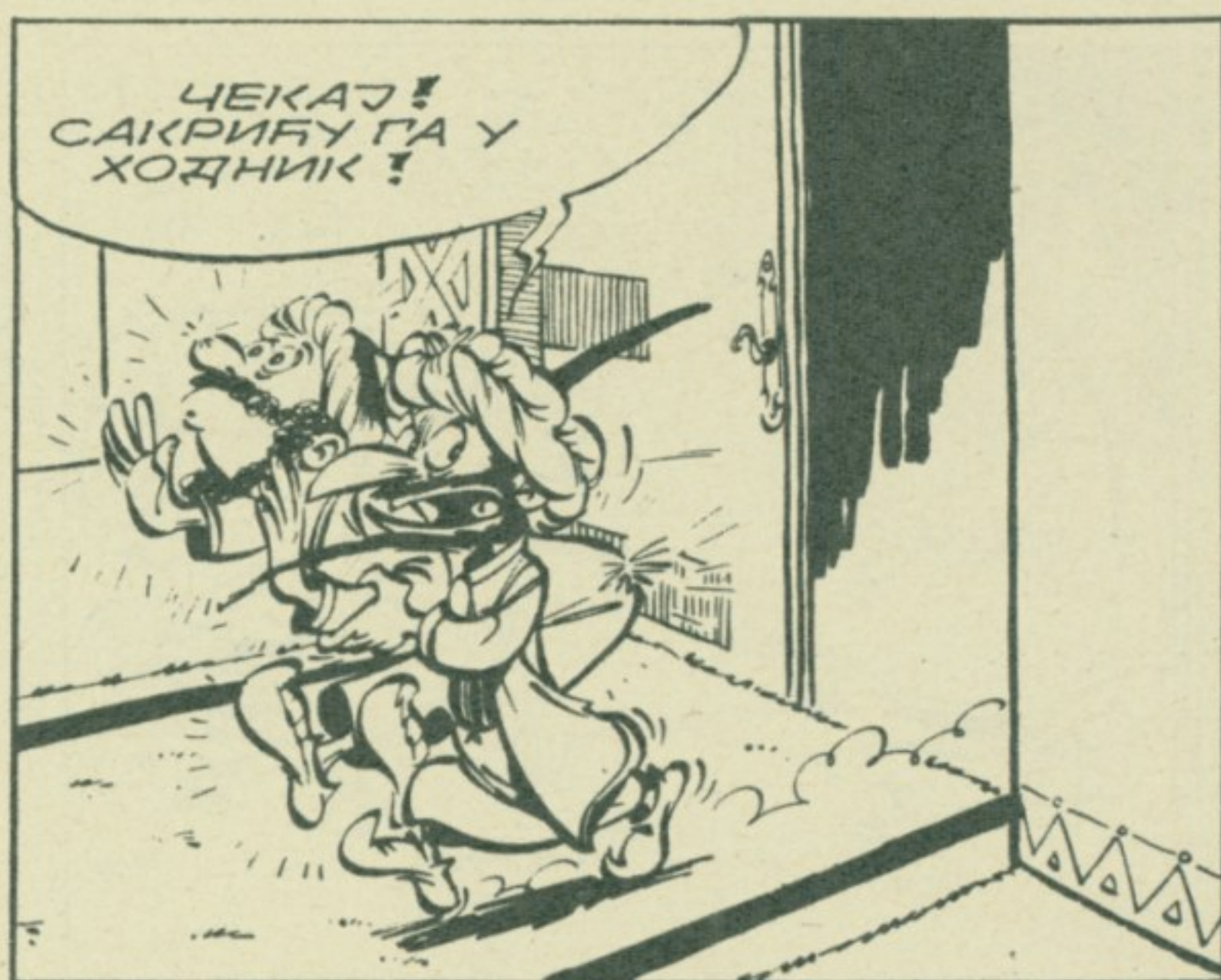

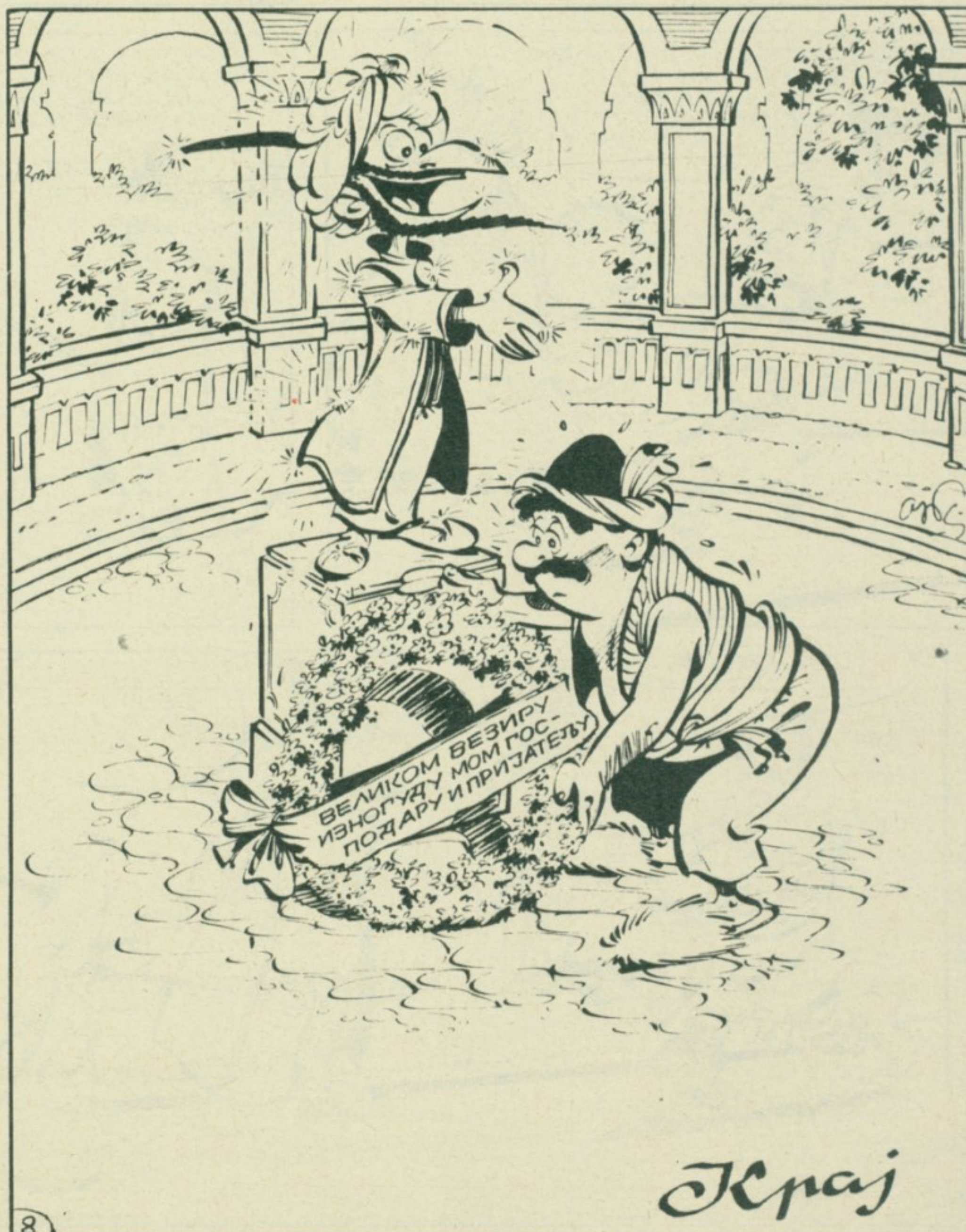
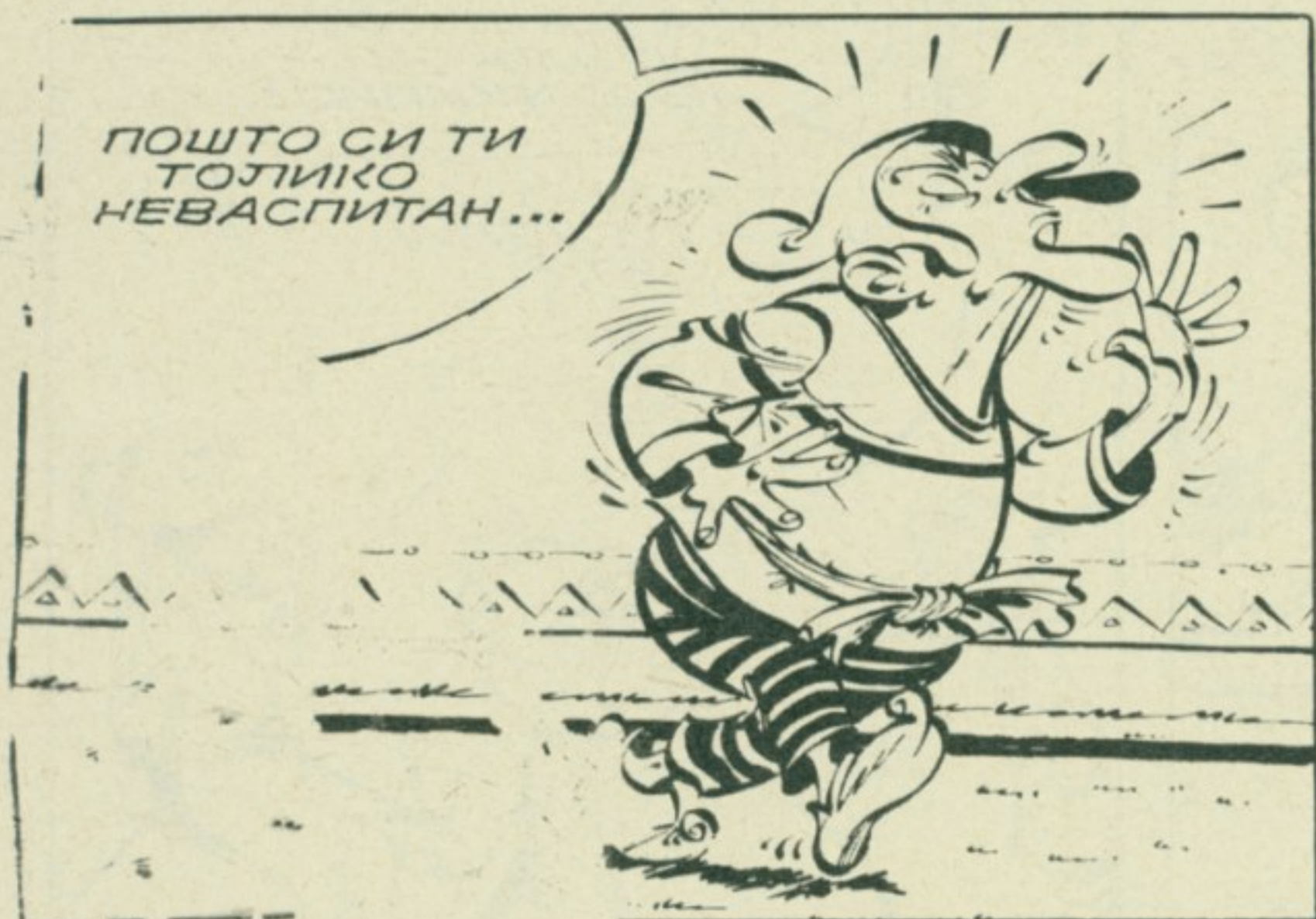

Крај

мачак
Мицко
и његов
непријатељ
собар
Мргодић

БРРР! КАКВО
НЕВРЕМЕ!
ЗАЛОЖИКУ КАМИН
ПА ДА
УЖИВАМ У
ТОПЛОМ!

УГАЉ

НОГЕ
СУ МИИ
МОКРЕ
И ХЛАД-
НЕ!

БИКЕ
И МОЈ
РЕП...
АКО О
ЊЕГА
БУДЕШ
БРИ-
САО
НОГЕ!

ТОРИЊАЈ
СЕ! ТРЕ-
БА ДА
ОСУШИМ
СВОЈЕ
ПАТИ-
КЕ!

САМО ДА
ЗАТВОРИМ
ВРАТА...
ПА ДА
ПРИЛЕП-
НЕМ!

ТЕ
ЊЕГОВЕ
ПАТИКЕ
ПОЖДЕ-
РАШЕ
СВУ
ТОПЛО-
ТУ!

НАПО-
ЛЕ С
ЊИМА!

ХЕЈ! МОЈЕ
ПАТИКЕ!
ОПЕТ
КЕ СЕ СКВА-
СИТИ!

ПЛОП

БРРР! БАШ
ЈЕ ХЛАДНО!
НИЈЕ НИЧУ-
ДО КАД
СУ ВРА-
ТА ОТ-
ВОРЕ-
НА!

ЛОРД
ДЕБЕЉКО
ПУРЊУО ЈЕ
ВРАТА...

ТРАС

ЛАКУ НОК,
МАЦО! САД КЕ-
МО ЛЕПО ДА
СПАВАМО
У ТОП-
ЛОМ!

ЗНАМ
НЕКОГ
КО НЕЋЕ!

ДА ГА ЗА-
ТВОРИМО
ЗБОГ ПО-
КУШАЈА
ПРОВА-
ЛЕ?

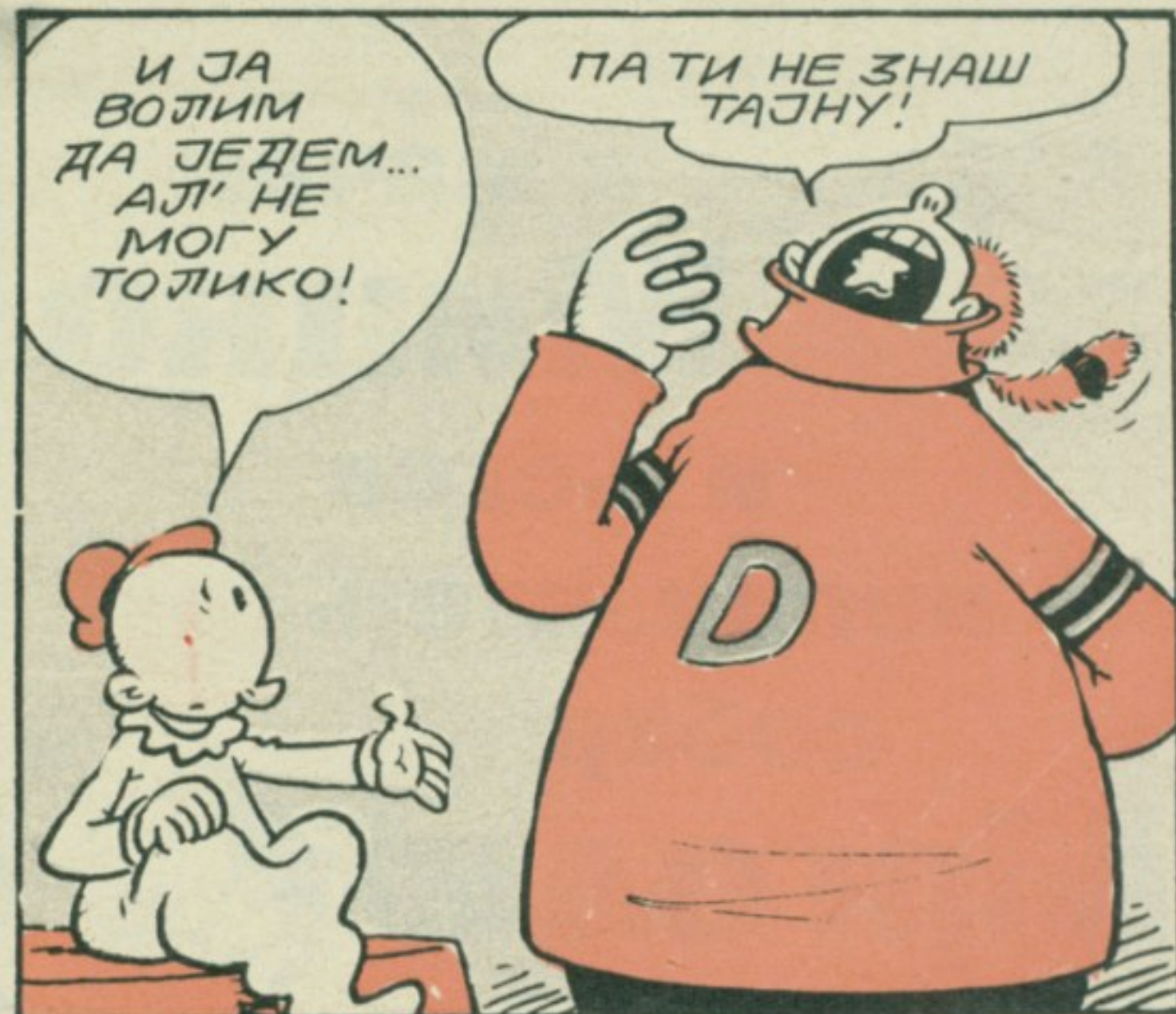
ВЕК
СУ МЕ
ЗАТВОРИ-
ЛИ... АЛИ
НАПО-
ЉУ!

У ЗА-
ТВОРУ
КЕ БИТИ
УНУ-
ТРА!

333

1032

НУЛА Х ☆☆☆ ЗАВЕРА ПРОТИВ ЗЕМЉЕ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ТРАГ ИСЕЉЕНИКА!

3+333

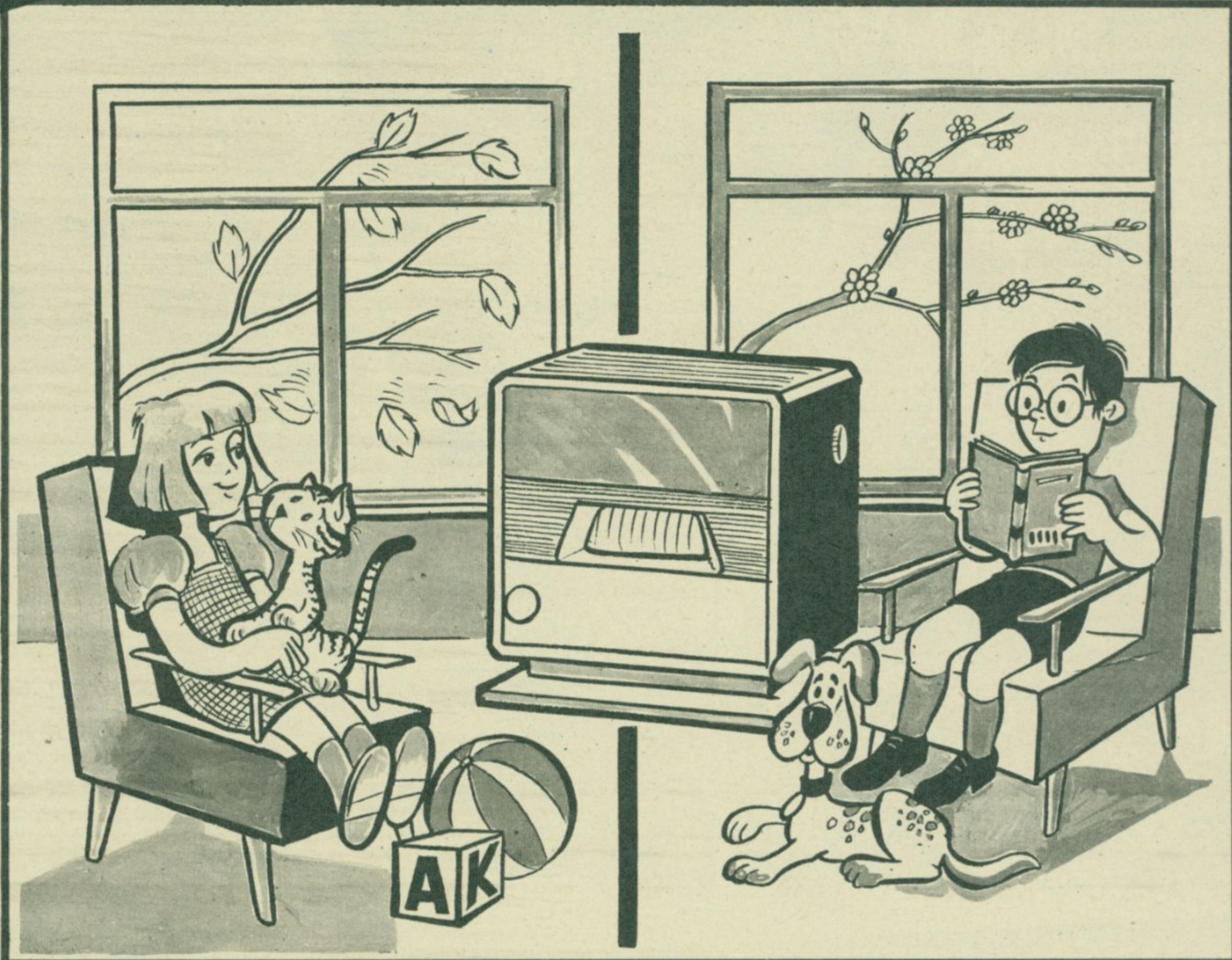
ЕНЕРГОИНВЕСТОВА НАГРАДНА ИГРА

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ!

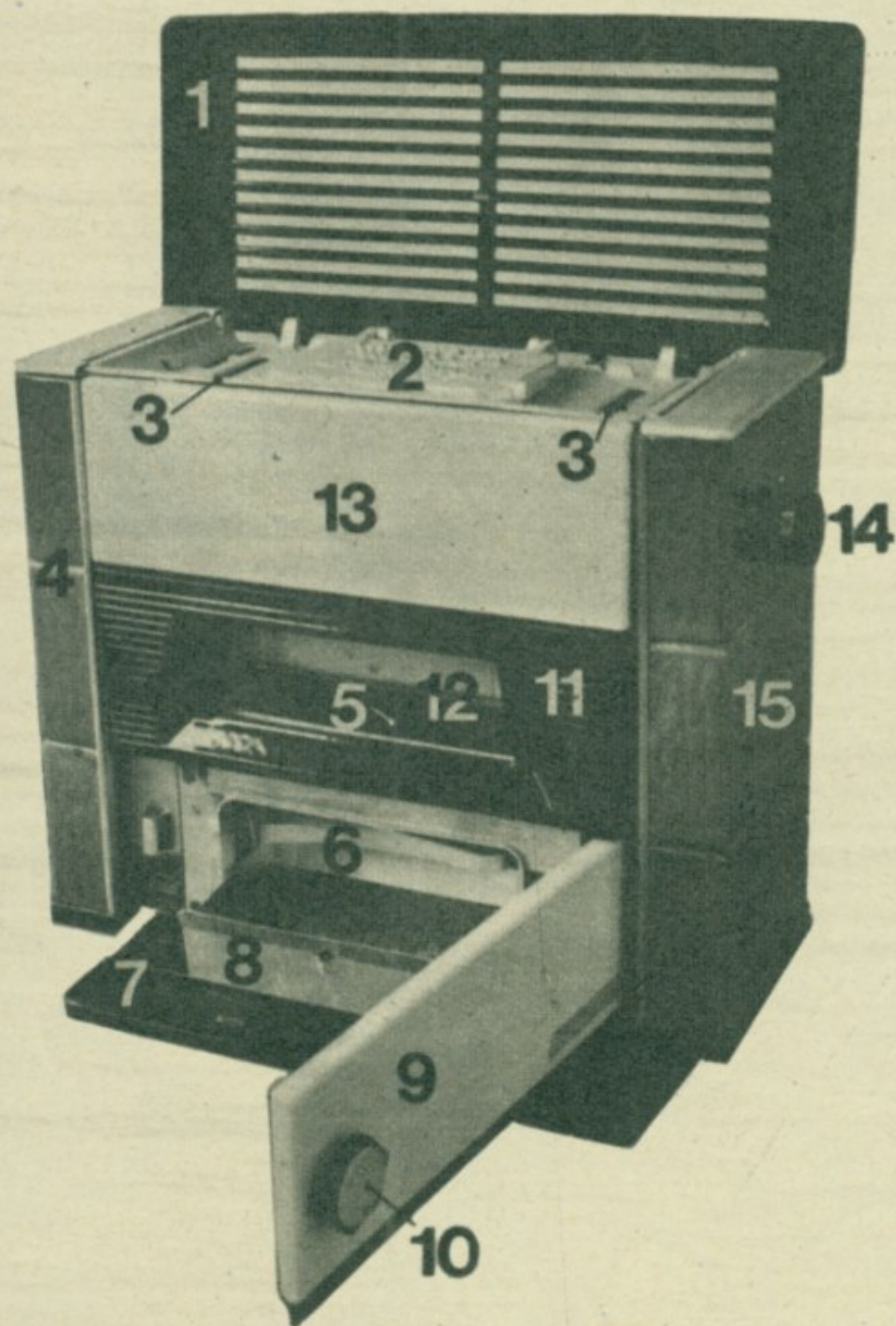
37 уних шест месеци уз ову најмодернију пећ која се не гаси топло је и одраслима и деци. Одговорите: како се зове Енергоинвестова трајно жарећа пећ на чврсто гориво која се потпали у јесен, а угаси у пролеће?

ENERGOINVEST

Тачан одговор напиши на дописницу, исеци и залепи број задатка. На полеђини дописнице испиши своје име и тачну адресу и пошаљи на: **ЕНЕРГОИНВЕСТ** — за квиз — 71001 Сарајево.

ENERGOINVEST ★ ПРОИЗВОДНИ ПРОГРАМ

**ТРАЈНО ЖАРЕЋА ПЕЋ
СА АУТОМАТИКОМ
И ЕКРАНОМ
»КРЕКА-WESO«**

**ЕНЕРГОИНВЕСТОВА
ТВОРНИЦА ТРАЈНО
ЖАРЕЋИХ ПЕЋИ
ТУЗЛА**

ОБЈАШЊЕЊЕ: 1. Поклопац; 2. Поклопац за гориво; 3. Отвори; 4. Спољна страна — лева; 5. Лежиште; 6. Решетка; 7. У-плоча; 8. Пепељара; 9. Вратанца пепељаре; 10. Дугме за затварање вратанца пепељаре; 11) Вратанца лежишта; 12. Ватростално стакло — екран; 13. Горња бленда; 14. Дугме регулатора; 15. Спољна страна — десна.

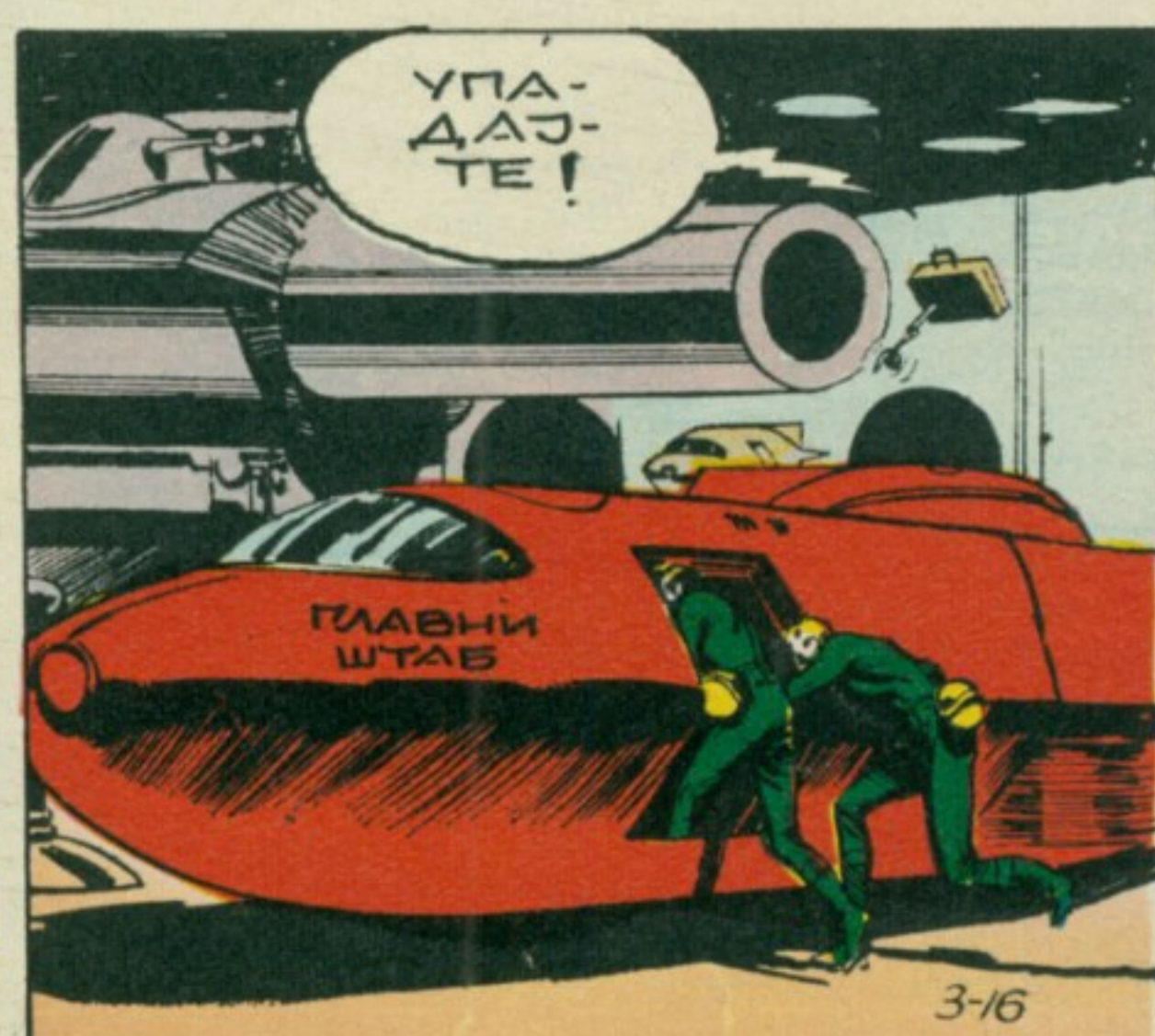
ИЗМЕЂУ ТАЧНИХ ОДГОВОРА, НА КРАЈУ ГОДИНЕ ИЗВУЋИ ЋЕ СЕ ДОБИТНИЦИ ТРИ ПРВЕ НАГРАДЕ: ПУТОВАЊЕ ЗА МЕКСИКО, ЗАМБИЈУ И ДИЗНИЛЕНД (САД) КАО И 333 ДРУГЕ ВРЕДНЕ НАГРАДЕ.

3+333

Да лакше решите задатак, гледајте ТВ-ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕСТА на телевизији сваког понедељка у 19 часова.

ENERGOINVEST

БИЛ ХИЖОК ПРОТИВ

Дивљи Бил Хижок, легендарни шериф који је умирио два најдивљија града, Ебилејн и Хејс Сити, ушао је у историју као најбољи стрелац Дивљег запада. У револверашким двобојима убио је тридесет и шест противника, иако никад није први повукао револвер. Само они који су себе сматрали брзим и одличним стрелцима усуђивали су се да изазову Дивљег Била. Па ипак, он је увек излазио као победник. Зато је добио „надимак „Краљ револвераша“.

Новинар Ворд Николс, који је добро познавао Дивљег Била и о његовим подвизима написао много узбудљивих репортажа, испричао је овај догађај:

Једном је Дивљи Бил са својим пријатељем Чарлсом Утером, познатим под надимком Колорадо Чарли, управљао дилижансом превозничке компаније из Вичите. На једној окуци Колорадо Чарли је неопрезно закачио воловску запрегу с којом се мимоилазио и умало је није одбацио у провалију. Човек који је управљао запрегом уплашио се и разбеснео па је зграбио повећи камен и бацио га на возача. Али пре него што је камен погодио Чарлија, плаћу је „колт“ Дивљег Била и камен је променио правац.

Револвери без окидача

Чувени глумац Џозеф Вилок често је причао својим познаницима о стрелачкој вештини „Краља револвераша“:

— Као дечак неколико пута сам видео Дивљег Била како забавља посматраче својим мајсторијама. Имао је обичај да стане између два телеграфска стуба и непогрешиво их погађа пуцајући из два револвера истовремено. Од десет хитаца, које би испалио, девет би погађало метални долар на одстојању од педесет корака!

Кад је постао шериф у Хејс Ситију, једном од најозлоглашенијих „градова без закона“, сматрао је да је потребно да његовим становницима одмах покаже с ким имају посла. Шетајући главном улицом спазио је на једном стаблу јабуку. Извукао је оба револвера, десном руком опалио и пресекао петелјку, а затим је из

леве руке погодио јабуку док је падала.

Последњих година живота Дивљи Бил је употребљавао два „колта 45“ без окидача. Извлачећи револвер из футроле палац је стављао на ороз. Док је дицао оружје, тежина револвера напинала је ороз. Чим би подигао палац, ороз је ударао у капислу метка. Дивљи Бил није губио време на притискање окидача. Био је то врло користан изум за револвераша.

Нејојрешиви сџрелац,

Једном га је новинар Николс замолио да му покаже своју стрелачку вештину.

— Врло радо! — мирно је одговорио „Краљ револвераша“, пришао прозору и показао новинару натпис на једној радњи с друге стране улице. — Погледајте оно

слово „О“. Удаљено је педесетак метара и велико отприлике као човечије срце.

Кад је један за другим испалио шест метака, Николс је прешао преко улице и запрепастио се. У слову „О“ видео је само једну рупу. Проширио ју је ножем и нашао у њој свих шест куршума.

Ове нам се анегдоте могу учинити помало невероватне, али нема сумње да је Дивљи Бил био много бржи, хладнокрвнији и бољи стрелац од противника с којима се сукобљавао. Његов мегдан с чувеним револверашом Дејвом Тјутом у Спрингфилду то најбоље показује.

Иако је био прилично настран и без веће блискости са људима који су га окружавали, Дејва Тјута сматрао је својим пријатељем, све

ДЕЈВА ТЈУТА

ДВА ПРОТИВНИКА СТАЈАЛА СУ НЕПОМИЧНА НА ПРАШЊАВОЈ УЛИЦИ. ОНДА ЈЕ ТЈУТ СТРЕЛОВИТО СПУСТИО РУКУ ПРЕМА ОПАСАЧУ. ДВА ХИЦА ПЛАНУЛА СУ СКОРО ИСТОВРЕМЕНО...

ИСТИНИТЕ ПРИЧЕ СА ДИВЉЕГ ЗАПАДА

док није почео рат између Севера и Југа.

За време рата Дивљи Бил био је један од најбољих извиђача северњачке војске док се Тјут истакао у јужњачким редовима. Осим тога, да ствар буде гора, Дивљи Бил је у двобоју убио неког Тјутовог пријатеља. Затим, једна лепа жена по имену Сјузан Мур, у коју је Дејв био заљубљен, загледала се у „Краља револвераша“. То је било довољно да се оконча пријатељство између два позната револвераша.

Изазов

за

карташким
сџолом

Чим се Дивљи Бил појавио у Спрингфилду, Дејв Тјут је одлучио да на сваки начин заметне кавгу и освети му се као правом непријатељу. Позвао је Била да одиграју партију покера. Бил је одбио и сео за сто са другим играчима. Дејв је стао иза леђа Биловог партнера и почео изазивачки да гледа у карте свих играча. Ипак, Бил је добио на картама а и стрпљење га још није било напустило.

— Биле, сад кад си најзад дошао до пара, врати ми четрдесет долара које ми дугујеш од оне давнашње трговине коњима! — рекао је Тјут церећи се.

„Краљ револвераша“ знао је да се Дејв већ дуго труди да га изазове, али није желео да прави гужву. Извадио је из џепа 40 долара и без речи их пружио Дејву мада се није сећао дуговања.

— Дугујеш ми још тридесет пет долара! — наставио

је Дејв смејући се заједљиво. — Зар се не сећаш да сам ти позајмио за покер?

— Вараш се, Дејв! — мирно је одговорио Бил. — Не дугујем ти ништа!

На карташком столу налазио се Билов сат. Дејв га је узео.

— Задржаћу га док ми не вратиш новац! — рекао је хладно.

— Биће боље да вратиш сат на сто. Не желим да стварам гужву у овом салуну!

Дејв Тјут га није послушао, отишао је са сатом. Бил је морао да сачува хладнокрвност, јер је знао да је Спрингфилд пун јужњачких пријатеља Дејва Тјута.

Неколико дана касније, Дивљи Бил је примио поруку:

— Сутра тачно у подне Дејв Тјут ће на градском тргу разбити твој сат у парампарчад!

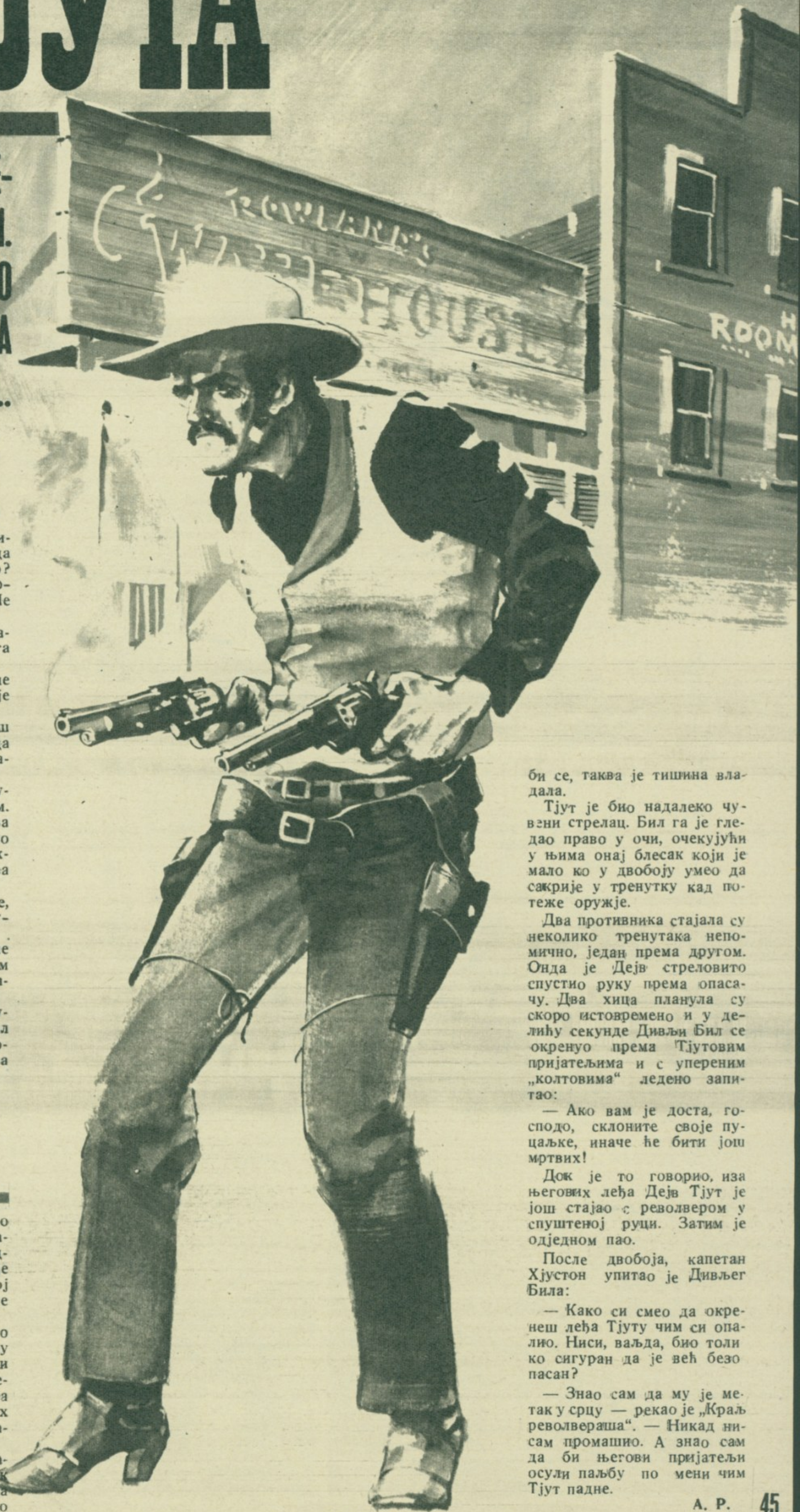
Цео град је причао о Тјутовом изазову. Дивљи Бил више није могао да се повлачи ако је хтео да сачува свој углед.

Меџак у срцу

Следећег дана, неколико минута пре дванаест, појавио се на тргу. Пред градском већницом угледао је Дејва Тјута. На супротној страни трга окупили су се пријатељи Дејва Тјута.

Дејв је изазивачки кренуо према слободном простору на средини трга. И Дивљи Бил је закорачио према њему, мада је знао да треба да очекује напад Тјутових пријатеља који су му остали за леђима.

Два љута непријатеља зауставила су се на педесетак корака један од другог. Да је игла пала на земљу чуло

би се, таква је тишина владала.

Тјут је био надалеко чувени стрелац. Бил га је гледао право у очи, очекујући у њима онај блесак који је мало ко у двобоју умео да сакрије у тренутку кад потеже оружје.

Два противника стајала су неколико тренутака непомично, један према другом. Онда је Дејв стреловито спустио руку према опасачу. Два хица планула су скоро истовремено и у делићу секунде Дивљи Бил се окренуо према Тјутовим пријатељима и с упереним „колтовима“ ледено запитао:

— Ако вам је доста, господа, склоните своје пуцаљке, иначе ће бити још мртвих!

Док је то говорио, иза његових леђа Дејв Тјут је још стајао с револвером у спуштеној руци. Затим је одједном пао.

После двобоја, капетан Хјустон упитао је Дивљег Била:

— Како си смео да окренеш леђа Тјуту чим си опалио. Ниси, ваљда, био толико сигуран да је већ безо пасан?

— Знао сам да му је меџак у срцу — рекао је „Краљ револвераша“. — Никад нисам промашио. А знао сам да би његови пријатељи осули паљбу по мени чим Тјут падне.

ЗА ТРЕНУТАК ЈЕ ЗАВЛАДАЛА ЗАБУНА...

ЧУЈ, ГЛЕНЕ! ОВО ЈЕ ЛИЗ МЕНИНГ, ФУНКЦИОНЕР УНИЦЕФА И...

ИЗВИЊАВАМ СЕ... АЛИ, ЈА НИСАМ ПОСЛАО ТАЈ ТЕЛЕГРАМ!

ЗНАЧИ, МЛАДИЋУ, СА ПОШИЉКА-МА ЖИТА СВЕ ЈЕ У РЕДУ?

А ЗАШТО НЕ БИ БИЛО?

ДА ЖИТО НИЈЕ СТИГЛО, ЈА И МАЈОР ДОМО БИСМО ТО УРЕДИЛИ САМИ... НЕ БИСМО СЕ ОБРАЋАЛИ ВАМА!

ТО ЈЕ НЕЧИЈА НЕ-СЛАНА ШАЛА!

ЈА ЋУ СПРОВЕСТИ ИСТРАГУ И СТРОГО ЋУ КАЗНИТИ...

АЛИ, НЕКО ЈЕ ПОСЛАО ТЕЛЕГРАМ... НЕКО КО ЖЕЛИ ИСТРАГУ!

ОХ! ТО ПРОКЛЕ-ТО СУЊЕ! ЧУДНО... СУЊЕ ЈЕ НА ДРУГОЈ СТРАНИ А ОДСАЈ У ОГЛЕДАЛУ...

ОКРЕНУВШИ СЕ НАГЛО, ЏОНИ ЈЕ ОТКРИО ИЗВОР СВЕЛОСТИ...

НА ОНОМ ТА-МНОМ ПРОЗОРУ... СТАКЛО КОЈЕ ОДБИЈА СУЊЕ... НЕКО НАС ПОСМАТРА...

... И ТО НЕ ИЗ СИСТЕ РАДОЗНАЛОСТИ!

ОСЕТИВШИ НЕЧИЈЕ ПРИСУСТВО, ШАПЕР СЕ ОКРЕНУО... АЛИ ПРЕКАСНО!

ИЗНЕНАДНИ ПУЦАЊ РАЗБИО ЈЕ ТИШИНУ...

Т... ТАМО НА ПРОЗОРУ!

НЕ БОЈТЕ СЕ! РАЗОРУЖАО САМ ТОГ... РАДОЗНАЛЦА!

БАНДИТ! БАЦИТЕ ГА ПРИЈАТЕЉУ! ЗАСЛУЖУЈЕ ДА БУДЕ УБИЈЕН НА ЛИЦУ МЕСТА!

ПОЛА-КО! НЕЋЕ-МО МУ МИ СУДИТИ!

Ч... ЧУЈТЕ МЕ!

ЈА... ЛАГАО САМ ВАС! ЗНАО САМ ДА ЈЕ ТА ПУШКА УПЕРЕНА НА ВАС ДВЕ... МОРАО САМ! ЈА САМ ПОСЛАО ТЕЛЕГРАМ!

ПЕШАЧЕЋИ ОКО СВЕТА ЕНГЛЕСКИ КАПЕТАН СУРОВЕ ПРИРОДЕ БИО ЈЕ СПРЕМАН НА СВЕ, АЛИ НИЈЕ НИ СЛУТИО ДА ЋЕ СЕ ЗАЉУБИТИ

Високи Енглец, уморан и с несрећеним мислима у глави, вукао се пустим путем који је водио према Москви. Кад је изненада зачуо шкрипу корак иза себе, окренуо се промо и угледао два одрпана, маскирана мушкарца са упереним пушкама. Схватио је да су то друмски пљачкаши и да је његова судбина у њиховим рукама. Без речи их је послушао скренуо с пута и пошао према оближњој шуми коју су му показали.

Тамо су га пљачкаши грубо напали, скинули му одело, а њега привезали за дрво. У цеповима и ранцу пронашли су пасош, нешто новца, два нотеса и неке ситнице. Погледали су још једном беспомоћног човека који је дрхтао од хладноће, а онда на брзину стрпали све одузете ствари у ранац и нестали.

Капетан Џон Дандас Кохран доживео је тада најтеже пренутке за време свог необичног и напорног пешачења које је од Париза па до Охотског мора на крајњем истоку Азије износило 5.000 километара.

ГЛАТИ НЕСРЕЋНИК

Кохран је имао само петнаест година када је 1801. године напустио родни град на западној обали Енглеске да би ступио у краљевску морнарицу. За неколико година строга војничка дисциплина створила је од немирног дечака правог одраслог човека сурове природе.

У време Наполеонових ратова млади Кохран се веома истакао а после познате битке код Ватерлоа 1815. године добио је чин капетана. Касније су наступили мирни и једнолични дани и капетан Кохран није могао да поднесе беспосличје. Затражио је од британског Адмиралитета одобрење да прати једну научну експедицију која се спрема да пође у Африку. Пошто му је захтев био одбијен, одлучио је да у пролеће 1820. године пође на сопствени пут — пешице.

Први део пута препешачио је од Париза до Берлина, а затим је, још увек решен да направи пут од једног до другог океана, преко Пољске стигао у Русију где се сада, без одеће, нашао везан за једно дрво. Али, није се помирио са судбином јер ни најмање није же-

МАРАТОНСКИ

МАРШ

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

ког копна окруженог морима.

ГЛОГИЊЕ ЗА РУЧАК

Док је са водичем-доморцем и једним козаком путовао преко бескрајне неистражене територије обрас-

дене санте и борећи се с матицом, успео је да се ухвати за чамац и да се врати по своје сапутнике и оно мало пртљага који су носили.

На другој страни реке нашли су села и у њима се снабдели храном. Капетан је испитивао област око реке Кољиме при њеном ушћу у Источно сибирско море, а онда једног дана наредио покрет према Охотском мору и тихоокеанској обали Азије. Изгледало је да је циљ сасвим близу, али у леденој пустињи опет су наступили дани гладовања и борба с вуковима. Овог пута и капетан и његови сапутници били су на измаку снаге.

На реци Охоти направили су сплав и отиснули се. Снажна матица нанела их је на мало речно острво и сплав се распао. Пошто друга обала није била далеко, направили су од сплава плоче већи мост и једва некако прешли реку. После више од 3000 километара које су прешли кроз Сибир, њихова одела личила су на чврст ледени оклоп.

НЕВЕСТА СА КАМЧАТКЕ

Почетком јуна 1821. године капетан Кохран је преко Охотског мора заплывио према Камчатки. Желео је да испита ово далеко руско полуострво, а касније да преко Беринговог мора пређе у Америку и настави своју шетњу по свету. Али, на Камчатки се задржао дуже него што је планирао. Непрекидно је путовао, правивши белешке, а и заљубио се у лепу кћерку једног месног главарца.

У пролеће 1823. године са Кохраном је у Лондон стигла прва жена са Камчатке. Највећем европском путнику-пешачу и његовој жени необичних црта Британци су приредили леп дочек. Кохран се од тада бавио сређивањем својих белешака. Написао је књигу „Пешачење кроз Русију и сибирску Татрију до Леденог мора и Камчатке“.

Касније га је поново спопала жеља за лутањем па је 1825. године пошао у Јужну Америку. Али, ускоро је умро у Колумбији од грознице а његова удовица вратила се на своју Камчатку.

Љ. Ј.

лео да смрзнут заувек остане у тој руској шуми. Поцео је да виче на сав глас надајући се да ће га неко чути. И имао је среће. Ускоро су га полусмрзнутог пронашли неки сељаци, пресекли уже којим је био везан и, огрнувши га неким капутом, повели до првог села.

Неколико дана Кохран се опорављао код својих гостопримљивих домаћина. Ту је набавио ново одело и копије личних докумената а онда наставио пут према Москви.

„За 32 сата прешао сам 96 миља и ушао у Москву у девет сати ујутро...“ — забележио је Кохран у свој дневник који је уз пут водио кад год је могао. „Уверио сам се колико је страшан био пожар који је зах-

дао месни гувернер, преко огромне сибирске равнице дошао до Туруханска а касније са два водича пошао кроз Сибирско горје према истоку. И ноћу и дању свуда око њега била је непрекидна, заслепљујућа снежна белина и стравично фијукање ветра. Иако је давно већ превалио већи део пута, најтеже је тек долазило — пут кроз непознато и у неизвесност.

„Овде се температура често спушта испод 30 степени. Поред велике хладноће, и људи су мање гостопримљиви од оних које сам срећао на почетку мог путовања кроз Русију. Кад сам једном посрћући стигао до неког села, замолио сам једну жену да ми да ватре да за-

ватио овај град у време Наполеонове најезде на Русију. И после осам година неки делови Москве изгледају као права згаришта.“

ДОЧЕК С МЕТЛАМА

Из Москве је Кохран прешао на другу страну Урала и, након дупих сати хода по снегу и ветру, стигао у Тоболск. Одатле је са козачком пратњом, коју му је

палим лулу. Она ме само непријатељски погледала и изгубила се некуд. Вратила се ускоро са својим суседима који су носили у рукама велике штапове и метле. Напали су ме па сам морао да бежим прчећи све до шуме. Касније сам сазнао да у том селу живе верски фанатици, припадници неке секте чија вера забрањује сваки контакт са странцима...“

Корак по корак Кохран је напредовао кроз Сибир ка области око реке Кољиме на североисточном делу рус-

ле шумом, често је морао да проналази пут помоћу бусоле. Ту су почели да их нападају изгладнели вукови а ни они нису имали шта да једу па су се хранили глогињама. Борећи се са вуковима и кријући се од њих, некако су стигли до реке Кољиме.

На другој обали угледали су чамац, али нису успели да дозову неког ко би им га превезао. После неколико сати узалудног чекања, Кохран је схватио да постоји само једно решење: скочио је у воду, и избегавајући ле-

ГРБОВИ ВАНЕВРС

БАТХЕРСТ — Главни град Гамбије, недавно ослобођење афричке државе на обалама истоимене реке, носи на штиту представу слоновских кљова, таласе реке и Атлантика, а у дну обриси државних граница.

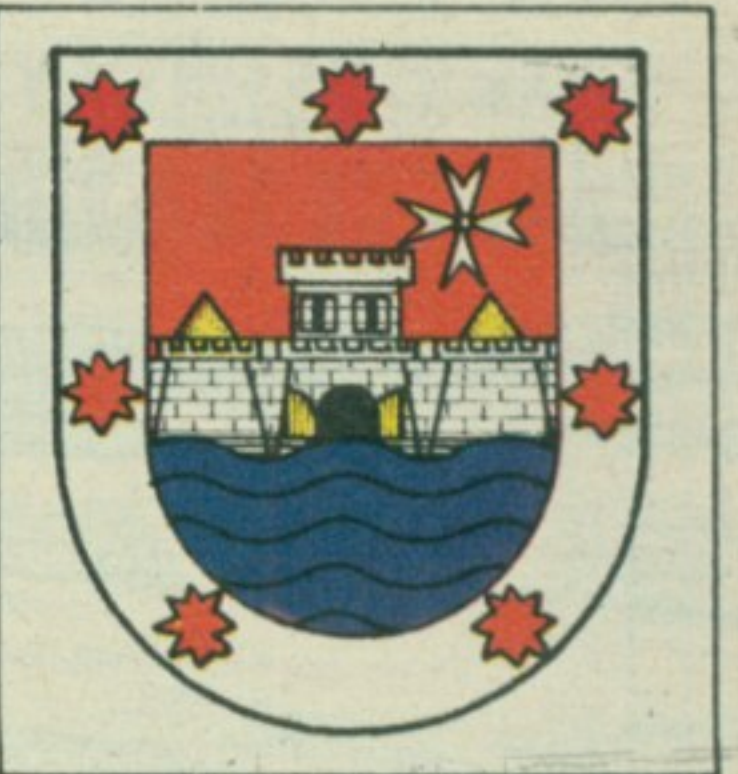
БОГОТА — Главни град Колумбије, основан 1538, има грб који потиче из времена конкистадора. Главна фигура је андски кондор који у канџама држи једну врсту барског цвећа које чини и бордуру грба.

БОЛИВАР — Венецуелански град у истоименој провинцији назван је именом Симона де Боливара, бораца за независност Јужне Америке. У грбу носи једрењак који дјелови реком Ориноко и три ананаса.

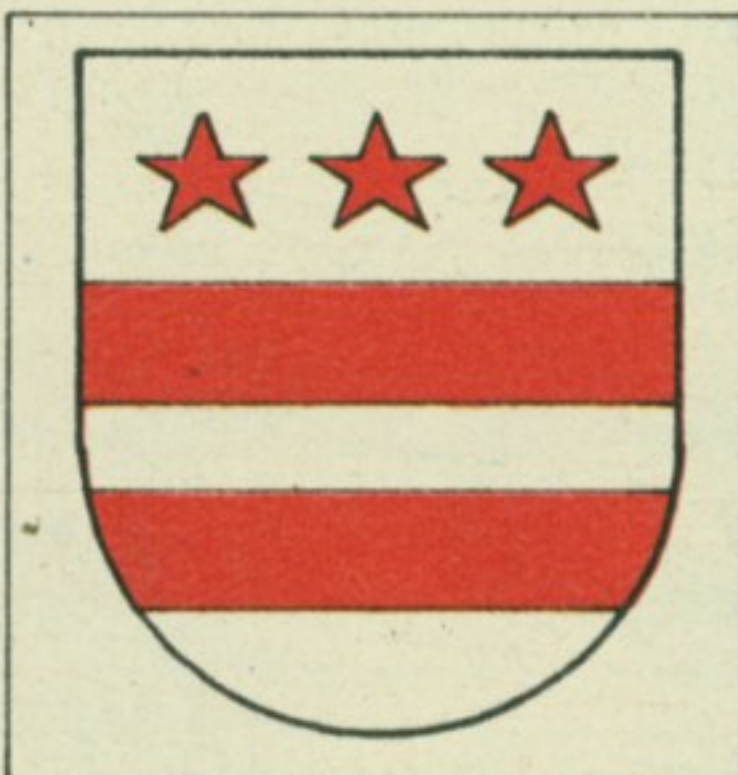
БУЕНОС АИРЕС — Главни град Аргентине основао је 1536. Педро де Мендоза. Градски грб носи представу два једрењака у заливу Рио де ла Плате док се у врху види голуб, знак Св. духа.

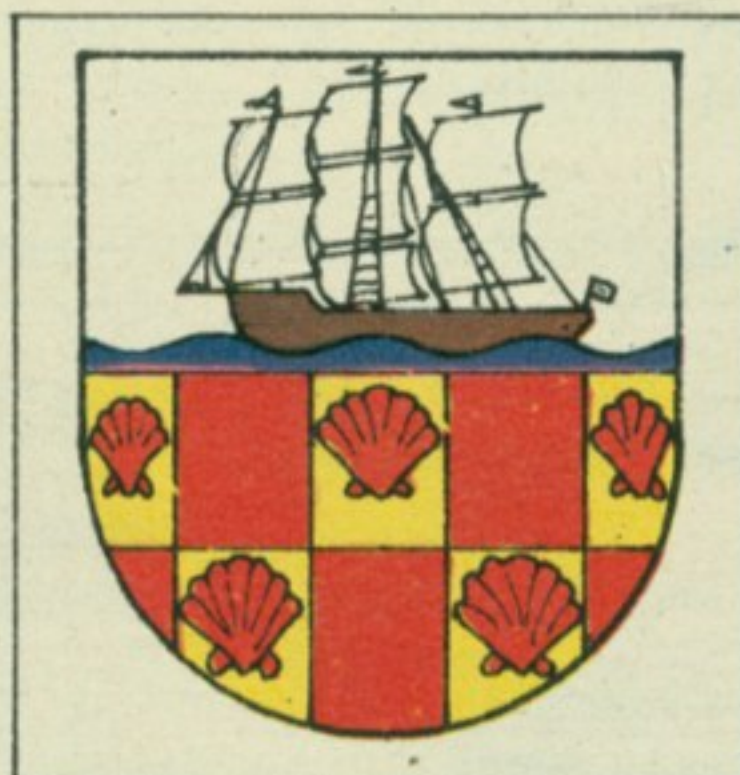
ВАЛДИВИЈА — 1552. конкистадор Педро де Валдивија основао је град у данашњем Чилеу. У спомен на знаменитог Шпанца град је усвојио његово име и грб у који су касније унете извесне мање измене.

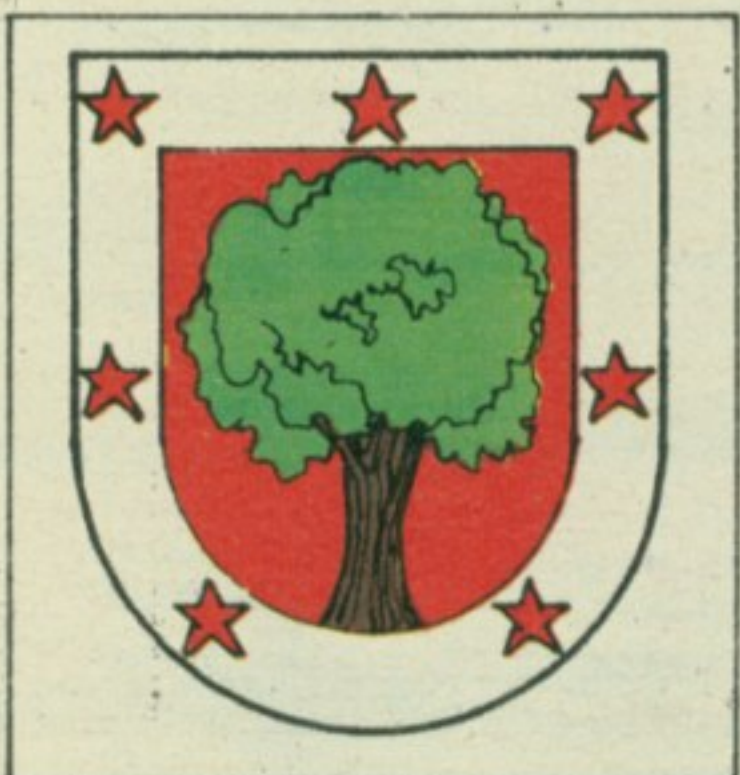
ВАЛПАРАИЗО — Овај велики чилеански град, основан 1536, носи у грбу представу пароброда који плови Тихим океаном. Грб је новијег датума и илуструје значај града као највеће пацифичке луке Јужне Америке.

ВАШИНГТОН — Главни град САД користи у званичним приликама печат Дистрикта Колумбија, али је незванични градски грб познатији. Његове пруге и звезде чине у ствари племићки грб Џорџа Вашингтона.

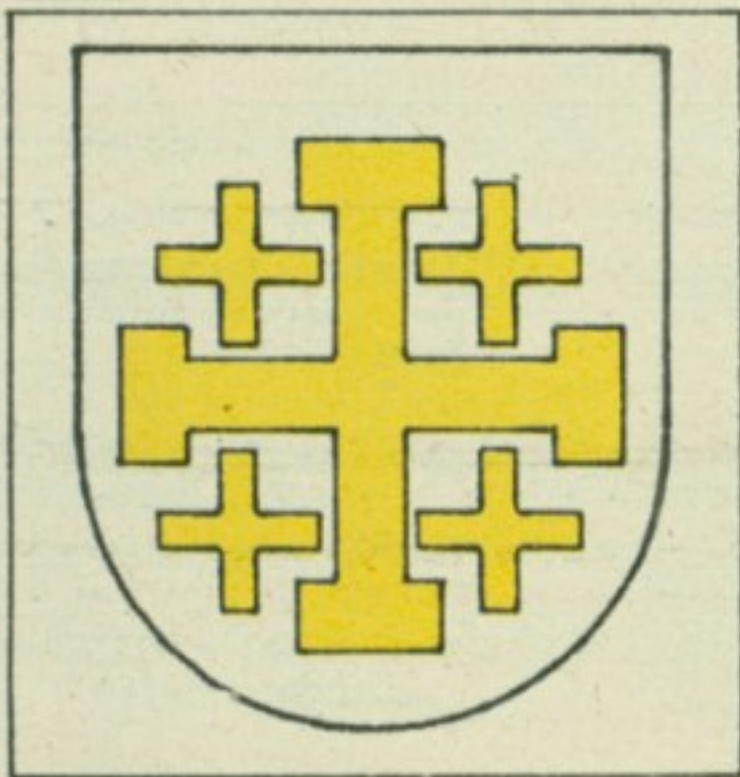
ВИЊА ДЕЛ МАР — Чилеански град, познато летовалиште, има у грбу једрењак који плови Пацификом, а у доњем делу поље у бојама Шпаније, некадашњег господара Чилеа.

ГВАДАЛАХАРА — Славни мексички град основан је 1542. Грб Гвадалахаре је веома стар и његово се значење изгубило, али се претпоставља да тема дрвета вуче порекло из далеке прошлости.

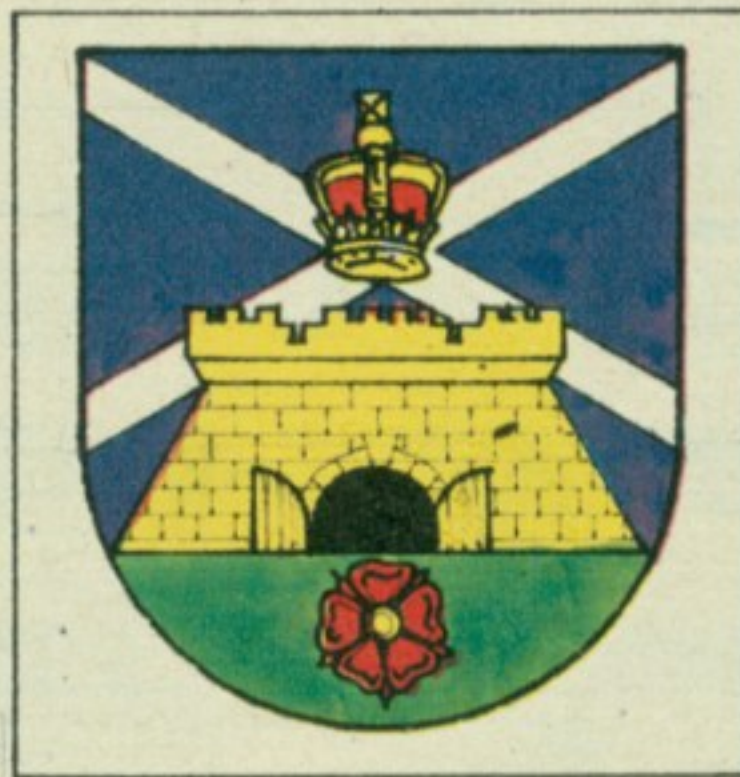
ДУРАНГО — Још један мексички град о пореклу чијег грба постоје различита мишљења. Вероватно је да су животиње у грбу некада представљале коње у трку.

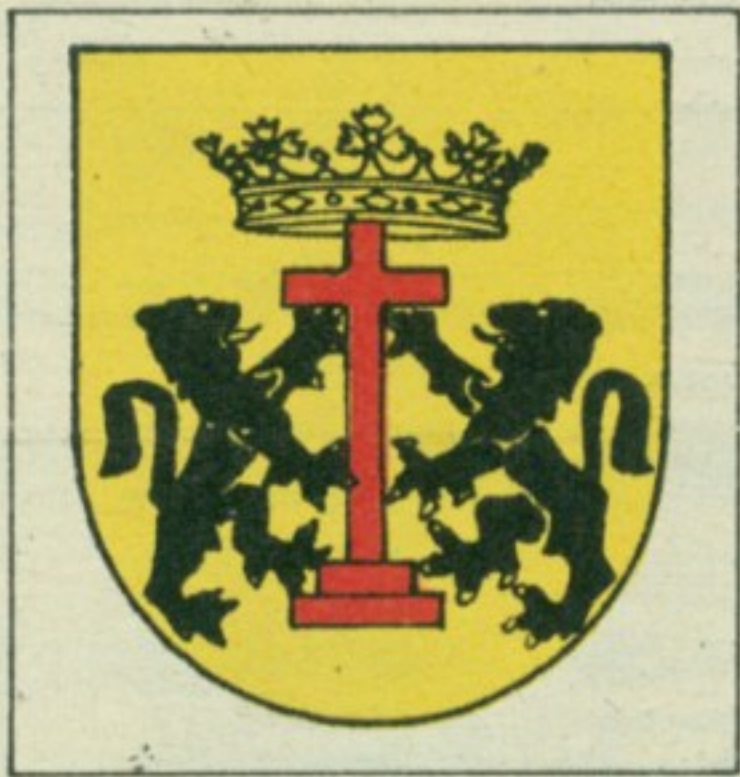
ЈЕРУСАЛИМ — Као подељен град Јерусалим има грб у свом израелском делу а нема га у јорданском. Међутим, историјски грб Јерусалима који потиче из времена крсташких ратова много је познатији и значајнији.

КАРАКАС — Главни град Венецуеле, основан 1567, има у грбу лава са конкистадорским штитом што подсећа на старо име овог града које је гласило „Сантјаго де Леон де Каракас“.

КАНБЕРА — Главни град Аустралије основан је тек 1913. Исте је године добио и грб са представом симболичних градских утврђења, крстом св. Андреја, британском круном и ланкастерском ружом.

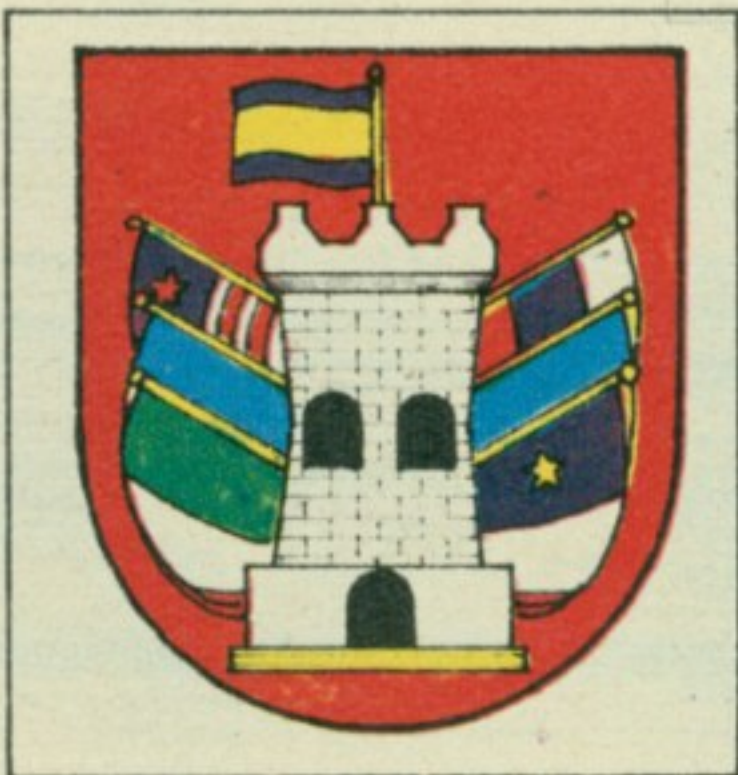
КАРТАГЕНА — Велика колумбијска лука има веома стар грб који потиче из времена око 1533. када је Педро де Хередија основао овај град. Град носи почасни назив „Сиудад ероика“ за заслуге у рату за ослобођење.

КВЕБЕК — Грб главног града истоимене провинције симболише оснивање града и француско становништво (кренови), британску доминацију (лав) и канадску државу (јаворов лист).

КОЛОМБО — Главни град Цейлона је задржао грб из времена британске власти који, не обично за један од најлепших градова и лука Азије, не приказује никакву поморску тему већ планински пејзаж из унутрашњости острва.

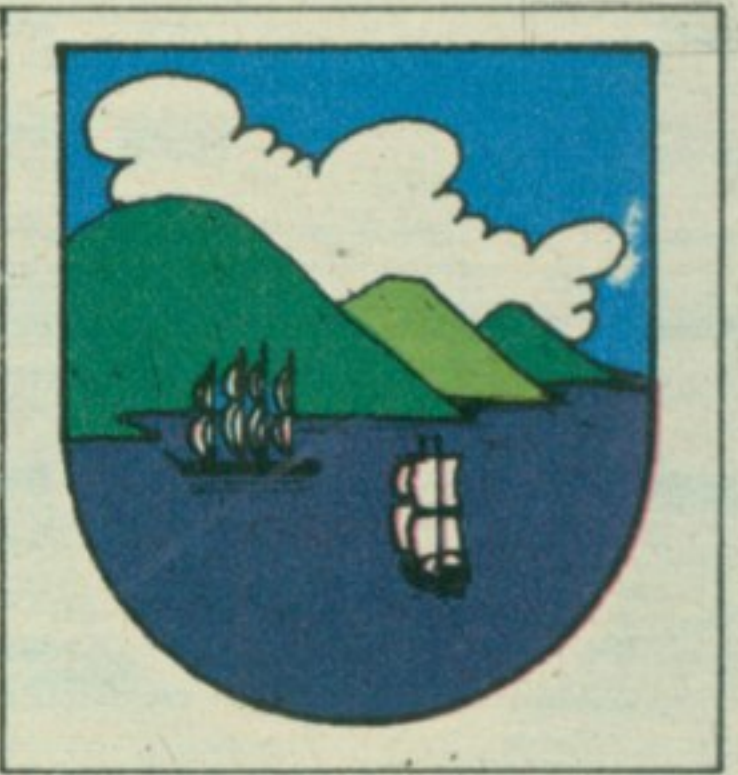
КОРДОБА — Главни град истоимене аргентинске провинције основан је 1573. Грб овог града је веома стар и претпоставља се да потиче од старог шпанског грба где је тврђава (кастиља) грб краљевине Кастиље.

КУВАЈТ — Грб главног града истоименог арабијског шеиката чувеног по богатству веома је сличан државном грбу. То је један од врло ретких случајева да арапски град има свој грб.

ЛИМА — Главни град Перуа носи у грбу Сунце и три круне као сећање на царство Инка који су се називали „синовима Сунца“. Град је основао Пизаро 1575. и у њему је најстарији универзитет Јужне Америке.

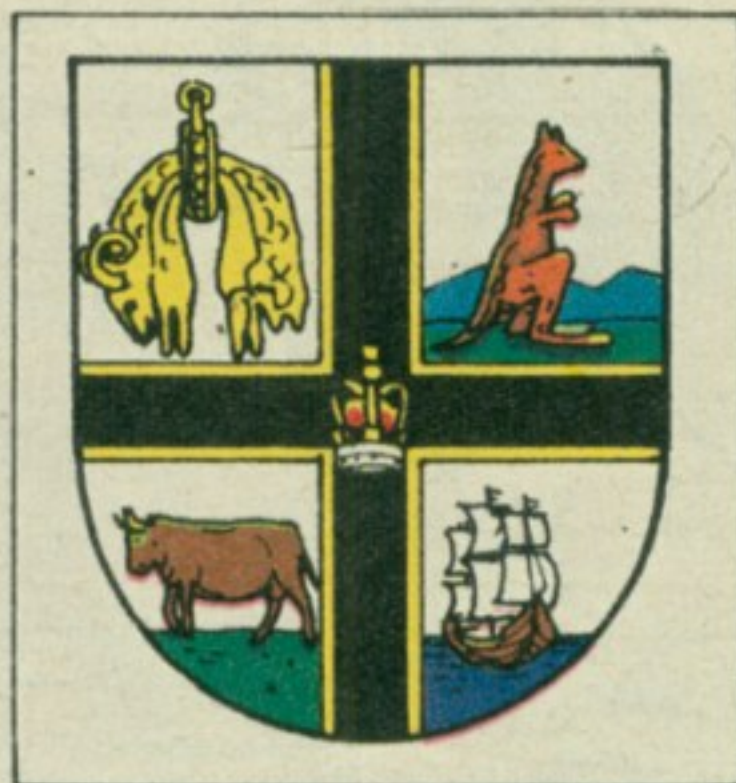

МАНАГВА — Главни град Никарагве основан је 1847. и у свом грбу носи пејзаж језера Манагва поред кога град лежи и вулкан Момотомбо који се уздиже с друге стране језера.

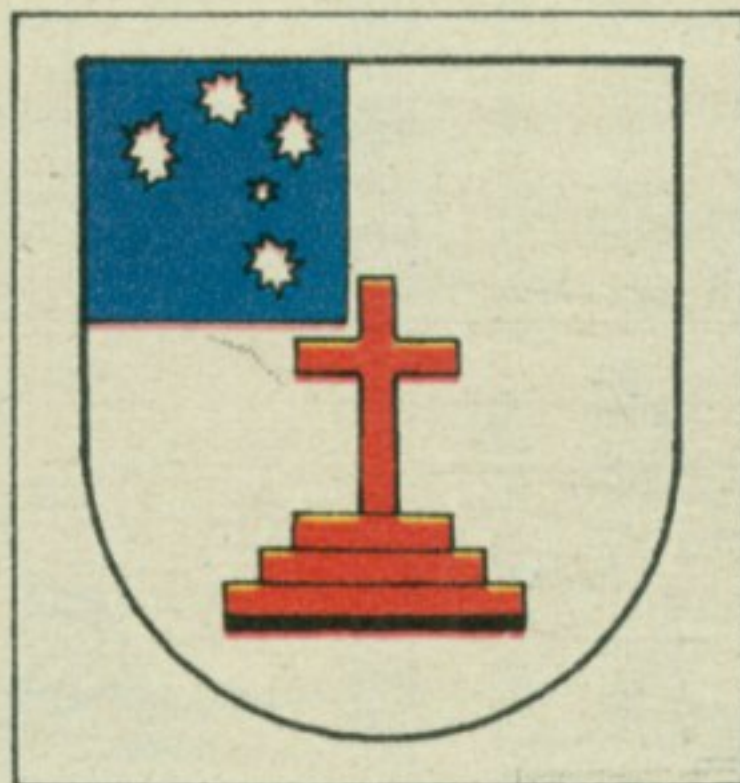
ОПИСКИХ ГРАДОВА

МАНИЛА — 1966. главни град Филипина усвојио је нови градски грб којим је замењен стари из времена шпанске владавине. На новом грбу су приказане градске палисаде и прве зграде у Манили — тврђава и црква.

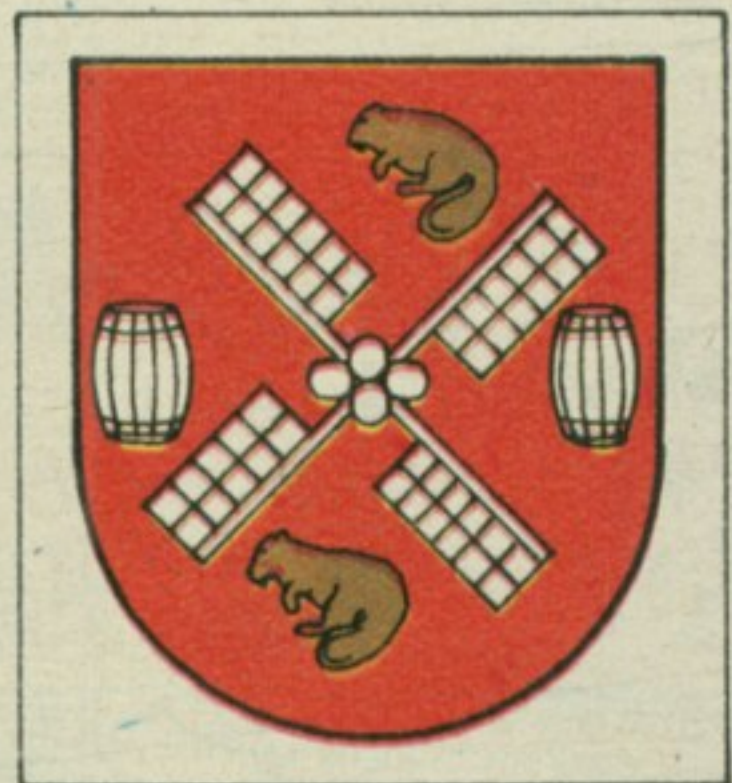
МЕЛБУРН — Главни град аустралијске државе Викторије основан је 1835. Грб града илустрије активност Мелбурна као важног тржног центра сточарства, пољопривреде, трговине и лаке индустрије.

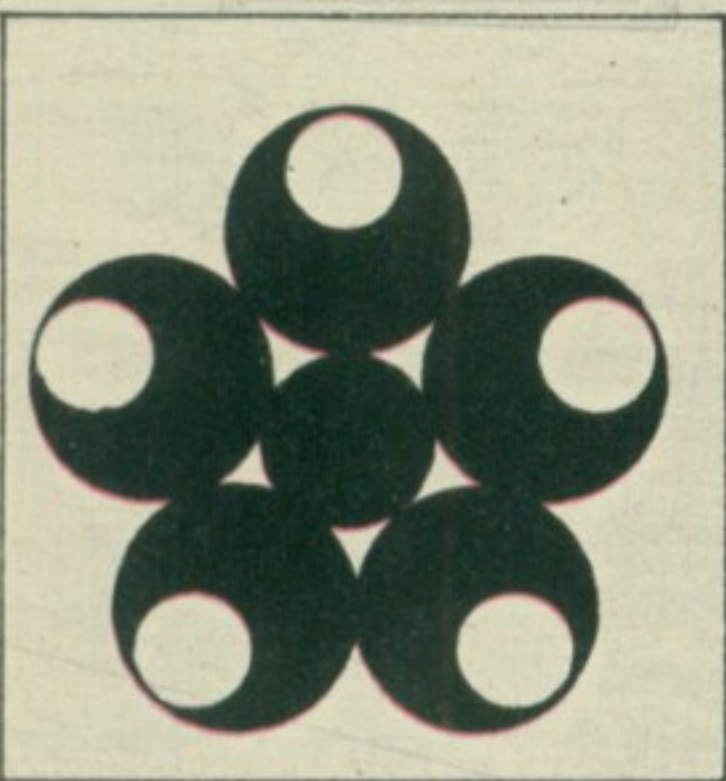
НЕЛЗОН — Главни град истоимене провинције на Новом Зеланду основан је 1841. На грбу града је приказано доминантно сазвежђе јужног неба „Јужни Крст“, а велики крст обележава седиште епископије.

НУЕВА САН САЛВАДОР — Некадашњи град Санта Текла постао је сада део главног града, па је добио исти грб као и Сан Салвадор, са вулканом Изалко око кога су слова Н(уева) С(ан) С(алвадор).

ЊУЈОРК — Највећи град на свету има грб који потиче још из времена када се Њујорк звао Нови Амстердам. На њему се виде крила ветрењаче, стари холандски мотив, али и бурад са вискијем и даброви.

ОСАКА — Овај велики град има, као и остали јапански градови, јако стилизован грб, тзв. „мон“, веома старог порекла. Овај је грб био главни мотив светске изложбе одржане у Осаки 1970.

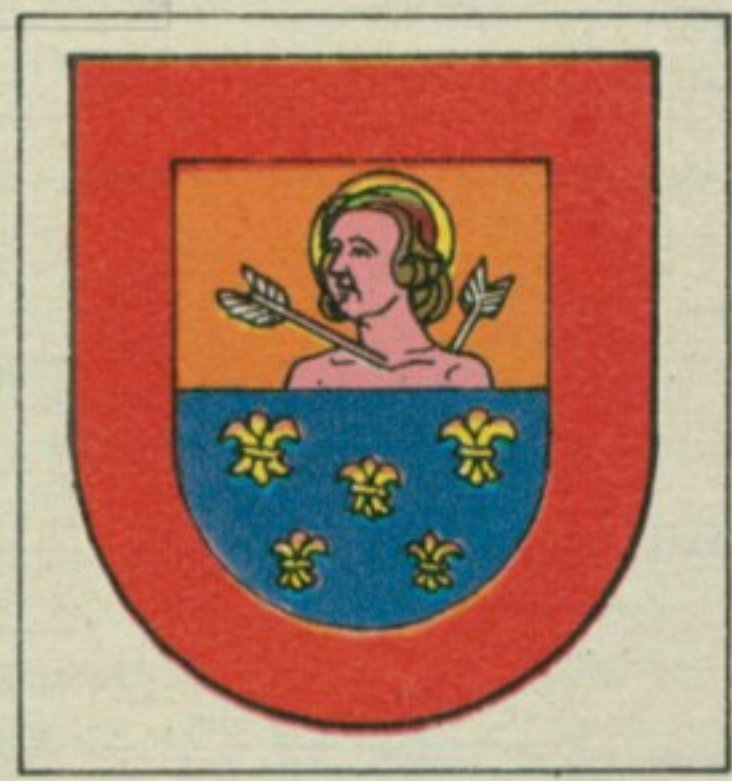
ПОРТ-О-ПРЕНС — Главни град Хаитија основан је 1749. Његов грб потиче из времена владавине хаићанског императора Фаустина Сулокве и личи на грб Париза јер је Фаустин хтео да у свему подсећа на Наполеона.

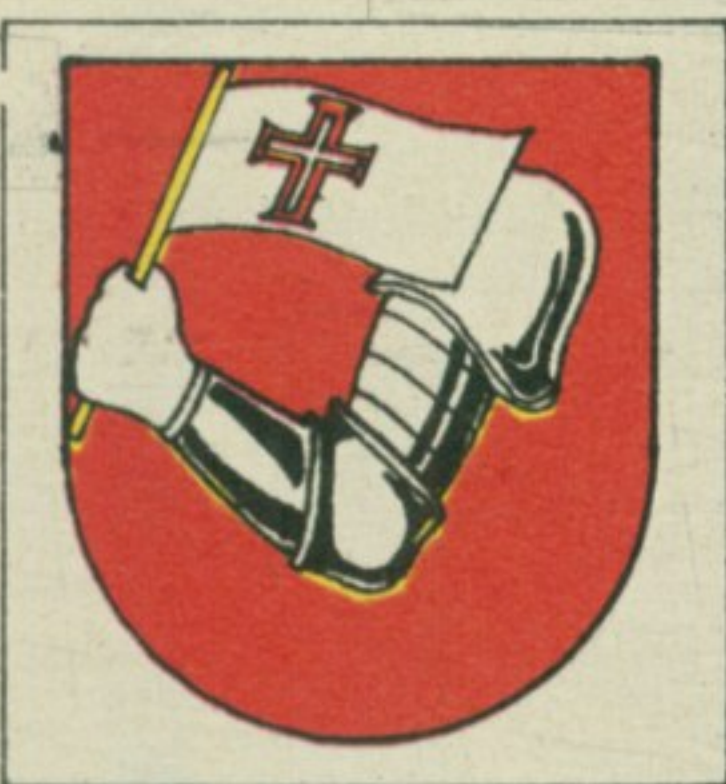
ПОРТ-ОФ-СПЕЈН — Грб главног града Тринидада је типичан пример британске хералдике из доба краљице Викторије са пуно једрењака и пејзажа са палмама и фигуром „Британије“ како влада морима.

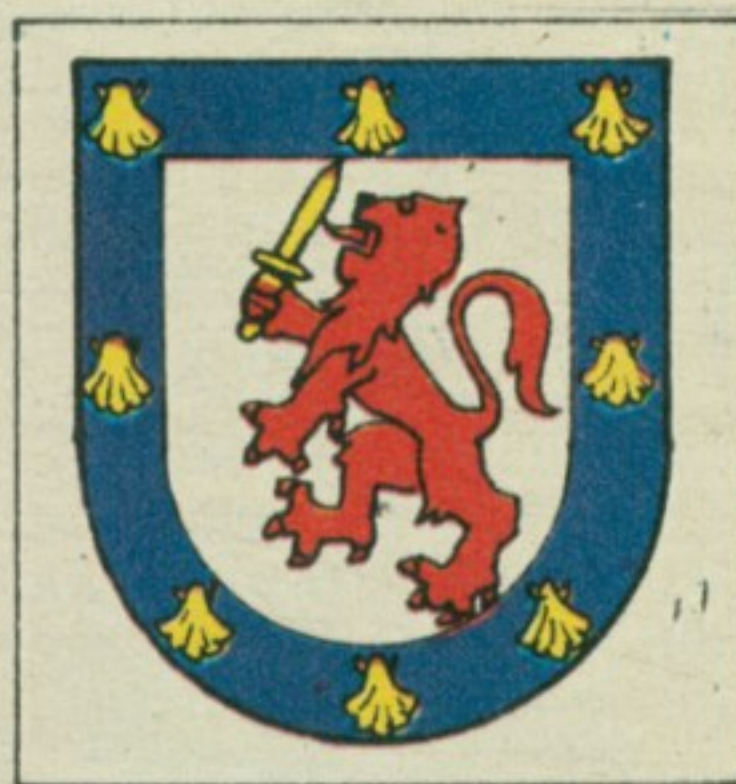
РИО ДЕ ЖАНЕИРО — Највећи бразилски град који су основали француски хугеноти 1550. под називом Вијежењон, има грб у виду португалског једрењака који са обе стране подупиру делфини.

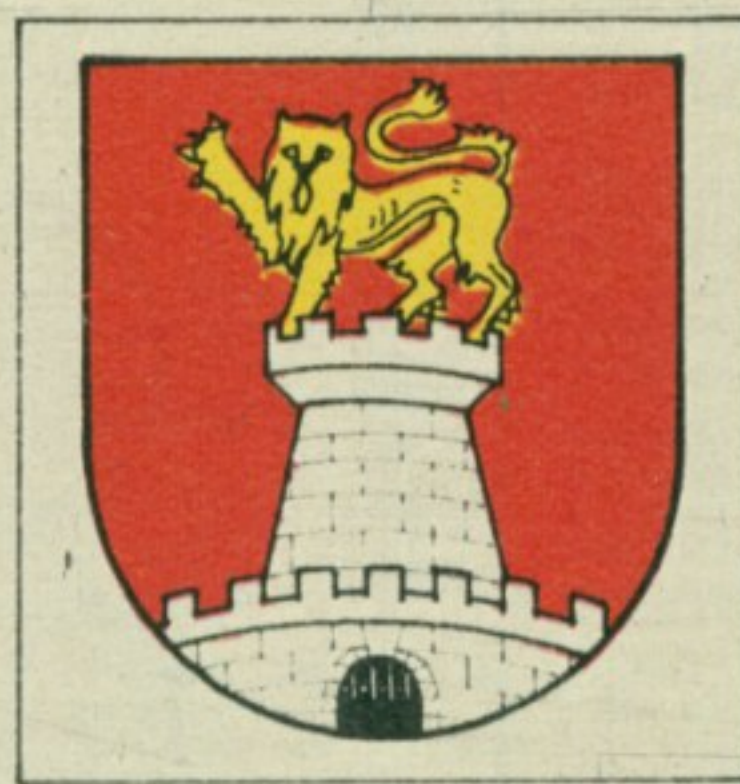
САН ДЕ КРИСТОБАЛ — Венецуелски град Сан Кристобал који у грбу носи портрет свог свеца заштитника св. Кристобала избоденог стрелама, основан је још 1561. године.

САО ПАОЛО — Други по величини бразилски град основан 1554. под именом Пиратининга. У њему је проглашена независност. У грбу оклопљена рука носи заставу ордена Христа у спомен оснивача града — Португалаца.

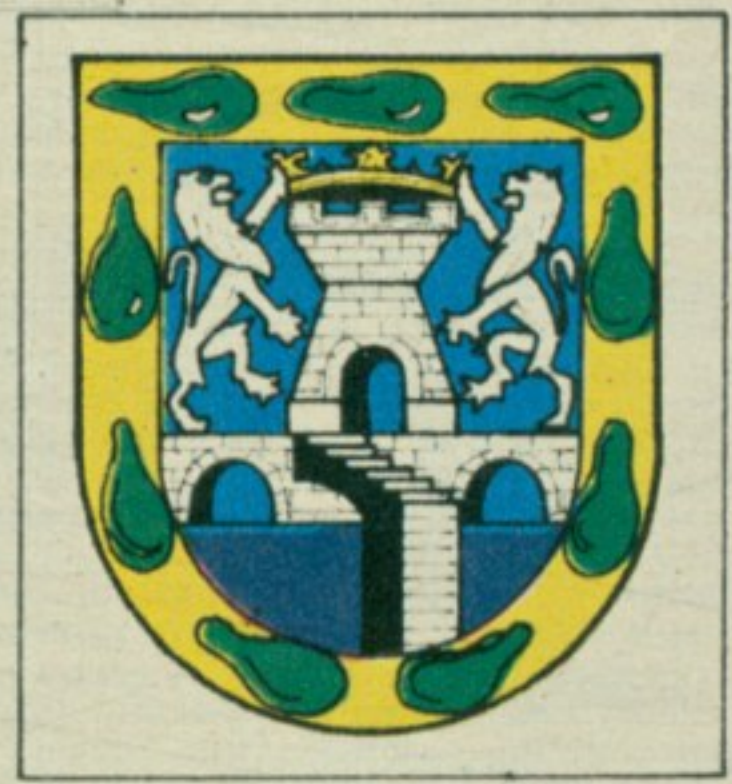
САНТЈАГО ДЕ ЧИЛЕ — Главни град Чилеа основали су 1541. следбеници дон Дијега де Алмагра, конкистадора који је открио Чиле. Грб града носи лава из његовог грба, а шкољке су симбол Сантјага, тј. св. Јакова.

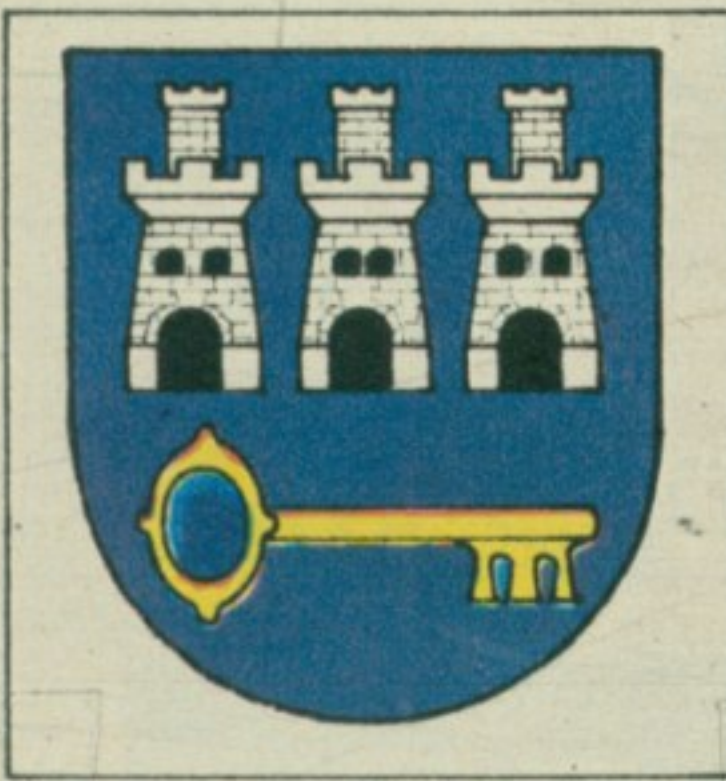
СИНГАПУР — Велика лука на врху Малајског полуострва носи име које у преводу гласи „Лављи град“. Грб је граду додељен за британске владавине, али је задржан и по добијању самосталности.

СИУДАД ГВАТЕМАЛА — Главни град Гватемале има грб у чијем се горњем делу види национални херој Хуста Руфина Бариоса, на коњу, а у доњем делу вулкани Акатаненго, Атитлан и Такана.

СИУДАД МЕКСИКО — Главни град Мексика има грб на чијем се штиту види бордура са плодовима авокада, а у средини су „Сводови Монтезуме“, последњег цара Ацтека и лавови Хернанда Кортеза, освајача Мексика.

ХАВАНА — 1514. дон Дијео Веласкез је основао град Сан Кристобал де ла Хавана, данашњи главни град Кубе. На градском грбу се виде три градске куле и златан кључ јер је Хавана „Кључ Карипског мора“.

ХАИФА — Велика израелска лука на Медитерану основана је још у IV веку, али њен грб датира тек од пре 20 година и приказује једрењак на таласима Средоземног мора и светионике на уласку у луку.

ХОНГКОНГ — Грб овог града-колоније је ремек-дело хералдичке глупости XIX века. Аутор грба је приказао морнаре, пртљак, бродски товар, кинеску цунку, британски ратни брод. Недавно је овај грб упрошћен.

ЧИКАГО — Грб и застава великог америчког града усвојени су тек 1939. Плаве пруге представљају реку Чикаго, а звезде масакр у Форт Дирбину (1812), велики пожар (1871), и две светске изложбе (1893. и 1933).

ЏАКАРТА — Главни град Индонезије за време холандске владавине називао се Батавија. Са добијањем независности град је вратио старо име и добио нови грб на коме је представљен споменик независности.

ENERGOINVEST 3+333 НАГРАЂУЈЕ

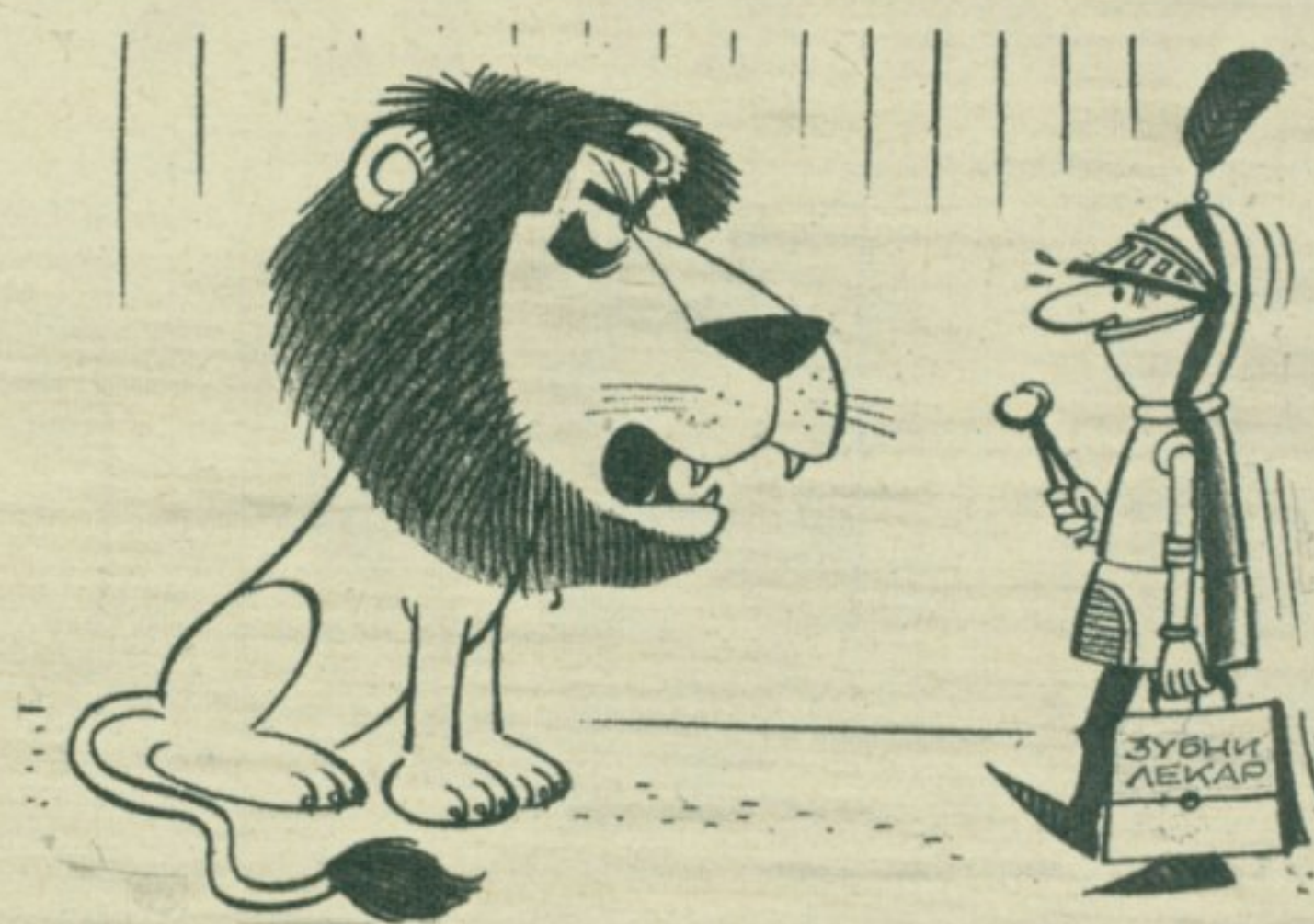
У продавници „ЕНЕРГОИНВЕСТА“ на Скендерији у Сарајеву жири је, са председником Зораном Вуковићем, стандардним првотимцем РК „Босна“ из Сарајева, извукао име на 21. учесника награђеног у 32. кви-зу „ТВ ПОНЕДЕЉАК ЕНЕРГОИНВЕ-“

СТА“. Називи награде које ће ови добитници примити знаће се на крају кви-за, то јест крајем 1971. године. Изучени су следећи добитници: 1. ОЛИВЕРА КОСТИЋ, IX бригаде 39 V/5, Ниш; 2. ЖЕЉКО ЈОВАНО-

ВИЋ, Криволачка 28, 11000 Београд; 3. РОЗАЛИЈА ШАРЧЕВИЋ, Вијенац Бориса Кидрича 20, 54000 Осиек; 4. ВЕСНА СЛИВНИК, 8. марта 6, 41420 Јастебарско (СРХ); 5. РАДА ЂОРЂЕВИЋ, Учитељска 62/VII, стан 3, 11000 Београд; 6. ЂОРЂЕ МАРКОВСКИ, Ул. 11 октомври 125/37, 91000 Скопје; 7. ЗОРАН КНЕЖЕВИЋ, Анте Мари-нића 3, 78000 Бања Лука; 8. АДМИРА СИЛАХИЋ, Фахрета Дедића 7/II, 78000 Бања Лука; 9. СЛАВИЦА КА-РАН, Вуковарска 72, 54000 Осиек; 10. ВИДА ЈУРКОВИЋ, Насеље 66, 42250 Лепоглава; 11. БАРБАРА КРАЈ НОВИЋ, Ул. V конгрес КПЈ 3/18, Ниш; 12. ДУШАН БОЖИЋ, Трг Пе-ре Косорића 10/XIV, стан 106, 71000 Сарајево; 13. НЕНАД МИЛОЈЕВИЋ, Алексе Ненадовића 35/IV, 11000 Бео-град; 14. ЈОСИПА БАШИЋ, Кшило-вац 4а, Сарајево; 15. ДУШИЦА СТЕ-ФАНОВИЋ, Булевар Револуције бр. 10/IV-3, Бор; 16. ГОРАН ЦАГИЋ, Шу-мадијска 7, 11233 Раља; 17. ВЕЛИ-МИР ФИЛИПОВИЋ, Маршала Тита 61, 77240 Босанска Крупа; 18. СТЕВО ВОЈНОВИЋ, Хотел „Славија“ (ре-цепција) 51260 Приквеница; 19. СЛА-ВИЦА ЛЕВАК, Томшићева 13, 41000 Загреб; 20. ЗОРАН ДРАГОСАВАЦ, Брегалничка 1/III Београд и 21. ЂУР-ЋИЦА КРУХОБЕРЕЦ, Дубровец 77 66, Кленовник.

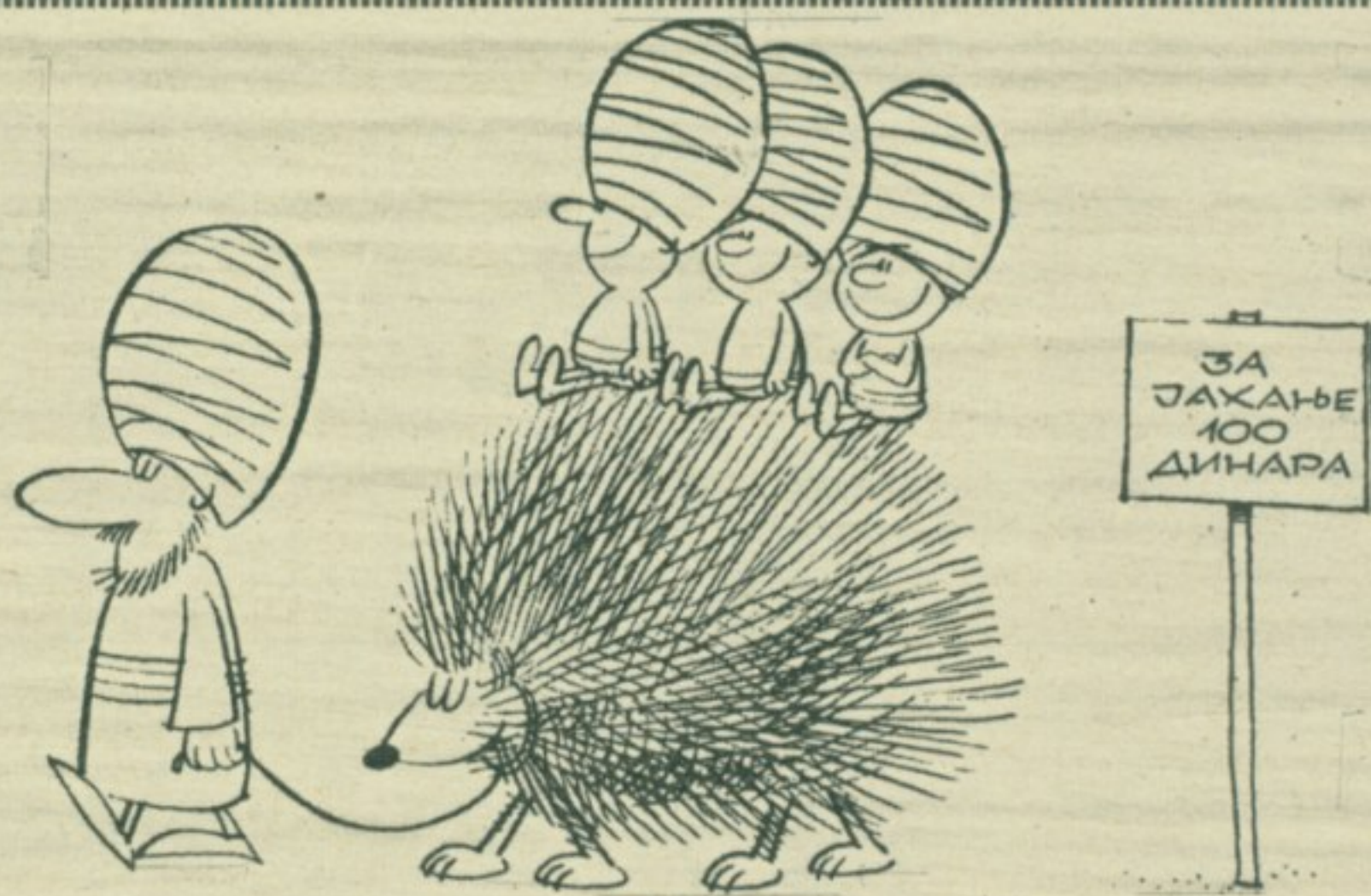
хумор

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

DARWIL НАГРАДНА ИГРА

ОД КУВАРА ДО РИБАРА

У ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ број 1026, у 13. DARWIL-овом наград-ном задатку, позвали смо читаоце да погоде којим се све занатима ба-ви човек на цртежу. И овога пута одзив је био велик али је тачних од-говора било знатно мање него обич-но.

Тачно решење овог наградног за-датка гласи: 1. капа припада кува-ру 2. наочари — вариоцу 3. чешаљ — фризеру 4. четка — одачару 5. мот-ка са шиљком на врху за скупљање опалог лишћа и папирића — чувару парка 6. торба — поштару 7. појас — ватрогасцу 8. палица за појасом — полицајцу 9. висока чизма на левој ноzi — рибару и 10. крампон на де-сној ноzi — електричару, монтеру.

Жири ЗАБАВНИКА извукао је на срећу имена шест читалаца који су на свих 10 питања тачно одговорили

и од Darwil-а добили по један ча-совник.

I НАГРАДУ: мушки часовник са штоперницом и датумом добио је ИВИЦА ИВАНОВИЋ, Мирца на Бра-чу, 58400 Пошта Супетар.

II НАГРАДУ — мушки часовник са календаром добио је ЈУГОСЛАВ МЛАДЕНОВИЋ, Улица II нова бр. 7, 11132 Жарково.

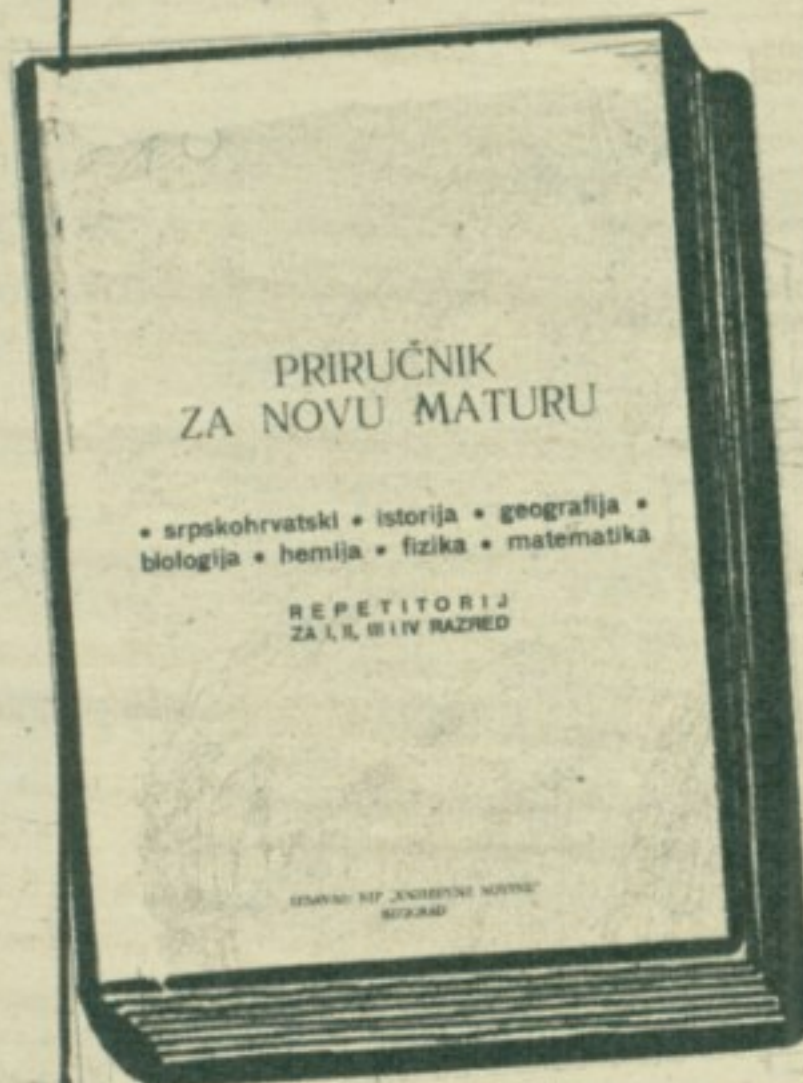
III НАГРАДУ: дечји часовник до-био је ФАРУК УЖИЧАНИН, М. Пи-њагича 1, 71300 Високо.

IV НАГРАДУ: спортску штоперницу добила је САНДРА ШОТИЋ, Свето-савска 32, 26340 Вела Црква.

V НАГРАДУ: часовник-привезак до-био је РАДОМИР ИВАНОВИЋ, село Златица, Титоград.

VI НАГРАДУ: часовник-привезак добила је ДРАГИЊА ВОДРОШКИ, Т. Марковића 67, 23243 Вотош.

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУ-РУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у са-радињи са групом познатих педагога при-редило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИ-ЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИ-ЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по настав-ном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у то-ку школске године. Можете га добити по-узећем, по цени од 40 н. дин. за само не-колико дана ако пошаљете писмо или до-писницу са наруџбином на: НИП „КЊИ-ЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

НОВИ ПРИРУЧНИК ШТЕДИ ВРЕМЕ И ТРУД МАТУРАНТИМА!

7
дана
увек
с вама

ЈЕДНА
АЛИ
ВРЕДНА

Мудар човек никад не завирује у зољино гне-здо да види јесу ли домаћини код куће (Индијанска пословица)

МАРГАРЕТИНА ШКОЛА

Мој јешаша луд за спортом

МРТВО МОРЕ

РЕМИ Д'АРСОНВАЛ

НА ЦЕЛОМ СВЕТУ ТО ЈЕ
ЈЕДИНО МОРЕ У КОМЕ
НЕМА ТРАГА ОД ЖИВОТА

Обед је лопатом убацивао крупно грумење руде у колица док му је зној цурио низ чело и лице. Врућина је била паклена. У области где је касније настало Мртво море врућине су одувек биле велике. Крај њега је радио Абнер који је имао много тежи посао: он је копао руду.

Абнер није смео да застане ни за тренутак. Знао је да га посматрају као што посматрају Обеду и све друге робове. Ипак, дао је знак свом брату од стрица да хоће нешто да му каже.

Дошљаци из свемира

— Ја овако више не могу — говорио је Абнер. — Треба нешто предузети.

— Да, али шта. Наши господари су свемоћни. Дошли су однекуда са Месеца или још даље — одговорио му је Обед.

— То знамо ти и ја, али наши саплеменици... они мисле да су ова сурова бића синови богова.

— Како је лепо било у нашим родним градовима Содоми и Гомори — уздахну Обед. — Ти си био престолонаследник, а ја твој први доглавник...

— Остави се јадиковања — одговорио му је Абнер. — Сад треба нешто смислити.

— Боље да то учинимо за време одмора.

— Као да не знаш да тада не дозвољавају да разговарамо — љутну се Абнер.

— Добро, онда настави.

Абнер је заиста продужио и то врло жустро:

— Претворили су нас у робове и ми пропадамо из дана у дан. Још да нема ове реке, нашег прекрасног Јардена, помрли бисмо од жеђи. Знаш ли ти шта копамо и зашто?

— Појма немам, мислим да нико од наших то и не зна.

— Ја знам! Случајно сам сазнао јер сам проникао у тајну њиховог језика коју они љубоморно чувају. Али, највише ми је помогло то што сам био ђак старог Манашеа који је био велики алхемичар.

Сврашан џлан

У том тренутку Обед испусти на ногу повећи грумен руде и јаукну. Приђе им чувар и нареди Абнеру да поведе Обеду лекару. Требало је прећи око 200 метара до амбуланте. Обед је ишао храмајући, а Абнер га је придржавао. Сад су могли да разговарају шапатом.

— Ово је чак испало добро — рече Абнер — и пошто си се заклео рећи ћу ти шта сам открио. — Ми смо овде робови освајача који су стигли из далеке васионе. Они су ко зна како сазнали да на Земљи постоји минерал из кога се добијају ретке и чудотворне соли. Кад сам био младић, Манаше ми је показао

најтежи минерал на свету који може да претвара олово у злато и стакло у дијамант. Али, овај минерал је још тежи. Његове соли продужују живот и још много шта друго.

— Што би било добро да га се докопамо! — прекиде га Обед.

— Па да још више и још дуже кулучимо у овом руднику — опет се љутну Абнер.

— Па, имаш ли ти неки план?

— Имам, али пази, план је страшан.

— Какав? — рече уплашено Обед јер он је знао да се Абнер никада не шали.

— Ја сам дуго трпео, чак и пошто сам дознао да постоји начин да се

спасемо. Али више не могу. Сваком је своја кожа најпреча. Сад чуј: ако мој план успе, остаћемо живи само ти, ја и Миках.

— А остали, зар ће сви настрадати?

— Да, али уништићемо и све дошљаке, а то је најважније.

Црбене и зелене џилуле

Није било никаквог превијања. Лекар из васионе неким чудним зраком зачас је зацелио рану. Дошљаци су то, наравно, радили не из доброту већ да би увек имали довољ-

но радне снаге. Из истог разлога добијали су сви робови три пута дневно по две црвене пилуле које су им давале снагу али, што је Абнера највише љутило, и по две зелене које су им убијале сваку вољу за побуну. И Абнер их је у почетку узимао али је почео да осећа промене које му се нису допале. Како је био интелигентнији од осталих житеља Содоме и Гоморе, схватио је о чему се ради и увек гледао да ове пилуле неопажено баци.

Кад је тог дана прогутао свој оброк црвених пилула, Абнер је могао да оде и одмори се четири часа на својој уској постељи. За то време није смео ни са ким да разговара, а и да је хтео није имао с ким. Сви су били мртви уморни и одмах би заспали као кладе. Али, Абнеру се није спавало. Размишљао је о свом страшном плану. Добро се сећао дана кад су се свемирски посетиоци искрцали из својих ракета у подручју Содоме и Гоморе. Јарден, данашњи Јордан, уливао се у Акабски залив који је, баш као и сада, био залив Црвеног мора. Никаквог мора ту није било.

Мора се ризиковаћи

Посетиоци из васионе поробили су два града, чији су становници, мада нису били дивљаци, изгледали према дошљацима као павијан према професору филозофије. Одмах су отворили рудник лонгевита чије соли продужавају живот.

Посетиоци који су дошли из васионе, тачније из звезданог система Алфа Кентаури, знали су за примену атомске енергије, па ипак су у руднику употребљавали робовски рад јер се експлоатација лонгевита морала обављати на класичан начин. Атомску енергију чували су у својим свемирским летелицама и то је случајно сазнао Абнер коме је стари алхемичар Манаше показао уранијум и његова чудесна својства. Абнер је знао да ће ако употреби чудовишну енергију покренути елементарне силе природе, знао је да ће катастрофа бити велика и да ће можда и он сам изгубити живот. Али, морало се ризиковати.

Миках је имао више среће од њих двојице. Он је био обичан писар код Абнера и Обеду пре доласка освајача. Али, њега су овде изабрали за пратиоца једног од шефова. Тако је он имао доста слободе. А када му је Абнер рекао једном шта дошљаци смерају — да рудник и целу околину атомским уређајем дигну у ваздух кад заврше посао — Миках је одмах пристао уз њега.

Дан разума — уз ракију!

Три дана касније спустила се тамна ноћ. Алфакентаурези су прослављали један од својих ретких празника — Дан разума. Мада су били врло опрезни и нису прихватили ни-

Господар мамута

шта што је земаљско — осим лонгевита — пука случајност их је довела у додир са араком.

Арак је постојао и у то доба као што га и данас има у многим земљама. Ову течност Турци називају арак-раки, а ми ракија. Када је први свемирски дошљак окусио арак, допао му се укус, јер у њиховој постојбини није постојало такво пиће. Мало помало, арак су почели да пију сви, па је то отишло тако далеко да су Алфакентауреци одлучили да залију свој празник разума — Дан разума — араком!

За робове у руднику тај дан је био као и сваки други. Једино вечерња смена није качила Абнера и Обеду, док је Миках као и његови претпостављени имао слободан дан.

Три завереника успела су да се састану у близини спаваонице рудар-робова. Када су хтели да изиђу из ограђеног простора, два стражара су их зауставила. Миках, међутим, показа метални медаљон са неким симболима. То је била нека врста пропуснице. Стражари их пустише да прођу. Кренули су у правцу велике палате где су се Алфакентауреци веселили. Али, када су стигли до ње, променили су правац и ушли у једну мању зграду. То је била лабораторија. Унутра није било никога. Зграда је била закључана, али је Миках знао како да отвори улазна врата. Он је тихо изговорио неколико речи и овај супермодерни „сезам“ се отворио.

Брзо су ушли унутра. Навукли су тешка заштитна одела и ушли у одећење за атомско цепање, или како се то каже — фисију. Миках и Обед остали су по страни. Абнер који је на брзину чуо од Микаха како се рукује уређајима пришао је разводној табли.

Учинио је тачно све што му је рекао Миках. Сад су они били безбедни јер је просторија била осигурана, а заштитна одела такође непробојна.

Прави пакао

После 15 секунди одjekнула је ужасна експлозија. Огромна атомска печурка била је најпре ружичаста, па зелена и коначно заслепљујуће бела. Потрес је био такав да су сва тројица попадали један преко другог на под просторије. Остали су тако један час.

Миках им је саопштио да у заштитним оделима имају ваздуха за 12 сати. Када су са страхом отворили врата на заштићеној просторији, угледали су пред собом ужасну пустош, прави пакао. Од рудника, градова Содоме и Гоморе, велике палате, циновских ракета није остало ни трага! Све је претворено у прах и ужарени пепео. На стотинак метара од њих зјапила је ужасна провалија која се простирала миљама унаоколо. У даљини се чуло како се нека вода обрушава у провалију и пуни је. Миках рече:

— Наш Јарден ће направити право море. Тешко онима који се буду купали у њему. А сада, хајдемо браћо. Овде је све свршено.

Тројица преживелих су брзо кренули кроз пустош. Ишли су у заштитним оделима сатима док нису почели да се гуше. То је значило да нема више ваздуха. Опрезно су скинули одела и наставили да беже, што даље са места ужаса. Били су већ измакли из зоне опасности.

ПЛОЧА ЗА ВАС

НОВИ ХАМПЕРДИНК

Велики ривал Тома Џонса Инглберт Хампердинк и даље је „за петама“ тигра из Велса. Његова нова плоча коју је код нас издао „Југотон“ представља нам га у сасвим новом светлу, променио је свој стил, сад је модернији. „НАША ЉУБАВ ЋЕ СЕ ПОНОВО РОДИТИ“ и „ТИ СИ ПРОЗОР МОГ СВЕТА“ наслови су композиција које ће обрадовати све Хампердинкове обожаваоце. Цена плоче је 9,30 дин.

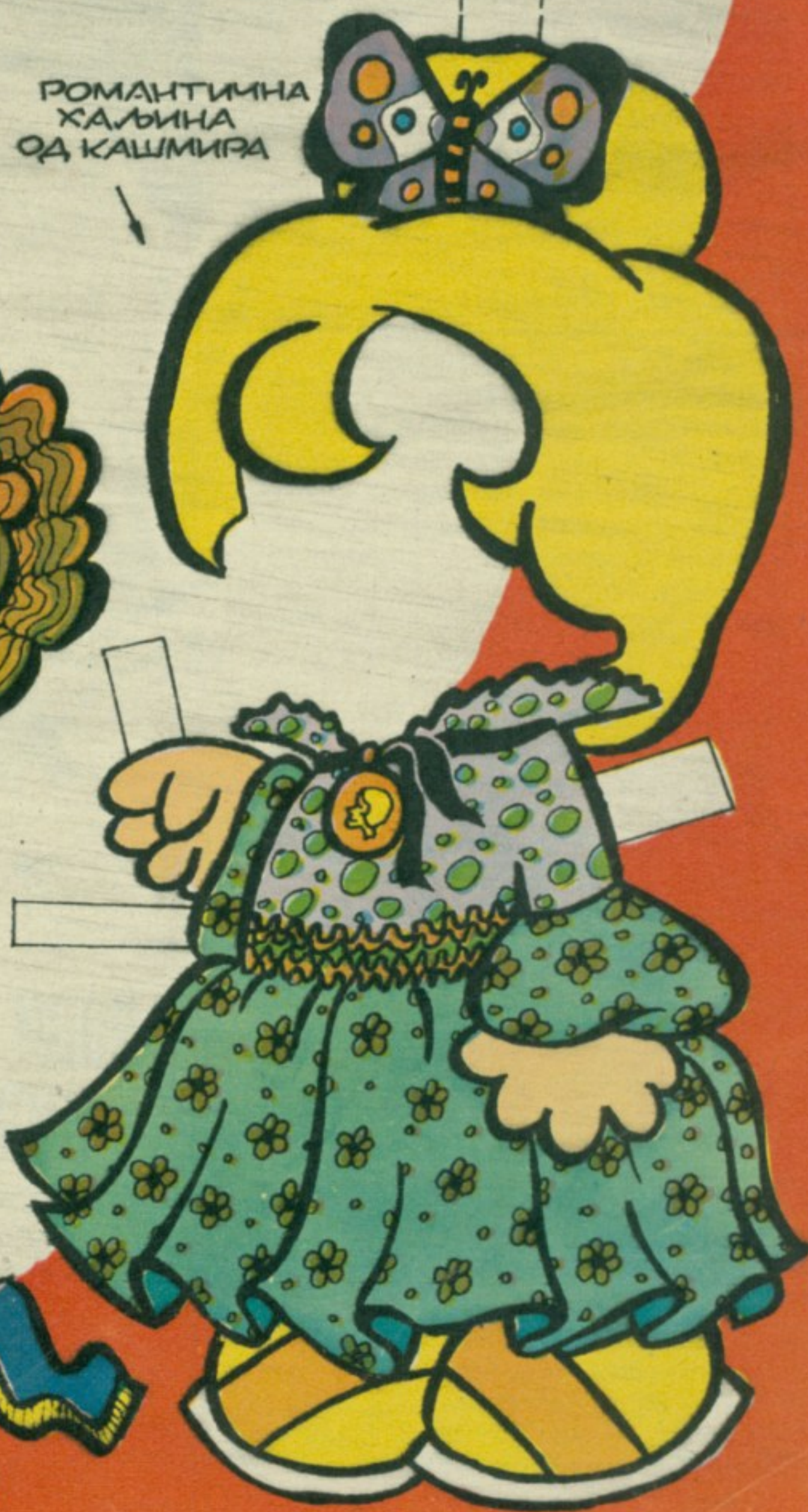
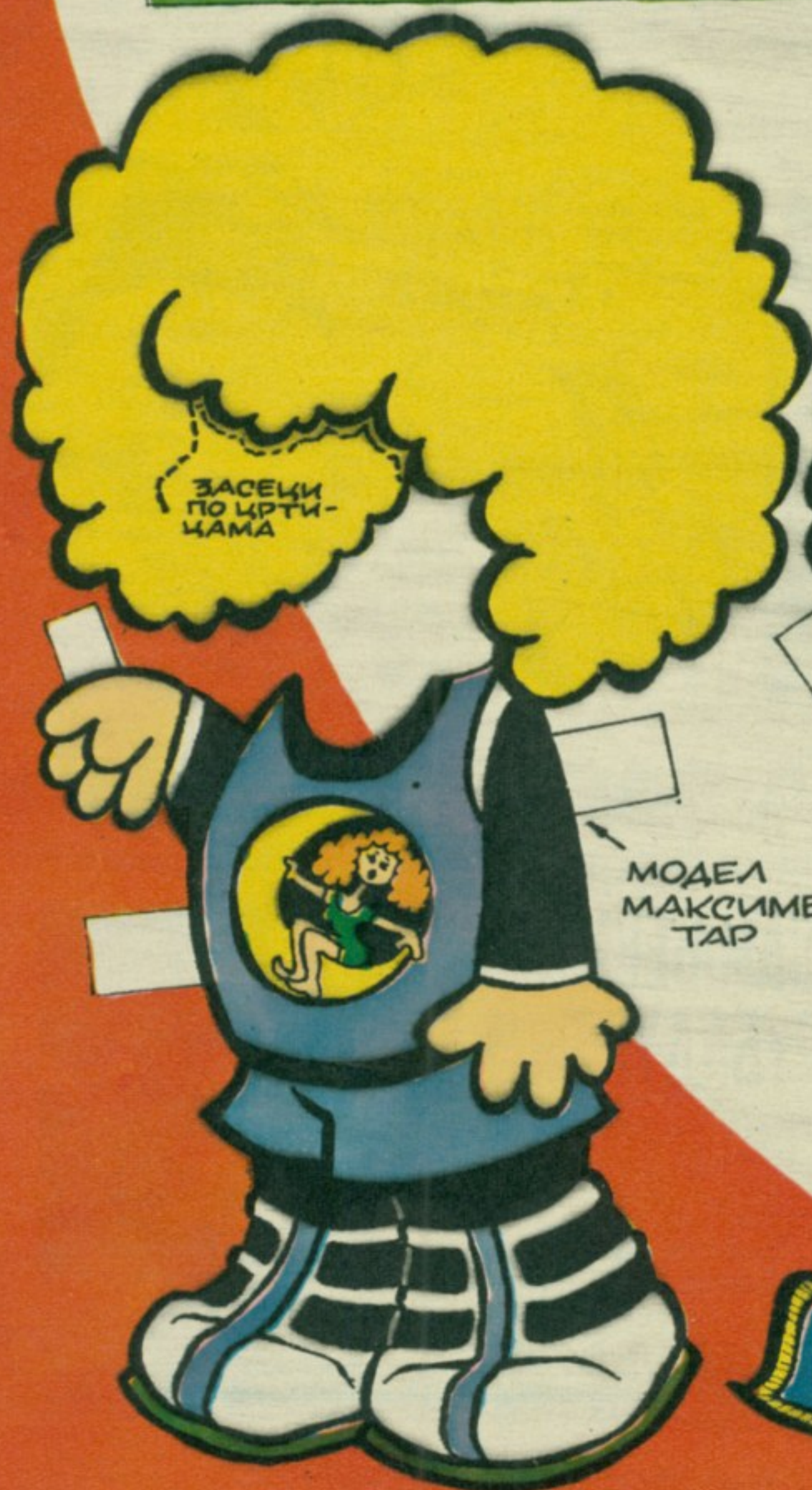
УСАМЉЕНИ ТРУБАДУР

За разлику од свог брата Бела, који је члан ансамбла „Дубровачки трубадури“, Ибрица Јусић је „самосталан трубадур“. Имао је запажене успехе на неколико фестивала. На последњем „Сплиту 71“ певао је веселу композицију Т. Папића „ЗАШТО САН СРИТАН“ коју је у другој верзији извео француски певач Антоан. На другој страни плоче је композиција „ЛЕИЛА“. Плочу је издао „Југотон“, цена је 9,30 дин.

СЕЗОНА
ЈЕСЕН
1971.

У МАКСИМЕТРУ

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Желим да се дописујем са друговима и другарицама који навијају за „Партизан“ а рођени су 1960. године. Скупљајм значке. **Горан Романовић**, Војвођанска 113, 26226 Мрамсрак.

Жељеле бисмо се дописивати с друговима и другарицама широм наше земље. Ватрене смо навијачице „Црвене звијезде“. Обожавамо забавну музику и Драгана Цајића. Сакупљамо фотографије играча „Црвене звијезде“. **Славица Пригл и Стажија Мајић**, 74222 Нови Град код Оцака.

Имам 15 година. Жељела бих да се дописујем с друговима и другарицама из земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и енглески. **Сехада Козар**, Караулека 63, 72290 Турбе.

Имам 15 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и иностранства. Сакупљајм марке а навијајм за „Партизан“. Језик дописивања српскохрватски и руски. **Ненад Васић**, Институт за ТВЦ, Дечије одељење, Вишеградска 26/20, 11000 Београд.

Жељела бих да се дописујем са друговима и другарицама. Имам 14 година. Волим бит музику. Навијајм за „Црвену звезду“. Скупљајм фотографије глумаца из серије „Градић Пејтон“. **Слађана Стојиљковић**, Студентска 21, 11070 Нови Београд.

Имам 18 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства. Скупљајм марке. Волим бит музику и аутомобилизам. Језик дописивања српскохрватски и енглески. **Милисав Костић**, Лоле Рибара 3, 26234 Бан. Врстовац.

Желим да се дописујем са младима од 12 до 15 година. **Пирошка Цепела**, Источни виноград 86/а, 24000 Суботица.

Имам 16 година. Желим да се дописујем са девојкама до 17 година. Обожавам забавну музику и навијајм за „Партизан“. **Раде Дувњак**, Св. Марковића 4/а, 21423 Обровац — Бачка.

Жељела бих да се дописујем са младима из цијеле земље и иностранства. Скупљајм разгледнице са мајкицама и салвете. Волим пливање. **Луција Чалић**, Чунски 40, 51550 Мали Лошинь.

Имам 13 година. Скупљајм разгледнице и волим забавну музику. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Језик дописивања српскохрватски и немачки. **Marita Wengert**, 7921 Itzelberg, Königsbrannerstr. 15, Deutschland.

Ученик сам завршне године часовничарског заната. Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Навијајм за „Црвену звезду“. Скупљајм значке фудбалских клубова и разгледнице. **Бока Тонић**, Стевана Сремца 16, 18300 Пирот.

* укршћене речи *

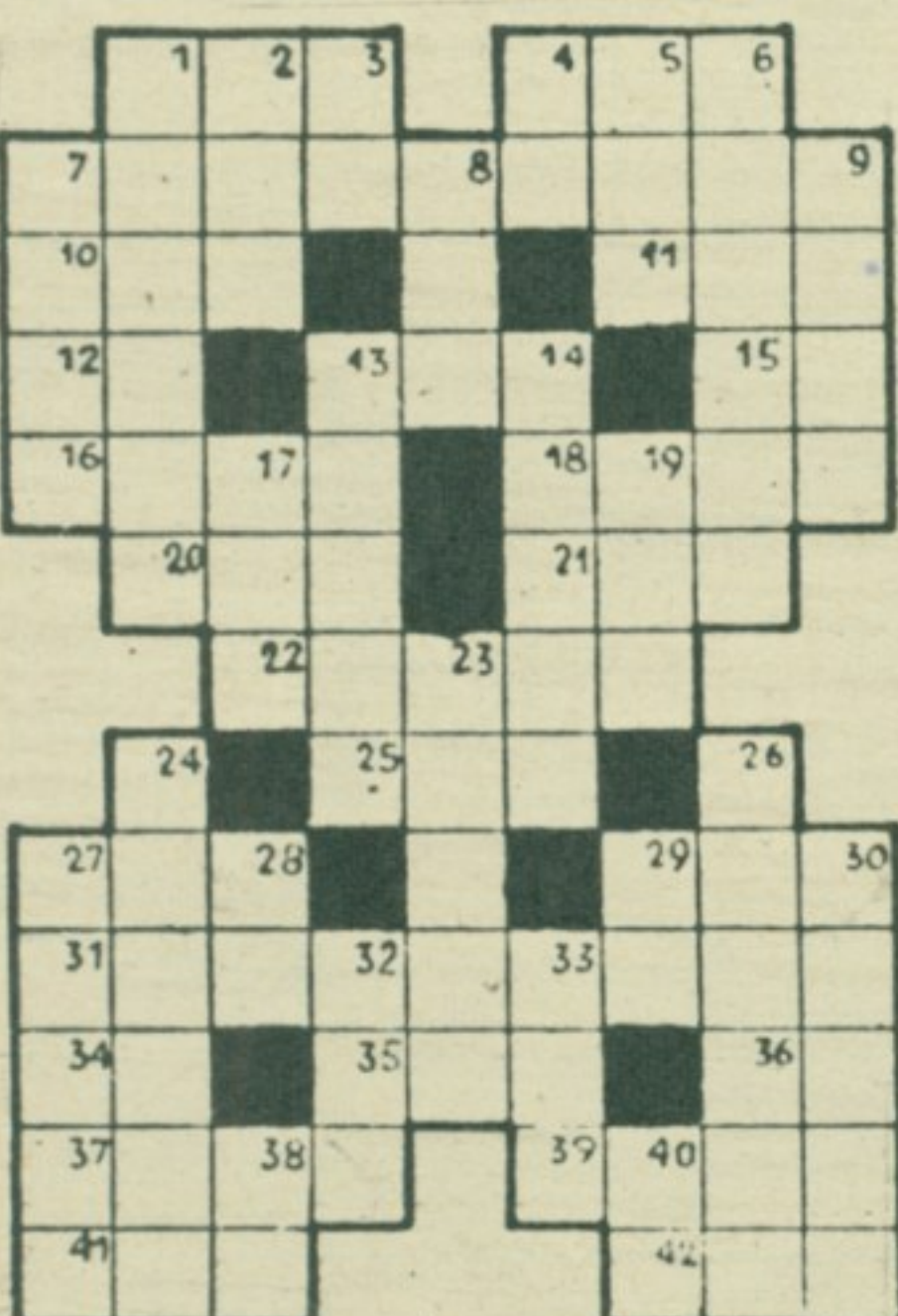
Водоравно: 1) орган чула слуха; 4) острво у Јонском мору; 7) активни вулкан на истоименом острву северно од Сицилије; 10) лако ломљив; 11) дубина до које брод урои у воду; 12) скраћеница за електронску индустрију; 13) упитна заменица; 15) место у Србији; 16) при-

сталица неког удружења; 18) велики немачки песник („Фауст“); 20) стара мера за тежину; 21) отац (слов.); 22) маслина; 25) старорудејски цар; 27) лична заменица; 29) индустријска биљка; 31) музички инструмент; 34) немачки предлог; 35) река у Перуу; 36) морски гроб; 37) скуп птица; 39) индустријска биљка; 41) врста инсекта; 42) двоје.

Усправно: 1) познати француски сликар (Морис); 2) башта; 3) два иста самогласника; 4) дванаесто и друго слово ћирилице; 5) израштај на глави код неких животиња; 6) музички инструмент; 7) мања позоришна игра; 8) легенда; 9) запуштена просторија (множ.); 13) украс за косу; 14) биљка сувих предела Америке; 17) свеза; 19) грчко слово; 23) страна света; 24) тропско воће; 26) закрпљено место; 27) река у Северној Америци; 28) мера за површину; 29) лична заменица; 30) запаљење слузокоже; 32) драг; 33) јужно воће; 38) показна заменица; 40) јуначки спев.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) предлог; 7) оро; 8) Басра; 10) Боба; 12) Стои; 13) око; 15) иза; 16) алт; 17) ка; 19) дј; е; 20) аорта; 22) стер; 24) нана; 26) Рама; 27) ерар; 28) аутор; о; 30) тв; 31) аб; 32) ало; 34) Але; 36) аурум; 38) Лине; 40) боја; 41) кјото; 42) мир; 43) Аса; 44) пех.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тромесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тромесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству валути: DM 52. — S 14. — F 78,40 — Sfr 61,60 — Skr 72,80. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

МАЛА ПОШТА

СТРЕЉАШТВО

Драги Забавнице!

Активно се бавим стрељаштвом јер ме оно као спорт веома интересује. Молим те да ми одговориш на који начин могу да се претилатим на неки лист који говори о стрељаштву. Много захвалан Ивица — Крушевац.

Најбоље је да се обратиш Стрељачком савезу Југославије, Београд, Косовска улица 52. Овај Савез издаје стручни часопис „Стрелац“ који излази једном месечно.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ПРОДАЈЕМО

ПОКЛАЊАМ све књиге за IV разред и 3—4 књиге за III.

СТЕЛА СТОЈИЋ, Сплитска 8, 11000 Београд.

ПРОДАЈЕМ књиге за II и V разред и 2 комплета књига за VI разред и ђачку торбу.

СЛОБОДАНКА ЗАРЕЦКИ, „Ламела“ I/16, 37000 Крушевац.

ПОКЛАЊАМ књиге за VI и VII разред а ПРОДАЈЕМ лектуру за V, VI, VII и VIII разред као и сабрана дела Бранка Ћопића (12 књига) и комплет Историјски роман (10 књига).

ЧЕДОМИР ТЕЛЕСКОВИЋ, Велимира Маркичевића 60/6, 19250 Мајданпек.

МЕЊАМ 15 лепих књига за цртане романе. ПРОДАЈЕМ књиге и лектуру за VI разред.

ЉУБА НЕДЕЉКОВИЋ, Добричево, з. п. Ћуприја 35230.

МЕЊАМ књиге VIII за књиге VI разреда. КУПУЈЕМ књиге за I гимназије.

МИЛАН МАЛИНОВ, М. Тита 293, 18300 Пирот.

Ја сам завршио IV разред а моја сестра има књиге за VIII. Договорили смо се да моје књиге (за IV) поклонио а њене (за VIII) продамо у пола цене и уз њих поклонићемо по једну књигу лектуре.

ДУШКО БРЧИЋ, Лунета Миловановића 4, 11050 Београд.

ПРОДАЈЕМ књиге од I до VIII разреда — поужејем у пола цене.

ВЛАДИМИР ГАЂЕША, Алеја Маршала Тита 18, 24000 Суботина.

ПРОДАЈЕМ лектуру за VII и VIII разред добро очувано, и уз њих поклањам 10 књига.

ВЛАДИМИР ЧУТ, Булевар ЈНА 94, 11223 Бели Поток.

ПОКЛАЊАМ књиге за VII и VIII разред.

БРАНИСЛАВ АНДРИЋ, Драге Палестре 18, 79000 Мостар.

ПРОДАЈЕМ или ПРОДАЈЕМ књиге и лектуру за VIII разред или замењујем за књиге I разреда гимназије.

ЗДЕНКА СТАНЧИЋ, Јована Цвијића 2а, 26340 Бела Црква.

ПРОДАЈЕМ књиге за VII разред.

БРАНКА ДОЈИЋ, Лугово 81, 25001 Сомбор.

МЕЊАМ или ПРОДАЈЕМ књиге и лектуру за VIII разред.

МИЛКА ИВАНОВИЋ, село Доњи Ступањ, 37232 Лађислед.

ПРОДАЈЕМ све књиге за V, VI, VII и VIII разред.

АХНЕТА РАЦ, Лиман И. Л. Рибара 11, стан 99, 21000 Нови Сад.

ПРОДАЈЕМ књиге за I и V разред.

СНЕЖАНА ВУЈОВИЋ, Јанка Чмелика 8, 22240 Шид.

ПРОДАЈЕМ књиге за VI разред.

ГОРДАНА ВИБИЋ, М. Исака 11, 38000 Приштина.

ПРОДАЈЕМ књиге за VII разред а купујем за I гимназије. Може и замена.

ЈАСМИНКА МИЈАТОВИЋ, Карађорђева 167, 14000 Ваљево.

ПРОДАЈЕМ књиге за VII и VIII разред.

РАДИСЛАВ ЦИНИЋ, нас. „Рамиз Садик“ бр. 36, 38000 Приштина.

МЕЊАМ или ПРОДАЈЕМ књиге за VII разред.

ЉУБИША БАЛГОЈСКИ, село Душановац, 19330 Прахово.

ПРОДАЈЕМ све књиге од I до VIII разреда, или мењам за књиге о животињама.

БУРО ЈАНЧИ, П. Франчине 36, 43350 Бурђевац.

У ИДУЋЕМ БРОЈУ

КОМПЛЕТАН СТРИП ПИТОН

